แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

อรจิรา เปลื้องรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

2680464632
BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49
62920156_2680464632

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

อรจิรา เปลื้องรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

GUIDELINE FOR THE DEVELOPMENT OF ECOTOURISM, CHONBURI PROVINCE IN CRISIS

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

AONCHIRA PLEAUNGRAT

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF

THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF BUSINESS ADMINISTRATION

BURAPHA BUSINESS SCHOOL

BURAPHA UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ อรจิรา เปลื้องรัตน์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุณี หงษ์วิเศษ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรินทร์ เทวตา)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุณี หงษ์วิเศษ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวัฒน์ พิมลจินดา)

..... กรรมการ

(ดร.เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ)

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณี พิมาพันธุ์ศรี)

วันที่ 18 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2567

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ้งเอี่ยม)

วันที่ 19 เดือน ก.ค. พ.ศ. 2567

BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

62920156: สาขาวิชา: -; บธ.ม. (-)
คำสำคัญ: นักท่องเที่ยว, การพัฒนา, ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

อรจิรา เปลื้องรัตน์ : แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต. (GUIDELINE FOR THE DEVELOPMENT OF ECOTOURISM, CHONBURI PROVINCE IN CRISIS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุณี หงษ์วิเศษ ปี พ.ศ. 2567.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (2) ศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยในพื้นที่ในการพัฒนาการ (3) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา และ (4) หาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต โดยเป็นการวิจัยแบบผสมผสานกลุ่มตัวอย่างได้แก่ (1) ผู้ที่อาศัยในพื้นที่ 4 แห่ง จำนวน 400 คน (2) นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ จำนวน 400 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่ ผู้อำนวยการ หรือเจ้าหน้าที่สนับสนุนงานท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี ปลัดอำเภอ ผู้ประกอบการธุรกิจ รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า (1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยเดินทางมาท่องเที่ยว 2-3 ครั้ง เดินทางมาท่องเที่ยวในช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน ด้วยรถยนต์ส่วนตัว ใช้เวลา 1 วัน/ครั้ง เดินทางมากับครอบครัว ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม 401-600 บาท/คน/วัน ค่าที่พัก 601-800 บาท/คน/วัน ค่ายานพาหนะ 401-600 บาท/คน ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 401-600 บาท/คน โดยมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในชุมชน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งแนวทางการสอบสวนควบคุมโรค และแนวทางการกักกัน การจัดตั้งศูนย์ควบคุมสถานการณ์โควิด การกระจายข่าวสารผ่านผู้นำชุมชน (4) แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ประกอบด้วย แนวทางที่ 1 การพัฒนาคุณลักษณะขององค์กรท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี แนวทางที่ 2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชนด้านการติดตามประเมินผล แนวทางที่ 3 การให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในพื้นที่ แนวทางที่ 4 การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์ และแนวทางที่ 5 การปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค

2680464632
BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

62920156: MAJOR: -; M.B.A. (-)
KEYWORDS: tourists, development, ecotourism

AONCHIRA PLEAUNGRAT : GUIDELINE FOR THE DEVELOPMENT OF ECOTOURISM, CHONBURI PROVINCE IN CRISIS. ADVISORY COMMITTEE: SUNEE HONGWISET, Ph.D. 2024.

This study aims to (1) study the behavior and satisfaction of tourists; (2) study the needs for participation of area residents in development; (3) study the participation of those involved in development; and (4) Find ways to develop ecotourism Chonburi Province is in crisis. This is a mixed-methods research. The sample groups include (1) 400 people living in 4 areas and (2) 400 tourists who travel in the area. Key informants include directors or tourism and sports support staff, Tourism and Sports Office Chonburi Province, District Chief, Business Entrepreneur, Total of 12 people. The tools used include questionnaires and interviews. Statistics used in the analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results of the study found that (1) most respondents had traveled 2-3 times, traveling during April-June. By private car, it takes 1 day/time, mostly traveling with family. Food/drink costs 401-600 baht/person/day. Average accommodation costs 601-800 baht/person/day. Transportation costs for tourism are 401–600 baht per person. Other expenses average 401–600 baht per person. Overall satisfaction with the services provided to tourists at the ecotourism destinations was at a high level. (2) The need for participation in the overall development of ecotourism is at a high level. (3) Promoting participation and connecting networks in preventing the spread of the COVID-19 virus in Community includes public relations, Notification of disease control investigation guidelines, and quarantine guidelines. Establishment of the COVID Situation Control Center and spreading news through community leaders. (4) Guidelines for developing ecotourism in Chonburi Province in crisis consists of Guideline 1: Development of characteristics of ecotourism organizations. Chonburi Province, Guideline 2: Promote participation in the community in monitoring and evaluation; Guideline 3: Providing assistance to local entrepreneurs; Guideline 4: Publicizing tourism through online channels; and Guideline 5: Improving public utility systems.

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุณี หงส์วิเศษ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาทุ่มเทให้คำปรึกษา เสียสละเวลาอันมีค่า ตรวจสอบและเมตตาแนะนำแนวทางและวิธีการจัดทำวิทยานิพนธ์ที่ถูกต้องรวมถึงการให้คำแนะนำในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างดียิ่ง ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ตรวจสอบแบบสอบถาม ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นอย่างสูงที่ช่วยพิจารณาตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัยในครั้งนี้เพื่อใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ณ สถาณที่ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลหลักเป็นอย่างดี

อีกทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือในทุกเรื่องด้วยดีเสมอมา สุดท้ายนี้คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาคุณต่อบุพการีที่ให้การอบรมเลี้ยงดูและให้โอกาสในการศึกษา ให้การสนับสนุนข้าพเจ้าในทุกเรื่อง และขอเทิดไว้ซึ่งผู้มีพระคุณทุกท่านรวมถึงบูรพาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยมีผลต่อความสำเร็จให้ข้าพเจ้าตราบทุกวันนี้

อรจิรา เปลื้องรัตน์

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญ ..... ช

สารบัญตาราง ..... ฎ

สารบัญภาพ ..... ฏ

บทที่ 1 บทนำ 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย 4

1.3 คำถามในการวิจัย 4

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย 4

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย 5

1.6 ขอบเขตของการวิจัย 6

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 10

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว 10

ความหมายของการท่องเที่ยว 10

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 12

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 13

แนวคิดพื้นฐานและหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 15

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 16

รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 17

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

แนวคิดด้านศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว.....17
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะวิกฤต.....20
ความหมายของภาวะวิกฤต (Crisis).....20
ประเภทของภาวะวิกฤต.....22
กลยุทธ์การตอบสนองต่อภาวะวิกฤต.....23
การจัดการวิกฤติการณ์ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.....26
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว.....28
ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน.....28
ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม.....29
ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน.....30
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม.....33
องค์ประกอบของพฤติกรรมผู้บริโภค.....34
พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจท่องเที่ยว.....36
2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....38
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์.....40
ความหมายของประชากรศาสตร์.....40
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....42
2.8 การดำเนินงานวิจัย.....71
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....73
3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัย.....73
3.2 วิธีดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ.....74
3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....74
3.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....75
3.2.3 ตัวแปรในการศึกษา.....76

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

3.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา....76
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล....80
3.3 วิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ....81
3.3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ....81
3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล....81
3.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ....82
3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล....83
3.4 การวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรี ในภาวะวิกฤต....84
บทที่ 4 ผลการวิจัย....85
วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี....86
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม....86
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ....88
วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยในพื้นที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต....111
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อาศัยในพื้นที่....112
วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต....119
วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต....133
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ....137
5.1 สรุปผลการวิจัย....137
5.2 การอภิปรายผล....142
5.3 ข้อเสนอแนะ....146

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

บรรณานุกรม 147
ภาคผนวก 156
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม 157
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์ 173
ภาคผนวก ค สำเนาเอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ 176
ภาคผนวก ง ผลการตรวจความตรงตามเนื้อหา จากผู้ทรงคุณวุฒิ 178
ประวัติย่อของผู้วิจัย 202

2680464632
BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

สารบัญตาราง

หน้า

ไม่พบรายการสารบัญภาพ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

สารบัญภาพ

หน้า

ไม่พบรายการสารบัญภาพ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการถือว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยอย่างมหาศาล ทำให้เกิดการสร้างอาชีพ และเป็นการกระจายความเจริญไปสู่ทุกภูมิภาค การท่องเที่ยวยังมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง การค้าและการลงทุน (ปิยวิทย์ เอี่ยมพริ้ง, 2557) ในปี 2562 ตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในประเทศไทยขยายตัวในอัตราสูงอย่างต่อเนื่อง โดยมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาประเทศไทยในปี 2562 รวมทั้งสิ้น 19.76 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ที่มีจำนวน 19.42 ล้านคน แต่น้อยกว่า ปี 2560 ที่มีจำนวน 17.36 ล้านคน และมีการเติบโตในอัตราที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับช่วงเวลา เดียวกันในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเกิดจากปัจจัยหลายอย่างที่ส่งผลให้ภาคการท่องเที่ยวของไทยขยายตัวต่ำกว่าช่วงเดียวกันของ 2-3 ปีที่ผ่านมา เช่น การลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่สืบเนื่องจากปัญหาสงครามการค้ากับสหรัฐอเมริกา ความไม่เชื่อมั่นในความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวของไทยจากเหตุการณ์อุบัติเหตุทางเรือที่จังหวัดภูเก็ตเมื่อปีที่ผ่านมา รวมถึงเหตุการณ์ประท้วงรุนแรงถึงขั้นปิดสนามบินในฮ่องกงเป็นต้น โดยตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาเที่ยวในประเทศไทย 5 อันดับ ได้แก่ จีน มาเลเซีย อินเดีย เกาหลี และ ลาว ตามอันดับ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562) ซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยว พบว่า ในปี 2562 มีมูลค่าเท่ากับ 0.95 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.32 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นการขยายตัวที่น้อยสุดในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ที่ขยายตัวร้อยละ 6.86 และร้อยละ 6.81 ในปี 2560 และ 2561 ตามอันดับ ซึ่งเป็นผลจากปัจจัยต่าง ๆ ดังที่กล่าวถึงข้างต้น สำหรับตลาดนักท่องเที่ยวสร้างรายได้สูงสุด 5 อันดับแรก ประกอบด้วย จีน รัสเซีย มาเลเซียญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา ตามอันดับ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562) สำหรับสถานการณ์การท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า ในปี พ.ศ. 2562 มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีมาตรการภาครัฐ เช่น มาตรการภาครัฐกระตุ้นการท่องเที่ยว ได้แก่ มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวหรือจัดอบรมสัมมนาในจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรอง 55 จังหวัด ซึ่งคาดว่าจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวกระจายตามจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรองและชุมชนมากขึ้น และช่วยเพิ่มอัตราการเข้าพักในโรงแรมและสถานที่พักต่าง ๆ (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2562)

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

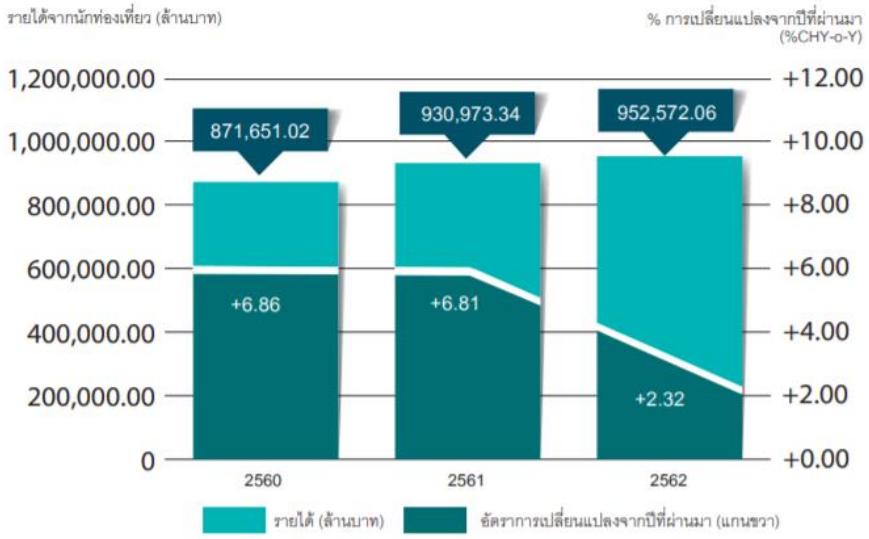

ภาพที่ 1 รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ปี 2560-2562
ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา นักท่องเที่ยวมีความต้องการท่องเที่ยวในรูปแบบของการเข้าไปมีส่วนร่วมและสัมผัสธรรมชาติมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีสาเหตุสำคัญมาจากการตื่นตัวและให้ความสนใจในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติมากยิ่งขึ้น จึงนำไปสู่แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อผลสำเร็จสูงสุดในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน จึงทำให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์เกิดขึ้น โดยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นการท่องเที่ยวที่ดำเนินการภายใต้ขีดจำกัดความสามารถของธรรมชาติและต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยวอีกทั้งต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และต้องชี้นำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ ยั่งยืน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560) ทั้งนี้จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของภาคตะวันออก ถือเป็น “เพชรน้ำเอกแห่งบูรพาทิศ” จากรายงานของสำนักงานสถิติจังหวัดชลบุรี (Chonburi Provincial Statistical Office. 2015) พบว่า รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี ในปี พ.ศ. 2561 มีรายได้รวม 272,435.77 ล้านบาท มีจำนวนนักท่องเที่ยวกระจายตัวมากเป็นอันดับที่สามของประเทศไทย ด้านการท่องเที่ยวมีสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมที่มีความหลากหลาย เช่น แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีความสวยงามและโดดเด่นทางชายฝั่งทะเล และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาเขียว-เขาชมภู่ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมที่มีความ โดดเด่น และเทศกาล

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ประเพณีที่สำคัญของจังหวัดชลบุรีเป็นต้น (สำนักงานสถิติจังหวัดชลบุรี, 2562) จากทิศทางการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่มีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 17 ปี นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา กลับต้องเผชิญกับปัญหาวิกฤติการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สถานการณ์การระบาดและมาตรการต่าง ๆ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศให้ชะลอตัวอย่างรุนแรง ซึ่งได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยในไตรมาส 1/2563 นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย จำนวน 6.69 ล้านคน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 ที่มีจำนวน 10.79 ล้านคน ลดลงร้อยละ 38.01 เช่นเดียวกับการท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า ชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ลดลง 10,855,731 คน/ครั้ง หรือลดลงร้อยละ 30.77 การลดลงของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางเที่ยวจังหวัดชลบุรีในปี 2562 มีจำนวน 1,232,880 คน โดยลดลงจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 8.09 (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวิกฤติและความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวทั้งความเสี่ยงของโรคระบาด ความเสี่ยงจากสภาวะเศรษฐกิจโลก และความเสี่ยงจากการเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นวิกฤติ ความเสี่ยงที่นอกเหนือการควบคุม และที่เกิดจากปัญหาด้านการบริหารจัดการที่ยังขาดประสิทธิภาพ โดยก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งส่งผลกระทบต่อธุรกิจท่องเที่ยวมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละที่ บางวิกฤตการณ์ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวในภาพรวมของประเทศ รวมทั้งภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยของประเทศ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี ในภาวะวิกฤต โดยมีการบูรณาการหลายภาคส่วน คือ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการหรือเจ้าหน้าที่สนับสนุนงานท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี ผู้ประกอบการ และประชาชนผู้อาศัยในพื้นที่ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้ผลการศึกษามากำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา พัฒนา และอนุรักษ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดชลบุรี ให้สามารถผ่านพ้นภาวะวิกฤตนั้น ๆ ได้

BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49
2680464632

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี

2.เพื่อศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยในพื้นที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

3.เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

4.เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

1.3 คำถามในการวิจัย

1.นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมและความพึงพอใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีอย่างไร

2.ความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยในพื้นที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต เป็นอย่างไร

3.การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต เป็นอย่างไร

4.แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤตควรเป็นอย่างไร

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ สามารถสร้างกรอบแนวคิดได้ดังนี้

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

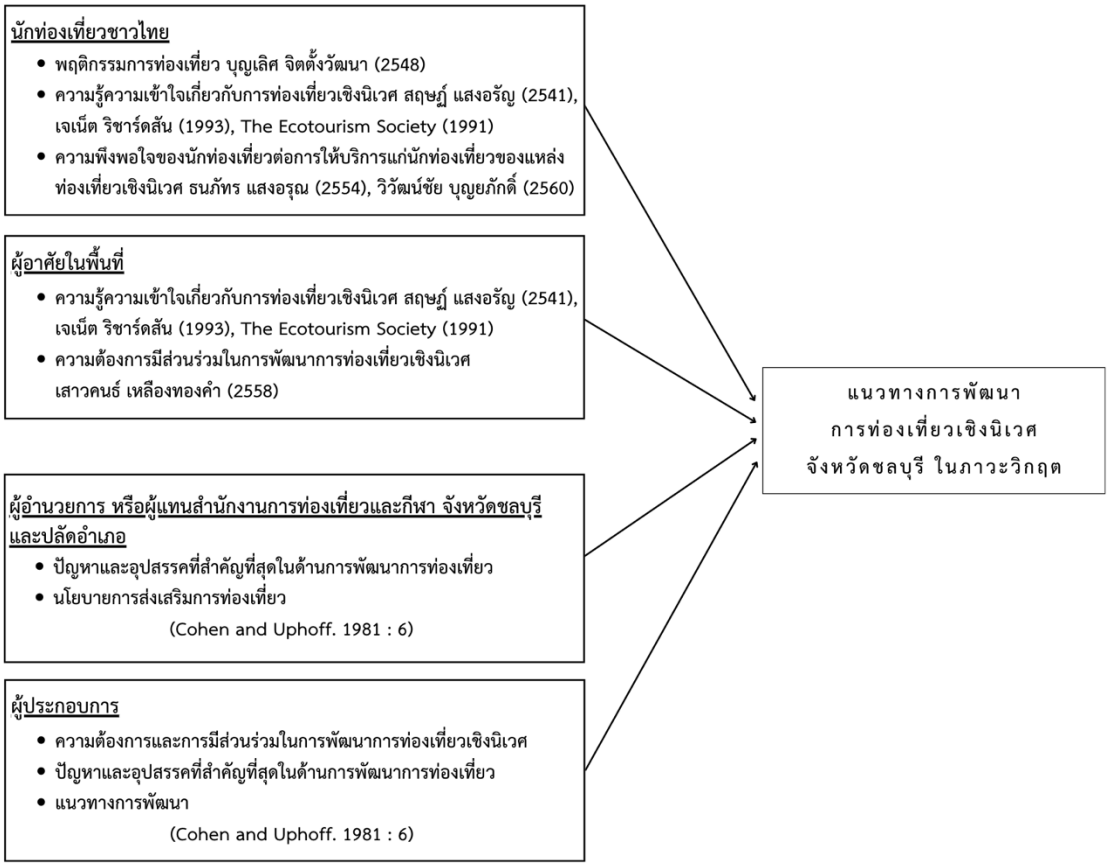

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.ทราบถึงพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี

2.ทราบถึงความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยในพื้นที่ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี

3.ทราบถึงการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต เป็นอย่างไร

4.ทราบถึงสภาพแวดล้อม และผลกระทบต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรี ในภาวะวิกฤต

5.ทราบถึงแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

6.สามารถนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

7.เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการธุรกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถนำผลการศึกษาและข้อเสนอแนะที่ได้ ไปปรับใช้กับธุรกิจและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในวางแผนและการจัดการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากภาวะวิกฤตในอนาคต

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

1.ขอบเขตด้านประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ มีดังนี้

1.1.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

1.1.2 ผู้ที่อาศัยในพื้นที่ 4 แห่ง ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง จำนวน 7,828 คน ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน จำนวน 2,536 คน เกาะแสมสาร จำนวน 3,852 คน และเกาะสีชัง จำนวน 2,947 คน รวมจำนวนประชากรใน 4 พื้นที่มีจำนวน 17,163 คน (ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศจังหวัดชลบุรี, 2562)

1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1.3.1 ผู้อำนวยการ หรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี จำนวน 4 คน

1.3.2 ปลัดอำเภอ ในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง จำนวน 4 คน

1.3.3 ผู้ประกอบการ ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง จำนวน 4 คน คือ ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร และร้านค้าขายของที่ระลึกที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง

2.ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้แบ่งวิธีการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย รวมถึงศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

มุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวแปรในการศึกษา

ตัวแปรต้น (Independent Variables : X)

- พฤติกรรมการท่องเที่ยวและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ต่อการให้บริการนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้อาศัยในพื้นที่
- ความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้อาศัยในพื้นที่

ตัวแปรตาม (Dependent Variables : Y)

- แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

ตัวแปรในการศึกษาคุณภาพ

ตัวแปรต้น (Independent Variables : X)

- ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว
- นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว
- แนวทางการพัฒนา

ตัวแปรตาม (Dependent Variables : Y)

- แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี ปลัดอำเภอและผู้ประกอบการในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

3.ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดชลบุรี จำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วย ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง

4.นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว มีการช่วยกันอนุรักษ์หรือรักษาสภาพแวดล้อมไว้ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามแผนโครงสร้างและเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยผ่านขั้นตอนการตัดสินใจ การดำเนินงาน และการติดตามผล ซึ่งมีความสอดคล้องเหมาะสมตามหลักการ สภาพที่แท้จริง และข้อจำกัดต่าง ๆ ของสังคม ทรัพยากร และสภาพแวดล้อม

การมีส่วนร่วม หมายถึง การสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกคนของชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือและเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา รวมถึงได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนานั้นอย่างเสมอภาค มี 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วมด้านการค้นหาปัญหา (2) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน (3) การมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติกิจกรรม และ (4) การมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผล

ความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยในพื้นที่ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง ความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม บทบาท หรืออิทธิพลในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของผู้อาศัยในพื้นที่ ประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกความพึงพอใจที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกของตัวบุคคลที่แสดงออกมาทางพฤติกรรม ที่จะแสดงออกมาในทางวัจนภาษา คือคำพูด และอวัจนภาษา คือท่าทาง ในด้านบวกและด้านลบต่อสิ่งนั้น ๆ

แนวทางการพัฒนา หมายถึง แนวปฏิบัติในการเปลี่ยนแปลงที่ดีทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อประชาชนจะได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งด้านอาหาร ที่อยู่อาศัย การศึกษา สุขภาพอนามัย การมีงานทำมีรายได้ที่เพียงพอในการครองชีพ ประชาชนได้รับความเสมอภาค ความยุติธรรม

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

พฤติกรรม หมายถึง การแสดงออกจากภายในและภายนอกของบุคคล ภายในคือจะแสดงภายในตัวบุคคลเช่นการตัดสินใจ ภายนอกคือจะแสดงให้บุคคลอื่นสามารถรับรู้ได้ เช่นสีหน้าหรือการพูด ท่าทาง เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถเป็นตัวบ่งชี้ถึงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจท่องเที่ยว คือ ปฏิกิริยาของนักท่องเที่ยว แสดงถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจท่องเที่ยว เช่น การส่งเสริมการตลาดทางการท่องเที่ยว ความต้องการเดินทางท่องเที่ยว สิ่งจูงใจสำหรับนักท่องเที่ยว การตัดสินใจของนักท่องเที่ยวการวางแผนค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยว การเตรียมการเดินทาง

ภาวะวิกฤต (Crisis) หมายถึง เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ส่งผลเสียหายอย่างรวดเร็วและรุนแรง ต่อชีวิต ทรัพย์สินของบุคคล ตลอดจนชื่อเสียง และการดำเนินการขององค์กร หรือธุรกิจในระยะยาว ซึ่งอาจเกิดจากธรรมชาติและฝีมือมนุษย์

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะวิกฤต

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว

2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม

2.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.6 แนวคิดด้านประชากรศาสตร์

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8 การดำเนินงานวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว

มูลนิธิสิ่งแวดล้อมไทย (2559) กล่าวว่า การท่องเที่ยวหมายถึงกิจกรรมเพื่อการผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจการงานประจำของมนุษย์ โดยเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจในการไปสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราว และมีจุดมุ่งหมายของการเดินทางที่ไม่ใช่การประกอบอาชีพหรือหารายได้ แต่เป็นการเดินทางไปเพื่อวัตถุประสงค์ต่อไปนี้ คือ เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ วัฒนธรรมหรือศาสนา การศึกษา การกีฬาและบันเทิง ชมประวัติศาสตร์ งานอดิเรก เยี่ยมญาติมิตร และเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ รวมทั้งเพื่อเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนา

Holloway (1983 อ้างถึงใน พิมพ์ชนก มูลมิตร, 2551) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยว คือ การเดินทางออกจากที่พักหรือที่ทำงานไปยังสถานที่อื่น ๆในระยะสั้น ๆ และคนเหล่านั้นจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างพักชั่วคราวในสถานที่ท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อไปเยี่ยมญาติมิตรหรือท่องเที่ยว

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2558:46) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว อันเป็นพื้นที่รองรับนักท่องเที่ยว โดยมีสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวทุกประเภทเข้ามาเยี่ยมเยือน

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

รัชพร จันทร์สว่าง (2556) ได้ให้คำนิยามการท่องเที่ยว ว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันทั้งที่เป็นการเดินทางเพื่อพักผ่อนประกอบกิจกรรมตามความสนใจ หรือเพื่อประกอบธุรกิจซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานแต่ไม่ได้เป็นการเดินทางเพื่อไปทำงานหรือประกอบอาชีพเป็นหลัก

โศรยา สิ่งชูวงศ์ (2556:28) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว คือ การดำเนินงานที่จะให้ทิศทางการท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางที่จะก่อให้เกิดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว รักษาทรัพยากรให้คงความดึงดูดใจ และพัฒนาให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาบริการการท่องเที่ยว และส่งเสริมการท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยทั่วไปในประเทศไทยได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ช่วยแก้ไขการขาดดุลการชำระเงิน (2) ให้การท่องเที่ยวเป็นฐานทางเศรษฐกิจในส่วนภูมิภาค ที่จะกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมที่ต่อเนื่อง เป็นแหล่งสร้างงาน กระจายรายได้ และความเจริญไปสู่ภูมิภาค (3) เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี โบราณสถานทางประวัติศาสตร์ อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านสังคม การดำเนินงานการพัฒนาการท่องเที่ยว มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการชักจูง แนะนำ และควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ให้ประสานกลมกลืนหากในแหล่งท่องเที่ยวใดการพัฒนาขาดความสมดุลระหว่างองค์ประกอบทั้ง 2 ส่วนแล้ว ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวได้ การพัฒนาการท่องเที่ยวอาจดำเนินการโดยอิสระ แบบแก้ปัญหาเฉพาะหน้า แบบมีแผนเฉพาะตัว และแบบมีแผนผสมผสานเชื่อมโยงกันในระดับที่กว้างขึ้นก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ปริมาณและรูปแบบการท่องเที่ยว ลักษณะขององค์กรที่รับผิดชอบและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อระบบสังคม สิ่งสำคัญที่จะประกันความสำเร็จของการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ การประสานสอดคล้องกันในองค์ประกอบของการท่องเที่ยว ความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ และการกระจาย/รวมตัวของผลประโยชน์จากการพัฒนา

ความหมายของการท่องเที่ยวในพจนานุกรม Webster's Third New International Dictionary ได้ให้ความหมายของคำว่า Tourism หรือ การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อสราญใจ การบริหารงานธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ส่วน Tourist หมายถึง นักท่องเที่ยว ผู้ที่เดินทางจากอีกจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง เพื่อใฝ่หาสุขารมณ์หรือเพื่อความรู้ทางวัฒนธรรมแล้วกลับมา ณ จุดเริ่มต้น คำว่า "การท่องเที่ยว" จึงเป็นคำที่มีความหมายกว้างมิได้มีความหมายเพียงการเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการเคลื่อนย้ายประชากรจากแห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง รวมทั้งการเดินทางภายในประเทศและเดินทางระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวจึงเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน มีกิจกรรมร่วมกัน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ได้รับความรู้ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ในปัจจุบันการท่องเที่ยวจึงเป็นธุรกิจที่กว้างขวาง ความหมายของการท่องเที่ยวนั้นอาจสรุปได้ในเงื่อนไข 3 ประการ คือ ประการแรก ต้องเดินทางจากถิ่นที่อยู่อาศัยไปยังที่อื่นชั่วคราว ประการที่สอง ต้องเดินทางไปด้วยความสมัครใจ และประการสุดท้าย เดินทางด้วยจุดมุ่งหมายใด ๆ ก็ได้ที่มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้ (วรรณา วงษ์วานิช, 2553:9)

จากแนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวหมายถึง กิจกรรมการเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งซึ่งนับตั้งแต่จุดเริ่มต้นถึงจุดปลายทาง ทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศ แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพ โดยมีจุดประสงค์เพื่อการพักผ่อน ความบันเทิง ศึกษาหาความรู้ สุขภาพ เยี่ยมญาติติดต่อธุรกิจ การประชุม และสัมมนา

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542:7) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวไว้ว่า การท่องเที่ยว เป็นกระบวนการทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน คือ ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว (Tourism resource) บริการท่องเที่ยว (Tourism service) และตลาดการท่องเที่ยว (Tourism market) แต่ละองค์ประกอบมีองค์ประกอบย่อย ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน เป็นเหตุผลซึ่งกันและกัน องค์ประกอบย่อย เช่น สภาพกายภาพและระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจและการลงทุน สังคมวัฒนธรรม องค์กรและกฎหมาย เป็นต้น ความแตกต่างของแต่ละรูปแบบการท่องเที่ยวจึงอยู่ที่องค์ประกอบย่อย และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น โดยความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้ง 3 เกิดขึ้นเมื่อนักท่องเที่ยวได้ไปใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ หรือเพื่อทัศนศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 3 ด้านได้แก่

1.แหล่งท่องเที่ยว เป็นทรัพยากรที่สำคัญ จัดเป็นอุปทานการท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แบ่งแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท คือ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์โบราณคดีและแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่ให้ความบันเทิงนั้น จัดเป็นส่วนหนึ่งในการบริการแหล่งท่องเที่ยว

2.บริการการท่องเที่ยว บริการที่รองรับการท่องเที่ยวเป็นอุปทานประเภทหนึ่ง ซึ่งมักไม่ได้เป็นจุดหมายปลายทางหลักของการท่องเที่ยว แต่เป็นบริการที่รองรับให้เกิดความสะดวกสบายและความบันเทิงแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งในบางโอกาสอาจจะเป็นตัวดึงดูดใจได้เช่นกัน บริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ ที่พัก อาหาร แหล่งจำหน่ายสินค้า แหล่งบันเทิง แหล่งกิจกรรมและบริการอื่น ๆ ทั้งนี้รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่น ๆ ด้วย

3.ตลาดการท่องเที่ยว เป็นการแสดงออกของอุปทาน ซึ่งมีความปรารถนาในการเดินทางท่องเที่ยวจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ และเพื่อกิจกรรม

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

อื่น ๆ จะเน้นที่นักท่องเที่ยว ซึ่งในกระบวนการจัดการหมายรวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาการขาย และการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวด้วย

โดย (Collier, 1997) ระบุว่า การท่องเที่ยวมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ส่วน ซึ่งถือเป็นผู้ให้บริการโดยตรง (Direct Providers)ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้แก่

1.การขนส่ง (Transportation) การขนส่งทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างรวดเร็วและสะดวกสบาย นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมากต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวการขนส่งมีหลายรูปแบบ เช่น การขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

2.ที่พัก (Accommodation) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องมีที่พักในบริเวณใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ท อพาร์ทเม้นท์ เกสต์เฮ้าส์ การให้บริการด้านที่พักอาจแตกต่างออกไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบการ รสนิยมของผู้บริโภคและสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

3.สิ่งดึงดูดใจกิจกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการต่าง ๆ (Attractions Activities and Ancillary Services) วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว คือ ต้องการได้รับความเพลิดเพลินสนุกสนานและประสบการณ์แปลกใหม่ในการเดินทางท่องเที่ยว สิ่งดึงดูดใจให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวอาจเป็นสถานที่ (sites) หรือ เหตุการณ์(Events) ซึ่งเกิดได้ตามธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น รวมไปถึงกิจกรรมการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น การอำนวยความสะดวกในด้านการเดินทางเข้าออกประเทศ ด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

4.การขาย (Sales) เป็นกิจกรรมที่ช่วยกระจายบริการด้านการท่องเที่ยวจากผู้ให้บริการไปยังผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยว ซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยธุรกิจที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เช่น ผู้ขายส่งบริการด้านการท่องเที่ยว (Tour Operator) ตัวแทนจัดการเดินทาง (Travel Agents) ตัวแทนจำหน่ายและเฉพาะทาง (Specially Chandlers)

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

นิยามและความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) มีการใช้คำภาษาอังกฤษอื่นที่ให้ความหมายเช่นเดียวกัน ได้แก่ Nature tourism, Bio tourism, Green tourism เป็นต้น จากการประชุม Globe 1990 Conference ณ ประเทศแคนาดา ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมีการปกป้องและสงวนรักษาโอกาสต่าง ๆ ของอนุชนรุ่นหลังด้วย และการท่องเที่ยวนี้มีความหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจสังคมและความงามทาง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

สุนทรียภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย โดยมีลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นการท่องเที่ยวที่ดำเนินการภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับของธรรมชาติ และต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ที่มีต่อการท่องเที่ยว อีกทั้งต้องให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และต้องชี้นำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่น และชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ (สฤษฏ์ แสงอรัญ, 2541:33) สำหรับความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้มีผู้ให้ความหมาย และคำจำกัดความไว้มากมาย พอจะยกตัวอย่างได้ดังนี้

เซบาลลอส-ลาสคูเรน (Ceballos-Lascurain, 1988) เป็นบุคคลแรกที่กำหนดความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า หมายถึงการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติเหล่านั้น

The Ecotourism Society (1991) ได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า หมายถึง การเดินทางไปเยือนแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และธรรมชาติด้วยความระมัดระวังไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือทำลายคุณค่าของระบบนิเวศ และในขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกิดประโยชน์ต่อประชาชน

เจเน็ต ริชาร์ดสัน (Janet Richardson, 1993:15) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่าหมายถึง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ทางธรรมชาติ โดยการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ด้วยการสื่อความหมายในเรื่องธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึง การสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชนท้องถิ่น

The Commonwealth Department of Tourism ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งนิยามไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การท่องเที่ยวธรรมชาติที่ครอบคลุมถึงสาระด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และมีการจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน คำว่าธรรมชาติสิ่งแวดล้อมยังครอบคลุมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นด้วย ส่วนคำว่าการรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืนนั้นหมายถึงการปันผลประโยชน์ต่าง ๆ กลับสู่ชุมชนท้องถิ่น และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ดวงพร โรจน์เจริญวัฒนา, 2543:20)

จากการให้นิยามและความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พอจะสรุปได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา เรียนรู้ หรือมีประสบการณ์กับสภาพแวดล้อมธรรมชาติโดยตรง โดยเป็นการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ ไม่ก่อให้เกิดความรบกวน หรือทำความเสียหายแก่ธรรมชาติ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

และสิ่งแวดล้อม ในขณะเดียวกันสามารถสร้างประโยชน์ การมีส่วนร่วมและการสร้างจิตสำนึกของชุมชนในท้องถิ่น

แนวคิดพื้นฐานและหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ธีรพัฒน์ ตื้อตัน (2546:26) ได้กำหนดแนวคิดพื้นฐาน หรือหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเอาไว้ 4 ประการ ดังนี้

1.การใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

กิจกรรมการท่องเที่ยวนิเวศจะให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการเข้าไปท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติรวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมธรรมชาติ และข้อพึงระมัดระวังประการหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ หากนักท่องเที่ยวขาดจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติหรือความรับผิดชอบกับแหล่งท่องเที่ยวแล้วเข้าไปประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ก็อาจส่งผลกระทบด้านลบแก่สิ่งแวดล้อมธรรมชาติได้สูงกว่าการท่องเที่ยวรูปแบบอื่น ๆ เพราะกิจกรรมของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะอยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ และห่างไกลจากสายตาของเจ้าหน้าที่

2.การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ หากธรรมชาติและระบบนิเวศได้รับผลกระทบกระเทือนจากการใช้ประโยชน์ในรูปแบบใดก็ตาม โอกาสที่ธรรมชาติและระบบนิเวศเหล่านั้นจะเสื่อมโทรมลงหรือถูกทำลายคุณค่าไปก็มีโอกาสเกิดได้สูง ดังนั้นการให้ความรู้ความเข้าใจ และการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว หรือผู้มาเยือนเกี่ยวกับความจำเป็นในการปกป้องรักษาธรรมชาติแวดล้อมระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวให้คงอยู่ เพื่อสนองความต้องการของคนทั่วไปจึงเป็นสิ่งที่ต้องกระทำ นอกจากนี้การสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ยังรวมไปถึงบุคคลกลุ่มอื่น ๆ เช่น ราษฎรท้องถิ่น มัคคุเทศก์ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดูแลรับผิดชอบของแหล่งท่องเที่ยวนั้นด้วย

3.ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

หลักการข้อนี้มีความสัมพันธ์กับการสร้างจิตสำนึกโดยตรง กล่าวคือ นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศมักเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความปรารถนา หรือสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์จากธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น นิยมที่จะเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติที่ยากลำบากต่อการเดินทางและท้าทาย และมักจะไม่สนใจกับความสะดวกสบาย กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงต้องการการบริการและการอำนวยความสะดวกประเภทที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติแวดล้อมมากกว่า ดังนั้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงควรต้องพิจารณาถึงการจัดให้มีการสื่อความหมายธรรมชาติ เพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ธรรมชาติในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งในระดับกว้างและระดับลึกซึ้ง ซึ่งเท่ากับเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่นักท่องเที่ยวและได้รับความพึงพอใจกลับไป

4.การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

การเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในรูปแบบต่าง ๆ จะช่วยให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม รูปแบบของการมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น การลงทุนเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกขนาดเล็กที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ การเป็นมัคคุเทศก์ การนำสินค้าที่เป็นศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมาขายแก่นักท่องเที่ยว และการจ้างงานในส่วนบริการอื่น ๆ เป็นต้น

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ธีรพัฒน์ ตื้อตัน (2546: 28) ได้แบ่งองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ 4 ประการ คือ

1.องค์ประกอบด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศในพื้นที่นั้น ๆ ดังนั้นองค์ประกอบด้านพื้นที่จึงเป็นการท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ

2.องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบโดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมไปถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันและกำจัดมลพิษ และควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต จึงเป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

3.องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียนรู้โดยมีการให้การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยวสิ่งแวดล้อมศึกษา

4.องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่มีการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการคิด การวางแผน การปฏิบัติตามแผน ได้รับผลตอบแทนเพื่อกลับมาบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วย และในที่สุดท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ ท้องถิ่นในที่นี้เริ่มต้นจากระดับรากหญ้าจนถึงการปกครองส่วนท้องถิ่น และอาจรวมไปถึงการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างแท้จริง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

นภดล ปราศราคี (2547:11-12) ได้กล่าวถึงรายงานของ Queensland Ecotourism Policy 1995 เกี่ยวกับรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1.การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบผจญภัยส่วนตัว (Frontier ecotourism) เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวส่วนตัวหรือกลุ่มเล็ก ๆ ไม่เกิน 10 คน และใช้ยานพาหนะแบบไม่มีเครื่องยนต์ เช่น การเดินป่า การล่องเรือ ล่องแพ เพื่อเดินทางท่องเที่ยวไปในพื้นที่ธรรมชาติที่ห่างไกลและมีคนไปน้อย โดยทั่วไปนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะต้องพึ่งพาตนเองสูงมาก ใช้บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกน้อยมาก ชอบสิ่งท้าทายและอาศัยความรู้ความชำนาญในการเอาตัวรอด

2.การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นกลุ่มเล็ก (Small group ecotourism) เป็นรูปแบบที่มีความเป็นส่วนตัวหรือเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 15 คน มักใช้ยานพาหนะที่มีเครื่องยนต์ การท่องเที่ยวไปในซึ่งคนไม่ไป รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบนี้ไม่จำเป็นต้องใช้ความสามารถพิเศษในการเอาตัวรอดสูงเหมือนแบบแรก เช่น การขี่จักรยาน การเดินป่า เป็นต้น

3.การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบกลุ่มใหญ่ (Popular ecotourism) รูปแบบนี้จะเกี่ยวข้องกับยานพาหนะที่สามารถบรรจุนักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก เช่น รถบัส หรือเรือขนาดใหญ่ มีความต้องการในการพึ่งพาตนเองได้น้อย และไม่ชอบการท้าทาย แต่ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ เช่น ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว อาหาร เครื่องดื่ม และห้องน้ำ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบนี้รวมความหลากหลายของนักท่องเที่ยวทั้งอายุ และสมรรถภาพของร่างกาย

แนวคิดด้านศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว คือ ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา การปรับปรุง หรือการทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง รวมถึงความน่าสนใจของท้องถิ่นนั้นว่ามีเพียงพอที่จะดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้ตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวนั้นหรือไม่

วิวัฒน์ชัย บุญยภักดิ์ (2560) ได้เสนอหลักเกณฑ์การพิจารณา และการกำหนดศักยภาพหรือความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวไว้ ดังนี้

1.คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ความสวยงาม ลักษณะเด่นในตัวเอง ความเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ ความสำคัญทางลัทธิและศาสนา บรรยากาศ สภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ และวิถีชีวิต

2.ความสะดวกในการเข้าถึง ได้แก่ สภาพของเส้นทางท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทาง ระยะเวลาจากตัวเมืองไปยังแหล่งท่องเที่ยว

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

3.สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ที่พักแรม ร้านอาหาร เครื่องดื่ม สถานบริการต่าง ๆ ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ และการรักษาความปลอดภัย

4.สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพทางกายภาพ สภาพอากาศ ระบบนิเวศ และสภาพอื่น ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว

5.ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อจำกัดด้านพื้นที่ ข้อจำกัดทางด้านบริการสาธารณูปโภค ปัญหาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

6.ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน ได้แก่ ความเป็นที่รู้จักของแหล่งท่องเที่ยว และจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว

ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การพิจารณาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวของ จารุจน์ กลิ่นดีปลี (อ้างใน วิภา ศรีระทุม, 2551) โดยต้องครอบคลุมองค์ประกอบการท่องเที่ยวทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1.เกณฑ์การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวที่ครอบคลุมองค์ประกอบด้านพื้นที่ คือ การดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีลักษณะเฉพาะ หรือมีความเป็นเอกลักษณ์ ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถานที่มีความเกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศ วัฒนธรรมประเพณี ในท้องถิ่น รวมทั้งต้องมีปัจจัยอื่นที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ ได้แก่ ลักษณะภูมิทัศน์ ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น สภาพของเส้นทาง ฤดูกาล ระยะทางจากจุดศูนย์กลางการท่องเที่ยวในพื้นที่ เป็นต้น

2.เกณฑ์การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวที่ครอบคลุมองค์ประกอบด้านการจัดการคือ ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวในพื้นที่ และบริเวณใกล้เคียง การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง เช่น ถนน ไฟฟ้า แหล่งน้ำ การจัดการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวไม่ให้เกินขีดความสามารถในการรองรับ การจัดการควบคุมกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่

3.เกณฑ์การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวที่ครอบคลุมองค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ คือ การพิจารณาถึงความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ โอกาสในการสร้างจิตสำนึก และการให้การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

4.เกณฑ์การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวที่ครอบคลุมองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม คือ การพิจารณาว่า องค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบใดบ้าง และประชาชนในท้องถิ่นมีความพอใจ หรือสนใจที่จะให้แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่

ทั้งนี้ในการพิจารณาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนา เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการศึกษาทรัพยากรที่มีอยู่ ก่อนที่จะวางแผนพัฒนาหรือสิ่งเสริมใด ๆ เพื่อให้การดำเนินงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายและได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างมีประสิทธิภาพ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ธรรมศักดิ์ โรจนสุนทร (2542, น.43-44) แบ่งองค์ประกอบที่นำมาเป็นเครื่องบ่งชี้ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

1.ปัจจัยจูงใจหลักของการท่องเที่ยว พิจารณาจากสถานที่ตั้งและลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวนั้นต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวหลาย ๆ ด้าน เช่น ความต้องการในด้านความสงบในการพักผ่อน ความสนุกสนาน การหาประสบการณ์ ซึ่งปัจจัยจูงใจหลักแบ่งได้ 3 ชนิด ได้แก่ ปัจจัยจูงใจด้านธรรมชาติ ปัจจัยจูงในด้านประวัติศาสตร์และศาสนา และปัจจัยจูงใจทางด้านกิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น

2.ปัจจัยประกอบ ได้แก่ คุณค่าดึงดูดใจจากสภาพแวดล้อม ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และลักษณะภูมิทัศน์ที่เป็นเอกลักษณ์ ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน สภาพเศรษฐกิจและสังคมภัยธรรมชาติ และการเมือง

3.ปัจจัยสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มาตรฐานด้านที่พักและอาหาร การสื่อความหมาย ข้อมูลข่าวสาร การให้ข่าวสารประชาสัมพันธ์ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ร้านจำหน่ายของที่ระลึก เป็นต้น

4.ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม ต้องพิจารณาถึงโครงข่ายการคมนาคมทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ บริการสาธารณะ เช่น ไฟฟ้า น้ำ การระบายน้ำ การกำจัดขยะตลอดจนระบบการสื่อสารโทรคมนาคม

ธนภัทร แสงอรุณ (2554) ได้นำคุณสมบัติที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์กรที่สอดคล้องกับปัจจัยทางด้านโซ่อุปทานการท่องเที่ยวมาประยุกต์ ดังต่อไปนี้

1.ทรัพยากรและศักยภาพ (Resource & Capability) หมายถึง ทรัพยากรทางธรรมชาติและสมรรถนะขององค์กรมีส่วนทำให้องค์กรสร้างความได้เปรียบที่เหนือกว่าคู่แข่งขันได้แก่ พนักงาน ความสามารถทางด้านการบริหารการเงิน และแหล่งข้อมูลทางด้านเทคนิคที่มีผลต่อการบริหาร จัดการสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยการกระตุ้นและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการบริหารจัดการในปัจจัยเหล่านี้ เพื่อสร้างให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.คุณลักษณะขององค์กร (Business Features) หมายถึง ปัจจัยภายในที่มีผลต่อโครงสร้างการบริหารจัดการขององค์กรไม่ว่าจะเป็นทางด้านการเงิน พนักงาน คุณภาพ นโยบายองค์กร การดำเนินการในกิจกรรมภายในองค์กร การจัดการทางด้านการตลาด และการสร้างการรับรู้ให้แก่ลูกค้า

3.การเคลื่อนที่ของข้อมูล (Information Flows) หมายถึง การพัฒนาการอย่างต่อเนื่องในการบริหารจัดการข้อมูลความรู้ ความสามารถ การเปลี่ยนแปลง และวิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการดำเนินงานเป็นส่วนสำคัญในการติดต่อสื่อสารและกระตุ้นให้องค์กร

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

กระตือรือร้นใน การพัฒนาคุณภาพในการปฏิบัติการและการดำเนินการ รวมไปถึงช่วยสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ให้แก่องค์กร

4.ค่านิยมและวัฒนธรรม (Value and Culture) หมายถึง องค์กรควรมีการวาง แผน และอาศัยความร่วมมือจากผู้จัดการและพนักงาน รวมไปถึงการปลูกฝังความคิดริเริ่มในการบริหารจัดการ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนและท้องถิ่น รวมไปถึงการมีบทบาทและมีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่น

5.การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake holder Integration) หมายถึง ความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดทั้งระบบ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยี และการ ดำเนินงานร่วมกัน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการบริหารจัดการความต้องการของผู้บริโภคในระบบได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันจากทั้งภายใน และภายนอก

6.ประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่ (Experience and Previous Practices) หมายถึง การนำความรู้ ประสบการณ์จากประสิทธิภาพในการบริหารงานและการจัดการทางด้านสิ่งแวดล้อมที่มีจากในอดีตมาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อศึกษาข้อบกพร่องและป้องกันไม่ให้เกิด ความผิดพลาดซ้ำซ้อน รวมไปถึงการพัฒนาแนวทางที่จะทำให้ลดปัญหา และหลีกเลี่ยงอคติในการดำเนินงานและสามารถช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายให้ได้ประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

ซึ่งผู้วิจัยได้นำคุณสมบัติเหล่านี้มาทำการศึกษาโดยการสร้างตัวแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะวิกฤต

ความหมายของภาวะวิกฤต (Crisis)

James (2006) ได้ให้ความหมายของภาวะวิกฤตไว้ว่า สถานการณ์ทางอารมณ์ใด ๆ เมื่อกลายเป็นสถานการณ์สาธารณะ สร้างปฏิกิริยาในทางลบ และมีศักยภาพที่จะคุกคามต่อภาวะทางการเงิน ชื่อเสียง หรือ ความอยู่รอดขององค์กร หรือ บางส่วนขององค์กร

Pearson (1998) กล่าวถึงความหมายของภาวะวิกฤตไว้ว่า เป็นเหตุการณ์ที่มีความเป็นไปได้ต่ำ แต่เกิดผลกระทบสูงในการคุกคามการดำรงอยู่ขององค์กรและสามารถอธิบายลักษณะได้ด้วยสาเหตุ ผลกระทบ และวิธีการแก้ปัญหาที่คลุมเครือ เช่นเดียวกับความคลุมเครือที่จะเกิดขึ้นเมื่อต้องตัดสินใจแก้ไขอย่างกระทันหัน

Rosenthal (1989) กล่าวถึงความหมายของภาวะวิกฤตไว้ว่า เป็นภัยคุกคามร้ายแรงต่อโครงสร้างพื้นฐาน หรือ ค่านิยมพื้นฐาน และบรรทัดฐานของระบบสังคม ซึ่งอยู่ภายใต้แรงกดดัน

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ของเวลาและความไม่แน่นอนในสถานการณ์ซึ่งมีความจำเป็นในการตัดสินใจที่สำคัญ และเป็นสถานการณ์ที่คุกคามเป้าหมายที่มีความสำคัญสูงในการตัดสินใจ ซึ่งถูกจำกัดด้วยปริมาณของเวลาในการตอบสนองก่อนที่จะตัดสินใจ

ความหมายของภาวะวิกฤตนั้น มีอยู่หลากหลายตามที่กล่าวมาข้างต้น โดยสามารถสรุปความหมายของภาวะวิกฤตได้ว่า ภาวะวิกฤต คือ ภัยคุกคามที่สำคัญต่อการดำเนินงานที่สามารถมีผลกระทบเชิงลบต่อหน่วยงานและองค์กรทั้งทางด้านชื่อเสียงและการดำเนินการ หากมิได้มีการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม ซึ่ง W. T. Coombs (2007) ได้กล่าวไว้ว่า วิกฤตสามารถสร้างภัยคุกคามหลักได้ 3 ประเภท คือ (1) ภัยคุกคามต่อความปลอดภัยของประชาชน (2) การสูญเสียทางการเงิน และ (3) การสูญเสียชื่อเสียง โดยวิกฤตการณ์บางอย่าง เช่น การเกิดอุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรม หรือความผิดพลาดในการผลิตผลิตภัณฑ์ สามารถทำให้เกิดการบาดเจ็บและสูญเสียของชีวิตและทรัพย์สินได้ ภาวะวิกฤตสามารถสร้างความสูญเสียทางการเงินได้ โดยการเข้ารบกวนการดำเนินงาน การสูญเสียส่วนแบ่งการตลาดหรือความต้องการซื้อ หรือชักนำสู่การฟ้องร้องและคดีความ ซึ่ง Dilenschneider (2000) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะวิกฤตนั้น ทำให้เกิดความสุ่มเสี่ยงในการสูญเสียชื่อเสียงขององค์กรและสะท้อนให้เห็นถึงวิกฤตอันเลวร้ายในองค์กรซึ่งสามารถสร้างความเสียหายให้แก่ชื่อเสียงองค์กรไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง เห็นได้ชัดว่า ภัยคุกคามทั้งสามแบบนั้นมีความสัมพันธ์ร่วมกัน ความเสียหายต่าง ๆสามารถเห็นผลลัพธ์ได้จากการสูญเสียทางการเงินและชื่อเสียงองค์กร

ทฤษฎีการประชาสัมพันธ์ในภาวะวิกฤต (Situational Crisis Communication Theory: SCCT) (Coomb, 2007)

จากการศึกษาของ Coomb (2007) พบว่า เมื่อเกิดภาวะวิกฤต บุคคลที่รับรู้และมีส่วนเกี่ยวข้องต่อวิกฤตนั้นจะพยายามค้นหาสาเหตุของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งทำให้เกิดการอ้างเหตุผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุผลในเชิงลบและเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด ทำให้ผู้ต้องรับผิดชอบในวิกฤตที่เกิดขึ้นจะได้สัมผัสกับปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นต่อเหตุการณ์นั้น ความโกรธและความเห็นอกเห็นใจจะเป็นลักษณะของอารมณ์หลักที่นำมาอ้างถึงในทฤษฎีนี้ การกล่าวอ้างในความรับผิดชอบและอารมณ์เป็นแรงจูงใจหลักในการกระทำต่าง ๆ พฤติกรรมการตอบสนองที่ออกมาในเชิงลบ จะเกิดต่อเมื่อบุคคลได้ตัดสินให้เกิดความรับผิดชอบ และจะนำมาสู่ซึ่งความเกรี้ยวกราดที่จะเกิดขึ้น แต่ถึงอย่างไรนั้นพฤติกรรมการตอบสนองในเชิงบวกจะเกิดขึ้นต่อเมื่อบุคคลนั้นไม่ได้ตัดสินในความรับผิดชอบ และนำมาสู่ความเห็นอกเห็นใจ (Weiner, 2006 อ้างใน Coomb, 2007) ทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่สามารถคาดการณ์ได้ถึงภัยคุกคามจากภาวะวิกฤตที่จะเกิดขึ้นต่อชื่อเสียงขององค์กรและ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

กลยุทธ์การตอบสนองต่อภาวะวิกฤตที่มีผลต่อการปกป้องทรัพย์สินและชื่อเสียงขององค์กร ให้กลายเป็นสถานการณ์และปัจจัยที่องค์กรสามารถควบคุมได้

ประเภทของภาวะวิกฤต

จากทฤษฎี SCCT ของ Coomb & Holladay (2002) ได้ประเมินประเภทของภาวะวิกฤตไว้ โดยแบ่งตามระดับความรับผิดชอบขององค์กรต่อภัยคุกคามต่อชื่อเสียงองค์กร (Crisis Cluster) ในกรณีต่าง ๆ ออกเป็นประเภทหลัก ดังนี้

1.วิกฤตการณ์ที่องค์กรตกเป็นผู้เสียหาย (Victim Cluster) เป็นวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นโดยที่องค์กรได้ตกเป็นผู้เสียหายจากเหตุการณ์เช่นกัน โดยความรับผิดชอบต่อวิกฤตอยู่ในระดับต่ำ

1.1 วิกฤตการณ์จากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งเกิดจากการกระทำของธรรมชาติ เช่น พายุ หรือ แผ่นดินไหว

1.2 วิกฤตการณ์จากข่าวลือ ซึ่งเกิดจากข้อมูลอันเป็นเท็จ สร้างความเสียหายและผลกระทบต่อภายในองค์กร

1.3 วิกฤตการณ์จากการใช้ความรุนแรงในที่ทำงาน ซึ่งเป็นการโจมตีจากอดีตพนักงานหรือพนักงานในปัจจุบัน

1.4 วิกฤตการณ์จากการปลอมแปลงสินค้า หรือ ความอาฆาตมาดร้าย จากตัวแทนภายนอกที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

2. วิกฤตการณ์ที่เกิดจากอุบัติภัย (Accidental Cluster) เป็นวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นจากตัวองค์กรโดยความผิดพลาดและมิได้ตั้งใจให้เกิดขึ้น โดยความรับผิดชอบต่อวิกฤตอยู่ในระดับกลาง

2.1 วิกฤตการณ์จากความท้าทาย ซึ่งเป็นการเรียกร้องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการดำเนินงานที่ไม่เหมาะสมขององค์กร

2.2 วิกฤตการณ์จากอุบัติเหตุข้อผิดพลาดทางเทคนิค ที่เกิดขึ้นจาก อุปกรณ์เทคโนโลยีหรือ ความล้มเหลว ซึ่งก่อให้เกิดอุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรม

2.3 วิกฤตการณ์จากขั้นตอนการผลิตที่ผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากอุปกรณ์เทคโนโลยีหรือความล้มเหลว ซึ่งก่อให้เกิดความผิดพลาดหรือข้อบกพร่องในตัวผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

3. วิกฤตการณ์ที่เกิดจากเหตุที่สามารถป้องกันได้ (Preventable Cluster) เป็นวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นจากความผิดพลาดขององค์กร สามารถประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ และมักเกิดจากความสะเพร่าหรือความไม่เหมาะสมของการกระทำของพนักงานที่ส่งผลต่อกฎหมาย โดยความรับผิดชอบต่อวิกฤตอยู่ในระดับสูง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

3.1 วิกฤตการณ์จากอุบัติเหตุที่เกิดความผิดพลาดของมนุษย์ ซึ่งเกิดจากความหละหลวมหรือสะเพร่าของพนักงาน

3.2 วิกฤตการณ์จากการผลิตที่ผิดพลาดของมนุษย์ ซึ่งก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ชำรุดหรืออาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

3.3 วิกฤตการณ์จากความผิดพลาดขององค์กร การดำเนินการจัดการที่สร้างความเสี่ยงต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และหรือ ละเมิดต่อกฎหมาย

กลยุทธ์การตอบสนองต่อภาวะวิกฤต

การตอบสนองต่อวิกฤตคือสิ่งที่จะช่วยจัดการและสื่อสารออกไปหลังเกิดวิกฤตขึ้น การประชาสัมพันธ์ในภาวะวิกฤตมีความสำคัญอย่างมากที่จะช่วยตอบสนองต่อภาวะวิกฤต โดยช่วยในการพัฒนาสาสน์ต่าง ๆ ที่ส่งออกไปยังสาธารณชน โดย Coomb (2007) ได้ทำการศึกษาการตอบสนองต่อภาวะวิกฤต โดยแบ่งช่วงการตอบสนองต่อภาวะวิกฤตออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) การตอบสนองวิกฤตในช่วงต้น (2) การซ่อมแซมชื่อเสียงองค์กรและความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intentions)

1. การตอบสนองวิกฤตในช่วงต้น

โดยการตอบสนองวิกฤตในช่วงต้น ซึ่งเป็นช่วงเริ่มต้นหลังจากองค์กรรับรู้ว่าเกิดภาวะวิกฤตขึ้น โดยการตอบสนองต่อภาวะวิกฤตในช่วงต้นนี้จะประกอบด้วย

1.1 การตอบสนองอย่างรวดเร็วและพยายามที่จะมีการตอบสนองครั้งแรกภายในชั่วโมงแรกที่พบ

1.2 การตอบสนองอย่างถูกต้องและระมัดระวังในการตรวจสอบข้อเท็จจริงทั้งหมด

1.3 การตอบสนองต้องสอดคล้อง ควรที่จะมีตัวแทนในการแจ้งข้อเท็จจริงของเหตุการณ์วิกฤตที่เกิดขึ้นพร้อมข้อความหลัก (Key Message) เดียวกัน

1.4 ให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยของสาธารณชนเป็นสำคัญ

1.5 ใช้ช่องทางและสื่อในการสื่อสารทั้งหมด รวมถึงสื่ออินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต (Intranet) และระบบการแจ้งเตือนต่าง ๆ

1.6 แสดงออกถึงความกังวลและเห็นอกเห็นใจแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตนั้น

1.7 ให้พนักงานออกมาแสดงการตอบสนองเบื้องต้น

1.8 มีความพร้อมในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ได้รับผลกระทบและครอบครัว จากความเครียด หรืออาการบาดเจ็บเสียหายต่าง ๆ

2. การซ่อมแซมชื่อเสียงองค์กรและความตั้งใจเชิงพฤติกรรม

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

หลังจากที่เกิดวิกฤตขึ้นแล้ว ผลกระทบที่ตามมาคือผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร โดยวิธีการที่จะใช้ซ่อมแซมหรือกอบกู้ชื่อเสียขององค์กรนั้น เป็นจุดที่การศึกษาในครั้งนี้ได้ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นไปยังกลยุทธ์การซ่อมแซมชื่อเสียงขององค์กร โดยประยุกต์ใช้กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ในภาวะวิกฤต (Situational Crisis Communication Theory: SCCT) (Coomb, 2007) ซึ่งระบุถึงความรับผิดชอบในการช่วยเหลือผู้เสียหาย โดยกลยุทธ์การซ่อมแซมชื่อเสียงองค์กรและความตั้งใจเชิงพฤติกรรมนั้นจะประกอบด้วย

2.1 การตอบโต้ผู้กล่าวหา (Attack the Accuser) หมายถึง การที่องค์กรเผชิญหน้าและปกป้องสิทธิของตน กับบุคคลหรือกลุ่มคนที่กล่าวหา เรียกร้อง หรือโจมตีองค์กร

2.2 การปฏิเสธข้อกล่าวหา (Denial) หมายถึง การที่องค์กรไม่ยอมรับ และยืนยันว่าองค์กร มิได้อยู่ในภาวะวิกฤตใด ๆ ตามที่ถูกกล่าวอ้าง

2.3 การหาผู้รับผิดชอบต่อคำกล่าวหา (Scapegoat) หมายถึง การที่องค์กรกล่าวโทษและเรียกร้องให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลทั้งภายในหรือภายนอกองค์กร ออกมาแสดงความรับผิดชอบต่อปัญหา

2.4 การแก้ข้อกล่าวหา (Excuse) หมายถึง การที่องค์กรออกมากล่าวหรือกระทำการเพื่อปลดเปลื้องความผิด หรือข้อผิดพลาดของตน และต้องการลดความรับผิดชอบขององค์กรโดยอ้างถึงความไม่มีเจตนาในปัญหาที่เกิด หรือ อ้างถึงความไร้ความสามารถในการควบคุมปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหา

2.5 การให้เหตุผล (Justification) หมายถึง การที่องค์กรอธิบายหรือใช้ข้อมูลกล่าวอ้างเหตุผล เพื่อลดความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภาวะวิกฤต

2.6 การให้การชดเชย (Compensation) หมายถึง การที่องค์กรยื่นข้อเสนอให้การชดเชย ทางการเงิน หรือ การเยียวยาทางจิตใจให้แก่ผู้เสียหาย

2.7 การกล่าวคำขอโทษ (Apology) หมายถึง การที่องค์กรออกมาแสดงความเสียใจและยอมรับต่อปัญหาที่เกิดขึ้น

โดยทฤษฎีการสื่อสารในภาวะวิกฤต (SCCT) นั้นได้แนะนำให้องค์กรจัดอันดับความสำคัญในการปกป้องชื่อเสียงองค์กรจากภัยคุกคามจากวิกฤตด้วย 2 ขั้นตอน ตามอันดับ ได้แก่

1. การให้และปรับเปลี่ยนข้อมูลอย่างเหมาะสม (Coombs and Holladay, 2012) ซึ่งเป็นการเตรียมให้ข้อมูลในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิธีการที่องค์กรจะปกป้องตนเองจากภาวะวิกฤตทางกายภาพ ควบคู่ไปกับการปรับเปลี่ยนข้อมูลสำหรับการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้รับมือกับภาวะวิกฤตทางจิตวิทยา (W. T. Coombs, and Holladay, J. S., 2012)

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

2. การเลือกใช้กลยุทธ์การตอบสนองต่อวิกฤตด้วย 3 กลยุทธ์หลัก (Coombs & Holladay, 2012) ได้แก่ การปฏิเสธวิกฤต (Deny) การบรรเทาวิกฤต (Diminish) และการกู้คืนภาพลักษณ์ (Rebuild)

ยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ยกตัวอย่าง เช่น

ประเด็นสำคัญของการจัดการภาวะวิกฤตในธุรกิจการท่องเที่ยวประกอบด้วยกลยุทธ์การดำเนินงาน เนื่องจากในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้เกิดภาวะวิกฤตที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจขึ้นหลายครั้งอย่างต่อเนื่อง และครั้งนี้เหตุการณ์วิกฤตโควิด-19 ส่งผลให้หลายธุรกิจประสบปัญหาการดำเนินงานจนผู้ประกอบการบางราย ไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ซึ่งปัญหามาจากปัจจัยแวดล้อมทั้งกระแสสังคม โครงสร้างพื้นฐานและความต้องการของผู้บริโภค ดังนั้น จึงสามารถสรุปแนวทางจัดการได้ ดังต่อไปนี้

1. การใช้เทคโนโลยีสำหรับการทำกิจกรรมออนไลน์ เป็นการสื่อสารที่รวดเร็วและสามารถกระจายไปได้ทั่วทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันผู้คนจำนวนมากคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีแพลตฟอร์มต่าง ๆ เทคโนโลยีจะเป็นเครื่องมือในการช่วยเก็บข้อมูล การสร้างสรรค์สื่อ และการออนไลน์จะเป็นสื่อเพื่อนำข่าวสารไปหาลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว เป็นการสร้างโอกาสให้แก่ผู้ประกอบการในการสื่อสารและทำการตลาดการวางแผนงาน การประชาสัมพันธ์ให้ทันสถานการณ์ อีกทั้งการรวบรวมฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ยังเป็นการรวบรวมข้อมูลลูกค้าทำให้ทราบความต้องการและการรับรู้ของลูกค้า เพื่อยกระดับคุณภาพการบริการ

2. จากสถานการณ์ที่ผันผวนไม่เป็นปกติในช่วงของการระบาดโรคโควิด-19 การคาดการณ์ล่วงหน้าเป็นสิ่งที่ประเมินได้ยาก ดังนั้น ธุรกิจจึงต้องมีการทบทวนศักยภาพ ปรับการทำงานให้เป็นปัจจุบันโดยการคาดการณ์ระยะสั้นและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนในรูปของเงินตราสินทรัพย์และบุคลากรเน้นการสร้างคุณค่าแล้วปรับการทำงาน นอกจากนี้ การทำความร่วมมือกับพันธมิตรเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะช่วยประคับประคองธุรกิจได้

3. คำนึงถึงระบบห่วงโซ่อุปทานอันได้แก่เครือข่ายด้านการท่องเที่ยว ร่วมถึงมาตรการการดูแลจากภาครัฐ เพื่อผู้ประกอบการจะได้ออกแบบกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์สอดคล้องกันอย่างมีส่วนร่วมธุรกิจการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบโดยตรงและมีการคาดการณ์ว่าจะกลับมาเปิดบริการได้ช้ากว่าธุรกิจอื่น ฐานะการเงินของผู้ประกอบธุรกิจได้รับผลกระทบอย่างหนัก มีความจำเป็นต้องปรับรูปแบบธุรกิจ เพิ่มความยืดหยุ่นด้วยการพัฒนาทักษะความสามารถของพนักงานให้สามารถทำงานได้หลากหลายหน้าที่และหาวิธีจัดการต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้ง การสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้าสอดคล้องกับคุณค่า การให้บริการที่ปลอดภัย เพื่อความสบายใจในการมาใช้บริการ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

การจัดการวิกฤติการณ์ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

วิกฤตการณ์ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดมาก่อน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ นอกจากนี้ยังถือว่าเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามปกติของผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอีกด้วย ซึ่งการจัดการวิกฤติการณ์ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวกลับมาท่องเที่ยวให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้และสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

1) ระยะก่อนเกิดวิกฤติการณ์ (Before of Crisis) คือ การเตรียมการสำหรับเหตุการณ์ที่ร้ายแรงที่สุด เพื่อต้องการลดผลกระทบที่เกิดจากวิกฤติการณ์ให้น้อยที่สุดซึ่งถือเป็นการเตรียมการที่ดีที่สุด โดยมีขั้นตอน ประกอบด้วย

1. เตรียมกลยุทธ์ด้านการสื่อสาร
2. ซักซ้อมระบบรักษาความปลอดภัย
3. เตรียมความพร้อมด้านการหาข้อมูล

2) ระยะเกิดวิกฤตการณ์ (During a Crisis) คือ การให้ความสำคัญกับการลดขนาดวิกฤติการณ์ให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด โดยมีขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การสื่อสารจากเหตุการณ์จริง ซึ่งให้ความสำคัญกับการโปร่งใสในการนำเสนอสถานการณ์และการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง
2. การตัดสินใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการขาย คือ การสื่อสารโดยการให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้น มาตรการความปลอดภัยที่ใช้ยุติและป้องกันวิกฤติการณ์โดยตรงแก่พันธมิตรทางธุรกิจที่สำคัญ
3. รับรองความปลอดภัย คือ มาตรการที่ใช้สร้างความปลอดภัยในช่วงวิกฤติการณ์ให้แก่นักท่องเที่ยวและพนักงานภายในองค์กรในการให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้น
4. เทคนิคในการรวบรวมข้อมูลที่รวดเร็ว คือ การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวในช่วงเกิดวิกฤติการณ์และการตรวจสอบรายงานข่าวสารที่เกี่ยวกับวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้นให้รวดเร็วที่สุด

3) หลังเกิดวิกฤติการณ์ (Following a Crisis) คือ ภายหลังวิกฤติการณ์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะอยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยวต่อไปอีกเป็นเวลานานซึ่งมีความจำเป็นต้องฟื้นฟูความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมการขายและการสื่อสารที่ดี โดยมีขั้นตอนประกอบด้วย

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

1. การสื่อสารเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี โดยการเสนอข่าวในเชิงบวก การจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเพื่อฟื้นฟูการท่องเที่ยวเมื่อสื่อมวลชนเสนอข่าวเกี่ยวกับวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้น

2. การยืดหยุ่นในการส่งเสริมการขาย โดยการเสนอขายสินค้าท่องเที่ยวหรือบริการในราคาพิเศษและการเพิ่มระดับความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการส่งเสริมการตลาดทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน

3. มาตรการด้านการรักษาความปลอดภัยในอนาคต

4. การศึกษาวิจัยที่มีประสิทธิภาพ โดยการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับสถานการณ์ท่องเที่ยวหลังวิกฤติการณ์ ซึ่งจะได้นำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนการส่งเสริมการตลาดต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการวิกฤติการณ์อุตสาหกรรมในการท่องเที่ยว เช่น Scott, Noel, Laws, Eric and Prideaux, Bruce (2008) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Tourism Crises and Marketing Recovery Strategies พบว่า วิกฤตการณ์และภัยพิบัติที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวการวิจัยได้ศึกษาสาเหตุผลกระทบและการจัดการที่ตามมา โดยการวิจัยได้นำวิธีการที่หลากหลายที่สามารถอธิบายถึงต้นกำเนิดของเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์ที่เรียกว่าวิกฤตการณ์ทางการท่องเที่ยว ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ผลที่ได้รับแตกต่างกันและพบว่าวิกฤตที่เกี่ยวกับประชาชนในท้องถิ่น พนักงานนักท่องเที่ยวและองค์กรด้านการท่องเที่ยว สภาพแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐาน ผู้วิจัยยังได้กล่าวถึงความพยายามช่วยเหลือและความซับซ้อนของการจัดการในทันทีหลังเกิดเหตุการณ์ ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางแผนล่วงหน้า เพื่อเป็นการบรรเทาผลกระทบของภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

อัครพงศ์ อั้นทองและ มิ่งสรรพ์ ขาวสะอาด (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาพลักษณ์และพฤติกรรมนักท่องเที่ยวต่างชาติภายใต้สถานการณ์วิกฤตการเมืองไทย พบว่าวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวไทยและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ ตลอดจนความภักดีต่อการท่องเที่ยวไทยภายใต้สถานการณ์วิกฤตการเมืองที่เกิดขึ้นระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2551- พฤษภาคม พ.ศ. 2552 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) ซึ่งได้กำหนดตัวแปรสังเกตได้ 19 ตัวแปร ตัวแปรแฝงภายนอก 1 ตัวแปรนั้นคือ ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว และตัวแปรแฝงภายใน 4 ตัวแปร นั้นคือ ความพึงพอใจในกิจกรรมการท่องเที่ยว คุณค่าที่ได้รับ ความพึงพอใจรวมและความภักดีต่อแหล่งท่องเที่ยว จากผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่างชาติภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างกัน ไม่ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับโครงสร้างพฤติกรรมแต่มีเพียงการเปลี่ยนแปลงภายในโครงสร้างพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ต่างชาติเท่านั้น จากกรณีศึกษาของประเทศไทย พบว่า ไม่ว่าจะเกิดวิกฤตการณ์ใดๆ ก็ตาม บรรยากาศทางสังคมของความไทยยังคงเป็นภาพลักษณ์ที่สำคัญที่สุด

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Participation) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชนบท ทั้งนี้ ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ที่มุ่งเน้นคนเป็นสำคัญมากกว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจ ได้พยายามเปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนาจากระดับบนลงล่าง (Top-down) มาเป็นจากระดับล่างขึ้นบน (Bottom-up) แนวทางดังกล่าวสอดรับกับแนวคิดของ โอคเลย์ (Oakley, 1984:17) ได้กล่าวว่า แนวทางจากระดับล่างขึ้นบนนี้ เกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดหาย (Missing ingredient) ในกระบวนการพัฒนา การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น มีนักวิชาการได้อธิบายและให้ความหมาย ปัจจัย ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน รูปแบบของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้มากมาย ซึ่งผู้วิจัยได้นำมากล่าวไว้เท่าที่จำเป็นและสอดคล้องกับแนวทางการศึกษา ดังนี้

ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้ โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff ,1981:6) ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมของชุมชนว่า สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร
2. การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

โดยสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกคนของชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือและเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา รวมถึงได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนานั้นอย่างเสมอภาค องค์การสหประชาชาติ (United Nation, 1981: 5) และรีเดอร์ (Reeder, 1974:39) ได้ให้ความหมายเจาะจงถึงการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมเป็นการปะทะสังสรรค์ทางสังคม ทั้งในลักษณะการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคล และการมีส่วนร่วมของกลุ่ม

นอกจากนี้ (สุชาดา จักรพิสุทธิ์, 2547) ศึกษาเรื่องชุมชนกับการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน แบ่งได้ออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านเหตุผล โดยการเปิดโอกาสให้สังคม องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ประชาชนมีบทบาทหลักตามสิทธิหน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมใน

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

การดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ วางแผน การร่วมปฏิบัติและการรับผิดชอบในผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดด้วยความสมัครใจ

2. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ เป็นการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่เกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ อารมณ์ รวมทั้งค่านิยมของประชาชน เป็นเครื่องชี้นำตนเองให้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทำให้ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมเกิดความผูกพัน มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่ดำเนินงานด้วยความสมัครใจ

จากแนวคิดและทัศนะที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด สามารถแยกประเด็นสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน เกิดขึ้นจากเป้าหมายที่ต้องการค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณี ความผูกพัน การเสริมแรง โอกาส ความสามารถ การสนับสนุน ความคาดหมายในสิ่งที่ต้องการ โดยมีพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของเหตุผล
2. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของค่านิยม
3. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของประเพณี
4. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของความผูกพัน ความเสน่หา

โดยสรุป การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น เกิดจากจิตใจที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มคนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทางสังคม ซึ่งการเร้าให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น ผู้ดำเนินงานจะต้องมีความเข้าใจในวิธีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิดความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม

การที่ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมนั้น มีปัจจัยที่ส่งผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิด ดังนี้

คูฟแมน (Koufman, 1949:7) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในชนบท พบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้ และระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

นอกจากนี้ (ประยูร ศรีประสาธน์, 2542:5) ได้นำเสนอปัจจัยของการมีส่วนร่วมว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม มีด้วยกัน 3 ปัจจัย คือ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ

2. ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม

3. ปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่ การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปปัจจัยต่อการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมได้ ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ต่าง ๆ

2. ลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ รายได้

3. การได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ ความถี่ในการรับรู้ข่าวสาร และแหล่งที่มาของข่าวสาร

ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน

การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เพื่อการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนนั้น มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้

ฟอร์นารอฟ (Fornaroff, 1980) เสนอว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน มีขั้นตอนการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การวางแผน รวมถึงการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมาย กลวิธี ทรัพยากรที่ต้องใช้ตลอดจนการติดตามประเมินผล

2. การดำเนินงาน

3. การใช้บริการจากโครงการ

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

นอกจากนี้ (อภิญญา กังสนารักษ์, 2544:14-15) ได้นำเสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ ร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ร่วมตัดสินใจกำหนดความต้องการและร่วมอันดับความสำคัญของความต้องการ

2. การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทางการดำเนินงาน รวมถึงทรัพยากรและแหล่งวิทยากรที่จะใช้ในโครงการ

3. การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินโครงการ ทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ เพื่อให้รู้ว่าผลจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยสามารถกำหนดการประเมินผลเป็นระยะต่อเนื่องหรือประเมินผลรวมทั้งโครงการในคราวเดียวก็ได้

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วน อคิน รพีพัฒน์ (2547:49) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไข
2. การตัดสินใจเลือกแนวทาง และวางแผนพัฒนา แก้ไขปัญหา
3. การปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน
4. การประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา

ขั้นตอนการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2547) ได้สรุปและนำเสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมใน 2 ลักษณะ ได้แก่

ลักษณะที่ 1 มีขั้นตอน ดังนี้

1. การคิด
2. การตัดสินใจ
3. การวางแผน
4. การลงมือปฏิบัติ

ลักษณะที่ 2 มีขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดปัญหา
2. การวางแผน
3. การดำเนินงาน
4. การประเมินผล
5. การบำรุงรักษา และพัฒนาให้คงไว้

งานวิจัยที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม เช่น เสาวคนธ์ เหลืองทองคำ (2558) ที่ทำการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการติดตามประเมินผล อยู่อันดับที่แรก รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติกิจกรรม ด้านการค้นหาปัญหา และด้านการวางแผน

นภดล นพรัตน์ (2551) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ทำการศึกษาเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และเพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การค้นหาปัญหา การวางแผน การปฏิบัติกิจกรรม และการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

สมศักดิ์ น้อยนคร (2551) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมในทุกด้านใน

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ระดับปานกลางโดยมีส่วนร่วมในด้านการรับผลประโยชน์มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการรับรู้ด้านการคิดการพัฒนาการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง

ยุวดี เพ็ชรสงคราม (2553) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวยั่งยืนที่เกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการที่มีการท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่และศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวยั่งยืนของชุมชนในพื้นที่เกาะยอ ผลการศึกษาพบว่าชาวบ้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวยั่งยืนทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ปานกลางโดยชาวบ้านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

รัฐกรณ์ แสงโชติ (2554) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในเทศบาลตำบลปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับปานกลางโดยมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวและมีการเข้าติดตามและดูแลผลความก้าวหน้าในการจัดการและดำเนินการกิจกรรมของเทศบาลตำบลปาย อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 1 แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ผู้วิจัย	**การมีส่วนร่วม**			
	ด้านการค้นหาปัญหา	**ด้านการวางแผน**	**ด้านการปฏิบัติกิจกรรม**	**ด้านการติดตามประเมินผล**
วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2547)	/	/	/	/
นภดล นพรัตน์ (2551)	/	/	/	/
สมศักดิ์ น้อยนคร (2551)	/	/	/	/
ยุวดี เพ็ชรสงคราม (2553)	/	/	/	/
รัฐกรณ์ แสงโชติ (2554)	/	/	/	/
เสาวคนธ์ เหลืองทองคำ (2558)	/	/	/	/

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยว เพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ให้เป็นที่รู้จัก และสร้างเสริมความเป็นเอกลักษณ์ในส่วนงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยนำเอาข้อมูลต่าง ๆมาประยุกต์ใช้ในรูปแบบต่าง ๆ โดยนำไปประยุกต์ใช้กับท้องถิ่น หน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม

มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

Kollat (1968) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการค้นหา การใช้สินค้าหรือบริการ ทั้งนี้รวมถึงกระบวนการตัดสินใจซึ่งส่งผลต่อการแสดงและการกำหนดการกระทำของผู้บริโภค

Schiffman (1994) ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภคไว้ว่า เป็นพฤติกรรมในการค้นหาข้อมูล การซื้อ การใช้เพื่อหาประโยชน์ รวมทั้งการประเมินผล เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคเอง และอยู่ในขอบเขตที่มีทรัพยากรอย่างจำกัด เช่น เวลา กำลังซื้อและสุขภาพ เป็นต้น

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2550) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค คือ การค้นหา การซื้อการประเมินสินค้าหรือบริการ โดยผู้บริโภคคาดหวังว่าสินค้าหรือบริการนั้นสามารถตอบสนองความต้องการและช่วยแก้ปัญหาได้ โดยเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางความคิด ความพึงพอใจในการซื้อประสบการณ์ในการใช้สินค้าหรือบริการ ทั้งนี้เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่ครบวงจร

Solomon (2013) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การศึกษาว่าตัวบุคคล กลุ่มและองค์กร มีการเลือก การซื้อ การใช้และการจำหน่ายสินค้าและบริการ รวมทั้งความคิดหรือประสบการณ์ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของพวกเขาได้อย่างไร และพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ วัฒนธรรม สังคม และส่วนบุคคล

พิรานันท์ แกล่งกล้า (2562) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของกลุ่มบุคคลในการเลือกซื้อสินค้าและบริการเพื่อใช้บริโภคส่วนตัว เช่น การเลือกทานอาหาร การเลือกของใช้สำหรับครัวเรือน เป็นต้น เพื่อความพึงพอใจของผู้บริโภค และลักษณะทางประชากรศาสตร์ เช่น อายุ รายได้ การนับถือศาสนา วัฒนธรรม ระดับการศึกษา ส่งผลให้พฤติกรรมผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์แตกต่างกันออกไป

กล่าวโดยสรุปจากแนวคิดจากผู้เชี่ยวชาญและผู้วิจัยข้างต้น พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งในการเลือกบริการ การซื้อ การใช้สินค้าหรือบริการต่าง ๆ รวมทั้งทัศนคติ ความคิด และประสบการณ์ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคเองทั้งนี้อาจได้รับอิทธิจากแรงผลักดันภายในและภายนอก เช่น เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม ความรู้สึกนึกคิดส่วนบุคคล เป็นต้น

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

องค์ประกอบของพฤติกรรมผู้บริโภค

มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ ได้ให้ทำการศึกษาองค์ประกอบของพฤติกรรมผู้บริโภคซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

Solomon (2015) ได้อธิบายถึงกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคไว้ว่า คือ การแสดงผลลัพธ์จากการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคที่ส่งผลต่อการเลือกสินค้าหรือบริการ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ขั้นตอนประกอบการตัดสินใจในครั้งนี้ได้ ดังนี้

1. ตระหนักถึงปัญหา (Problem Recognition)
2. การค้นหาข้อมูล (Information Search)
3. การประเมินทางเลือก (Evaluate Alternatives)
4. การตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า (Product choice)
5. การประเมินหลังการซื้อ (Post purchase Evolution)

Kotler (2016) ได้อธิบายโมเดลพฤติกรรมผู้บริโภค (Model of Consumer Behavior) ว่าเป็นการศึกษาถึงขั้นตอนของการจูงใจสำหรับพฤติกรรมที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการโดยมีจุดเริ่มต้นจากสิ่งกระตุ้นที่ทำให้เกิดความต้องการ ถัดมาคือ ความรู้สึกนึกคิดของผู้บริโภคซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ และเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจ (Buying Decision) ก่อนตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการเป็นขั้นตอนสุดท้าย

โมเดลพฤติกรรมผู้บริโภค (Model of Consumer Behavior) มีหนึ่งกระบวนการที่น่าสนใจ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญและนักวิจัยหลายท่านนิยมใช้เป็นแนวคิดในการศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้บริโภค ได้แก่ กระบวนการในการตัดสินใจซื้อ (The Buying Decision Process: The Five-Stage Model) ซึ่งเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาพื้นฐานที่มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค โดยนักวิชาการการตลาดได้พัฒนาแบบจำลองของกระบวนการในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคไว้ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การรับรู้ปัญหา (Problem Recognition) คือ ขั้นตอนแรกของกระบวนการซื้อเมื่อผู้ซื้อตระหนักถึงปัญหาหรือความต้องการของผู้บริโภคที่จากแรงกระตุ้นภายใน เช่น ความหิว ความต้องการสวยหรือหล่อ และแรงกระตุ้นภายนอก เช่น การถูกชื่นชม การดูโฆษณา ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจในการตัดสินใจซื้อ ดังนั้นนักการตลาดควรพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อเพิ่มแรงจูงใจและกระตุ้นความสนใจของผู้บริโภค เช่น บรรจุภัณฑ์ ตัวเลือกที่หลากหลาย การสร้างความบันเทิงเป็นต้น เพื่อให้การซื้อของผู้บริโภคที่มีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ได้เห็นคุณค่าและเกิดความคุ้มค่าแก่ผู้บริโภคอีกด้วย

2. การค้นหาข้อมูล (Information Search) ผู้บริโภคต้องการข้อมูลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเพื่อใช้ประกอบกับการตัดสินใจซื้อ โดยแหล่งข้อมูลที่สำคัญของผู้บริโภค ได้แก่

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

2.1 ข้อมูลจากบุคคล (Personal) ข้อมูลจากคนรอบข้าง ครอบครัว เพื่อน หรือคนรู้จัก

2.2 ข้อมูลจากเชิงพาณิชย์และการค้า (Commercial) เช่น การโฆษณา พนักงานขาย ตัวแทนจำหน่ายหรือบรรจุภัณฑ์

2.3 ข้อมูลจากสาธารณะ (Public) เช่น ทางโซเชียลมีเดียหรือสื่อมวลชน

2.4 ข้อมูลจากประสบการณ์ (Experiential) ในการใช้สินค้าหรือการทดลองสินค้า ตัวอย่างปริมาณข้อมูลและอิทธิพลจากแหล่งข้อมูลเหล่านี้ ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อที่แตกต่างกันตามประเภทของสินค้าและคุณลักษณะของผู้ซื้อ

ซึ่งในการรวบรวมข้อมูลของผู้บริโภคในปัจจุบัน ผู้บริโภคมีข้อมูลและความรอบรู้เกี่ยวกับแบรนด์สินค้า แบรนด์คู่แข่งของสินค้านั้น ๆ คุณสมบัติของสินค้า แล้วนำมาเปรียบเทียบได้อย่างละเอียดและชัดเจนมากขึ้นก่อนทำการตัดสินใจ ดังนั้นนักการตลาดต้องพัฒนาวิธีการและเรียนรู้ถึงคุณลักษณะของผู้บริโภคให้มากขึ้น เพราะผู้บริโภคบางกลุ่มตัดสินใจซื้อจากราคา บางกลุ่มตัดสินใจซื้อจากแบรนด์ที่มีชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดี ในการรับรู้ที่แตกต่างกันย่อมส่งผลให้การตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคแต่ละกลุ่มนั้นแตกต่างเช่นกัน

3. การประเมินทางเลือก (Evaluation of Alternatives) ประกอบด้วย 3 กระบวนการดังนี้

3.1 ผู้บริโภคต้องการตอบสนองต่อความต้องการของตน

3.2 ผู้บริโภคมองหาประโยชน์และการช่วยแก้ปัญหาของสินค้า

3.3 ผู้บริโภคมองหาสินค้าอื่นเพื่อทำการเปรียบเทียบถึงประโยชน์และข้อแตกต่างอื่น ๆ

ซึ่งผู้บริโภคพร้อมที่จะจ่ายเงินเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าที่ดีและมีคุณสมบัติที่หลากหลาย เช่น เมื่อผู้บริโภคเลือกโรงแรม มักเลือกจากคุณสมบัติหลายข้อ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ตั้ง ความสะอาด ความปลอดภัย บรรยากาศ ราคา เป็นต้น อีกหนึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทางเลือกและส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อ ได้แก่ ความเชื่อและทัศนคติ (Beliefs and attitudes) ความเชื่อ คือ บางสิ่งที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งยึดถือไว้ส่วนตัว ทัศนคติ คือ ความคิดที่ชอบหรือไม่ชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งความเชื่อและทัศนคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก นักการตลาดจึงควรปรับสินค้าให้เข้ากับความเชื่อหรือทัศนคติที่มีอยู่โดยไม่พยายามปรับเปลี่ยนความเชื่อหรือทัศนคติเหล่านั้นเพราะผู้บริโภคได้สร้างความเชื่อส่วนตัวและทัศนคติไว้ทำให้ผู้บริโภคประเมินสินค้าหรือบริการในภาพรวมทั้งเชิงบวกและเชิงลบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

4. การตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) เป็นขั้นตอนหลังจากการประเมินทางเลือกและความตั้งใจซื้อประกอบด้วย

4.1 แบรนด์ (Brand)

4.2 ตัวแทนจำหน่าย (Dealer)

4.3 ปริมาณหรือจำนวนของสินค้า (Quantity)

4.4 ระยะเวลา (Timing)

4.5 ช่องทางการชำระเงิน (Payment method)

ซึ่งก่อนการตัดสินใจซื้ออาจมีปัจจัยที่มาแทรกแซงหลังจากขั้นตอนการประเมินทางเลือก ได้แก่ ทัศนคติของผู้อื่นทั้งเชิงบวกและเชิงลบ รวมถึงสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น ความเสี่ยงทางด้านการเงิน ฟังก์ชันหรือรูปแบบของสินค้าผิดแปลกไป ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

5. พฤติกรรมหลังการซื้อ (Post purchase Behavior) เป็นขั้นตอนหลังจากการตัดสินใจซื้อ ในขั้นตอนนี้นักการตลาดต้องตรวจสอบความพึงพอใจของผู้บริโภคหลังการซื้อหรือใช้สินค้า ซึ่งเป็นหน้าที่ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดแก่ผู้บริโภค อีกทั้งเป็นการสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น เมื่อผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจและประทับใจ ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะกลับมาซื้อสินค้าอีกครั้งและอาจมีการแนะนำหรือบอกต่อผู้อื่นในสิ่งดี ๆ ที่ได้รับจากสินค้าหรือบริษัท อีกทั้งทำให้บริษัทสร้างกลุ่มลูกค้าใหม่ ลูกค้าประจำและลูกค้าที่ภักดีต่อแบรนด์ (Brand Loyalty)

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจท่องเที่ยว

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) กล่าวว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจท่องเที่ยว หมายถึง ปฏิกิริยาของนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้รับหรือการใช้บริการทางการท่องเที่ยว รวมทั้งกระบวนการต่าง ๆในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งพอจะสรุปถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจท่องเที่ยวว่ามีขั้นตอนสำคัญอยู่ 9 ขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

ขั้นที่ 1 การส่งเสริมตลาดทางการท่องเที่ยว (Tourism Promotion) เป็นการอำนวยข่าวสารทางการท่องเที่ยวให้แก่กลุ่มเป้าหมายโดยผ่านสื่อต่าง ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำให้นักท่องเที่ยวได้รับข่าวสารเหล่านั้น

ขั้นที่ 2 ความต้องการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวแต่ละคน (Need) เมื่อนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบข้อมูลทางการท่องเที่ยวแล้ว ก็จะก่อให้เกิดความต้องการท่องเที่ยวขึ้นภายในจิตใจของนักท่องเที่ยวแต่ละคน

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ขั้นที่ 3 สิ่งจูงใจสำหรับนักท่องเที่ยว (Motivation) เป็นแรงกระตุ้นให้อยากท่องเที่ยว ซึ่งเกิดจากปัจจัย 2 ประการคือ Push Factor เป็นแรงผลักดันให้เกิดความอยากท่องเที่ยว และ Pull Factor เป็นแรงดึงดูดใจให้ไปชมแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ

ขั้นที่ 4 การตัดสินใจของนักท่องเที่ยว (Decision Making) เป็นแรงกระตุ้นจากสิ่งจูงใจ จะทำให้เกิดภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยว (Tourist Image) ของแต่ละท้องถิ่นขึ้นเพื่อประกอบการตัดสินใจว่าจะไปท่องเที่ยวที่ไหนดีที่สุด โดยคำนึงถึงความประหยัด ปลอดภัยสะดวกสบาย และความอภิรมย์มากที่สุดเป็นเกณฑ์

ขั้นที่ 5 การวางแผนค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยว (Planning for Expenditure) คือ การเตรียมวางแผนค่าใช้จ่ายทางการท่องเที่ยวว่าค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่จะเกิดขึ้น ในการท่องเที่ยวสถานที่นั้น ๆ เช่น ค่าพาหนะเดินทาง ค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายซื้อของที่ระลึกเป็นต้น

ขั้นที่ 6 การเตรียมการเดินทาง (Travel Preparation) คือ การเตรียมตัวในเรื่องของการจองตั๋วพาหนะที่จะเดินทาง การจองรายการท่องเที่ยว การยืนยันการเดินทาง เช่นหนังสือเดินทาง การอนุญาตเข้าประเทศ เป็นต้น

ขั้นที่ 7 การเดินทางท่องเที่ยว (Travel) เป็นการออกเดินทางจากบ้านเพื่อท่องเที่ยว จนกระทั่งท่องเที่ยวเสร็จแล้วถึงกลับบ้าน

ขั้นที่ 8 ประสบการณ์นักท่องเที่ยว (Experience) เมื่อนักท่องเที่ยวได้มีการประเมินผลการเดินทางท่องเที่ยว อาจเป็นสถานที่ สภาพแวดล้อม ผู้คน การบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก ก็จะได้ผลของประสบการณ์การท่องเที่ยว ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. มีความพึงพอใจ
2. ไม่มีความพึงพอใจ

ขั้นที่ 9 ทัศนคติของนักท่องเที่ยว (Attitude) เมื่อนักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์จากการท่องเที่ยวแล้ว ก็จะเกิดทัศนคติต่อการท่องเที่ยวครั้งนี้ ถ้าหากว่านักท่องเที่ยวได้รับความพึงพอใจ ก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวครั้งนี้ อาจทำให้เขากลับมาท่องเที่ยวอีกครั้งหรือบอกเล่าให้บุคคลอื่นมาท่องเที่ยว ถ้าหากนักท่องเที่ยวได้รับความไม่พึงพอใจ ก็จะมีทัศนคติไม่ดีต่อการท่องเที่ยวครั้งนี้ อาจทำให้ไม่อยากเดินทางมาท่องเที่ยวอีกหรือบอกเล่าให้บุคคลอื่นไม่อยากเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวด้วย

สรุปได้ว่า พฤติกรรม คือ การแสดงออกจากภายในและภายนอกของบุคคล ภายในคือจะแสดงภายในตัวบุคคลเช่นการตัดสินใจ ภายนอกคือ จะแสดงให้บุคคลอื่นสามารถรับรู้ได้ เช่น สีหน้า หรือการพูด ท่าทาง เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถเป็นตัวบ่งชี้ถึงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจท่องเที่ยว คือ ปฏิกิริยาของนักท่องเที่ยว แสดงถึง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจท่องเที่ยว เช่น การส่งเสริมการตลาดทางการท่องเที่ยว ความต้องการเดินทางท่องเที่ยว สิ่งจูงใจสำหรับนักท่องเที่ยว การตัดสินใจของนักท่องเที่ยว การวางแผนค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยว การเตรียมการเดินทาง

2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือความคิดเห็นไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือลบซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์ ความเชื่อ ซึ่งจะขอกล่าวถึงความหมาย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542:775) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจหมายถึง พอใจ ชอบใจ

เศกสิทธิ์ สุภาอ้วน (2544:6) กล่าวว่า พฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์ คือ ความพยายามที่จะขจัดความตึงเครียด หรือ ความกระวนกระวาย หรือภาวะไม่ได้ดุลยภาพในร่างกาย ซึ่งเมื่อมนุษย์สามารถขจัดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวได้แล้ว มนุษย์ย่อมได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ตนต้องการ

อุทัยพรรณ สุดใจ (2545:7) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาจจะเป็นไปในเชิงประเมินค่าว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

สุพล ธนูรักษ์ (2540) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นในลักษณะเชิงบวกของบุคคลเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการหรือได้รับสิ่งตอบแทนที่คาดหวังไว้

สุภาลักษณ์ ชัยอนันต์ (2540:17) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวที่รู้สึกเป็นสุขหรือยินดีที่ได้รับการตอบสนองความต้องการในสิ่งที่ขาดหายไป หรือสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่สมดุล ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมที่จะแสดงออกของบุคคล ซึ่งมีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมใด ๆ นั้น

อรรถพร คำคม (2546:29) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติหรือระดับความพึงพอใจของบุคคลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้น ๆโดยเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ ระดับของความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้น ๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้

สายจิตร (2546: 14) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ถ้าเมื่อใดที่สิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหรือทำให้บรรลุ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

จุดมุ่งหมายได้ ก็จะเกิดความรู้สึกทางบวกแต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งใดสร้างความรู้สึกผิดหวังไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบเป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

จากความหมายที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นเรื่องของความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติอยู่และความพึงพอใจจะส่งผลต่อขวัญ ในการปฏิบัติงานอย่างไรก็ดี ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลไม่มีวันสิ้นสุด เปลี่ยนแปลงได้เสมอ ตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อมบุคคลจึงมีโอกาสที่จะไม่พึงพอใจในสิ่งที่เคยพึงพอใจมาแล้ว ฉะนั้นผู้บริหารจำเป็นจะต้องสำรวจตรวจสอบความพึงพอใจในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรตลอดไป ทั้งนี้เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายขององค์กรหรือหน่วยงานที่ตั้งไว้

นักวิชาการได้พัฒนาทฤษฎีที่อธิบายองค์ประกอบของความพึงพอใจ และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับปัจจัยอื่น ๆ ไว้หลายทฤษฎี ดังนี้

คณิต ดวงหัสดี (2537) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า หมายถึงความรู้สึกชอบหรือพอใจของบุคคลที่มีต่อการทำงานและองค์ประกอบหรือสิ่งจูงใจอื่น ๆ ถ้างานที่ทำหรือองค์ประกอบเหล่านั้นตอบสนองความต้องการของบุคคลได้บุคคลนั้นจะเกิดความพึงพอใจในงานขึ้นจะอุทิศเวลา แรงกาย แรงใจ รวมทั้งสติปัญญาให้แก่งานของตนให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ สิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจจากการศึกษา รวบรวมและสรุปได้ดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (Material inducement) ได้แก่ เงิน สิ่งของหรือสภาวะทางกายที่ให้แก่ผู้ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ

2. สภาพทางกายที่พึงปรารถนา (Desirable physical condition) คือ สิ่งแวดล้อมในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งอันก่อให้เกิดความสุขทางกาย

3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (Ideal benefaction) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่สนองความต้องการของบุคคล

4. ผลประโยชน์ทางสังคม (Association attractiveness) คือ ความสัมพันธ์ฉันมิตรกับผู้ร่วมกิจกรรม อันจะทำให้เกิดความผูกพันความพึงพอใจและสภาพการเป็นอยู่ร่วมกันเป็นความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงในสังคม ซึ่งจะทำให้รู้สึกมีหลักประกันและมีความมั่นคงในการประกอบกิจกรรม

สมิท (Smith, 1955:114) กล่าวว่า ความพึงพอใจต่อการให้บริการเป็นผลทางจิตวิทยา สาระวิทยา และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้บริการหรือลูกค้ากล้าตัดสินใจเลือกใช้บริการ

วูมร์ (Vroom, 1964:99) กล่าวไว้ ทัศนคติและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่ง สามารถแทนกันได้ เพราะทั้งสองคำนี้จะหมายถึง ผลที่ได้จากการที่บุคคลได้มีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทัศนคติด้านบวกจะ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

แสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทัศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจ

กู๊ด (Good, 1973) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพ คุณภาพ หรือระดับความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติที่บุคคล มีต่อสิ่งนั้น ๆ

แชลลี (Shelly, 1975) ศึกษาความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความสุขที่แตกต่างจากความรู้สึกทางด้านบวกอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ และความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่ทำให้เกิดความสุข หรือความรู้สึกทางบวกมากขึ้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ความสุขเป็นความรู้สึกซับซ้อน และความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกด้านบวกอื่น ๆ ความรู้สึกทางด้านลบ ความรู้สึกทางด้านบวก และความสุข มีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ทั้งสามนี้ เรียกว่า ระบบความพึงพอใจ โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพึงพอใจความพึงพอใจทางด้านบวกมากกว่าด้านลบ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความพึงพอใจที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกของตัวบุคคลที่แสดงออกมาทางพฤติกรรมที่จะแสดงออกมาในทาง วัจนภาษา คือ คำพูด และอวัจนภาษา คือ ท่าทาง ในด้านบวกและด้านลบ ต่อสิ่งนั้น ๆ

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์

ความหมายของประชากรศาสตร์

มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ ได้ให้ความหมายและองค์ประกอบของประชากรศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

อดุลย์ จาตุรงคกุล (2543) กล่าวว่า นักการตลาดให้ความสำคัญเป็นอย่างมากต่อลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ เป็นต้น ซึ่งมีความสำคัญต่อความต้องการของผู้บริโภคในการซื้อหรือในทางเศรษฐศาสตร์ เรียกว่า “อุปสงค์” (Demand) และทำให้เกิดส่วนตลาดกลุ่มใหม่หรือส่วนตลาดในกลุ่มอื่น ๆ ลดน้อยลง ลักษณะทางประชากรศาสตร์มีดังนี้

1. อายุ (Age) การตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคนั้น ขึ้นกับอายุที่แตกต่างกัน โดยนักการตลาดทำการศึกษาว่า ความต้องการของตลาดในผลิตภัณฑ์นั้น ๆ กลุ่มเป้าหมาย คืออายุในช่วงที่เท่าไร ปัจจัยด้านอายุส่งผลให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมและทัศนคติ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

2. เพศ (Gender) ความต้องการในการบริโภคที่แตกต่างกัน และปัจจุบันพฤติกรรมในการบริโภคเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีทัศนคติการรับรู้ การตัดสินใจซื้อที่แตกต่างกัน

3. ระดับการศึกษา (Education) อาชีพ (Occupation) และรายได้ (Income) ในด้านระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้บริโภคมีความรู้สึกความคิดและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะผู้บริโภคที่การศึกษาอยู่ในระดับสูง มักนิยมบริโภคสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ การศึกษาที่ดีส่งผลให้ประกอบอาชีพที่รายได้สูง ด้วยรายได้ที่สูงทำให้อำนาจซื้อสูงขึ้นด้วย

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2546) กล่าวว่า ด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. ด้านเพศ นักการตลาดมองว่าเพศหญิงเป็นกลุ่มผู้ใช้บริการกลุ่มสำคัญ เนื่องจากในปัจจุบันเพศหญิงสถานภาพโสดหรือสมรสก็ตาม ทำงานนอกบ้านเพิ่มขึ้น กิจกรรมต่าง ๆภายในบ้าน เช่น งานบ้าน งานครัว ทำอาหารเองนั้นน้อยลง และต้องการความสะดวกสบายเพิ่มขึ้น

2. ด้านอายุ ช่วงอายุของคนวัยทำงาน ณ ปัจจุบัน มีการใช้บริการต่าง ๆ เนื่องจากมีเวลาอย่างจำกัด จึงต้องการความสะดวกสบายและความรวดเร็ว

3. ด้านการศึกษาและรายได้ มีอิทธิพลอย่างมากในอำนาจในการซื้อของผู้ใช้บริการขึ้นอยู่กับรายได้ที่ได้รับ

Kotler and Keller (2016) กล่าวว่า ด้านประชากรศาสตร์ หมายถึง เครื่องมือที่นักการตลาดใช้แบ่งกลุ่มสำหรับความต้องการของผู้บริโภค เช่น อายุ ขนาดของครอบครัว วัฏจักรของครอบครัว เพศ รายได้ อาชีพ การศึกษา ศาสนา สัญชาติ เชื้อชาติ ชนชั้นทางสังคม เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปจากแนวคิดจากผู้เชี่ยวชาญและผู้วิจัยข้างต้น ด้านประชากรศาสตร์ หมายถึง เครื่องมือที่นักการตลาดใช้สำหรับการแบ่งกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งประกอบด้วย เช่น อายุ เพศ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา เป็นต้น

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 2 แสดงแนวคิดเกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์

แนวคิดเกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์	อดุลย์ จาตุรงคกุล (**2543**)	ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (**2546**)	**Kotler & Keller (2016)**	ผู้วิจัย
เพศ	**/**	**/**	**/**	**/**
อายุ	**/**	**/**	**/**	**/**
ระดับการศึกษา	**/**	**/**	**/**	**/**
อาชีพ	**/**		**/**	**/**
รายได้	**/**	**/**	**/**	**/**

26804646 32 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เปรมฤดี ทองลา (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวชุมชนหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ มีวัตถุประสงค์ประการแรก คือ เพื่อศึกษาบริบทและสำรวจทรัพยากรทางการท่องเที่ยวของชุมชนหนองบัว จังหวัดจันทบุรี ประการที่สอง คือ เพื่อศึกษาศักยภาพทางการท่องเที่ยวของชุมชนหนองบัว จังหวัดจันทบุรี โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) สำหรับตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ ตัวแทนคนในพื้นที่ และตัวแทนผู้ประกอบการในชุมชน การสังเกตแบบมีส่วนร่วม(Participant Observation) การสำรวจเชิงพื้นที่ (Area Frame Survey) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด และแบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับนักท่องเที่ยว แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมประยุกต์ทางสถิติ (SPSS) และนำข้อมูลเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์ (Content Analysis) เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนหนองบัว จังหวัดจันทบุรี

ผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถตอบวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง พบว่า ชุมชนหนองบัว จังหวัดจันทบุรี มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งภูมิปัญญาและองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมที่หลากหลาย ได้แก่ การทำอาหารและขนม เช่น การทำขนมควยลิง ขนมล่าเตียง ขนมตะไล ขนมช่อม่วง การทำน้ำตาลอ้อย น้ำปลา กุ้งแห้งหวาน และไก่ต้มมะละกอ ซึ่งขนมและอาหารเหล่านี้ล้วนเป็นขนมโบราณของชุมชนหนองบัว ที่มีเอกลักษณ์และมีการสืบทอดมาอย่างยาวนาน รวมถึงงานฝีมือหัตถกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ไม้กวาดดอกอ้อ การแกะสลักไม้ พิพิธภัณฑ์บ้านโบราณ และสามารถตอบวัตถุประสงค์ข้อที่สอง พบว่า ชุมชนหนองบัวนั้นมีศักยภาพที่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นศักยภาพทางด้านจุดดึงดูดการท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบริการท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่น

กนกรัตน์ รัตนพันธุ์ และ นุชนาฎ นิลออ (2562) ได้ทำการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยรอบถ้ำเลเขากอบ เส้นทางโดยรอบถ้ำเลเขากอบ และเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศถ้ำเลเขากอบ จังหวัดตรัง กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชน หมู่ที่ 1 บ้านเขากอบ ตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง จำนวน 286 คน เลือกสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามซึ่งมีการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองจำนวน 20 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า เส้นทางโดยรอบถ้ำเลเขากอบมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.08, SD = 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพรรณไม้อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.18, SD = 0.83) ด้านสัตว์อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.98, SD = 0.95) และด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.08, SD = 0.89) และแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเส้นทางโดยรอบถ้ำเลเขากอบ พบว่า ประชาชนเห็นด้วยกับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ร้อยละ 91.6 ซึ่งบุคคลหรือหน่วยงานที่ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนามากที่สุด คือ ประชาชน ร้อยละ 53.5 รองลงมาคือ ผู้ว่าราชการจังหวัด ร้อยละ 31.8 และนายอำเภอ ร้อยละ 4.7 ตามอันดับ นอกจากนี้แนวการพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่าเห็นด้วยกับรูปแบบเส้นทางศึกษาธรรมชาติโดยมีคนนำทาง ร้อยละ 97.6 เส้นทางศึกษาธรรมชาติด้วยตนเอง ร้อยละ 94.8 และเส้นทางศึกษาธรรมชาติโดยจักรยาน ร้อยละ 89.2 และไม่เห็นด้วยกับเส้นทางศึกษาธรรมชาติด้วยการขี่ม้า ร้อยละ 78.0

เสาวคนธ์ ฟรายเก้อ (2562) ได้ทำการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นงานวิจัยเชิงผสมผสานใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลมีจำนวน 23 คน และการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน คือ ประชาชน หมู่ 3 ตำบลท้องเนียน จำนวน 200 คน และนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 200 คน ใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในท้องถิ่นมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการรักษาคุณค่าสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมการท่องเที่ยว ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านพื้นที่ และนักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารการจัดการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ประชาชนในท้องถิ่นที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และนโยบายการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่แตกต่างกันต่อการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนกลุ่ม

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

นักท่องเที่ยวที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และยานพาหนะในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันต่อการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวเสนอแนะให้มีการควบคุม ตักเตือนนักท่องเที่ยวที่ไม่ทิ้งขยะลงถัง มีเจ้าหน้าที่จับปรับนักท่องเที่ยวที่ไม่ทิ้งขยะลงถัง และควรมีถังขยะในห้องสุขา

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า (1) ประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันดูแลความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวรวมถึงการวางถังขยะตามจุดต่าง ๆ ส่วนสภาพถนนในการเดินทางเข้ามายังท่าเรือสภาพถนนอาจไม่ค่อยดีนัก ผู้นำกลุ่มชุมชนจะต้องติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานงานเพื่อนำงบประมาณมาบำรุงซ่อมแซมเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ใช้ถนนที่มีสภาพดี และเกิดความปลอดภัย (2) นักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นต้องร่วมมือกันช่วยดูแลสอดส่องมิจฉาชีพหรือคนแปลกหน้าเพื่อให้เกิดปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน (3) ร่วมกันให้ข้อมูลความรู้แก่นักท่องเที่ยว อาจจะเป็นการแจกแผ่นพับ (4) การสร้างรายได้ให้ประชาชนในท้องถิ่น ควรผลิตสินค้าที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้านักท่องเที่ยวจับจ่ายใช้สอยในการซื้อของฝาก ของที่ระลึกกันในราคาไม่แพงจนเกินไป (5) การมีส่วนร่วมกันในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยั่งยืนโดยกลุ่มชุมชน โดยการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวกับกลุ่มชุมชน ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องมีการสื่อสารให้นักท่องเที่ยวตระหนักถึงทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์สวยงามควรค่าแก่การรักษา ด้วยความร่วมมือจากภาครัฐ ประชาชนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการแก้ไขปัญหา เช่น จัดพื้นที่จอดรถให้เพียงพอ และปลอดภัย การจัดการขยะ การอบรมภาษาให้กับประชาชนในชุมชน การซ่อมถนนให้อยู่ในสภาพดี และปลอดภัย การจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพและหลากหลาย เพื่อความยั่งยืนต่อไป

รุ่งราตรี อึ้งเจริญ (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาคร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อสำรวจและประเมินการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาคร และ (2) เพื่อศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาคร วิธีการดำเนินการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถามการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดสมุทรสาคร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน เจ้าหน้าที่ภาครัฐ จำนวน 14 คน ภาคเอกชน จำนวน 10 คน และชุมชน จำนวน 6 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ สถิติค่าความถี่(Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ สถิติไคสแควร์แบบกลุ่มตัวอย่าง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

เดียว การทดสอบสมมติฐานใช้ค่าที (T-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One–way ANOVA or F-test) ในกรณีมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe Method) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักท่องเที่ยวเพศหญิง ร้อยละ 58.50 เพศชาย ร้อยละ 41.50 โดยมีระดับความคิดเห็นด้านศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครโดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงอันดับความเห็นจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ด้านองค์ประกอบของพื้นที่ ด้านความสะดวกในการเข้าถึงด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านความมีชื่อเสียง (2) นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและความพึงพอใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับมาก (3) ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน มีระดับความคิดเห็นศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ ด้านความสะดวกในการเข้าถึง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความมีชื่อเสียง ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และด้านข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว

สำหรับผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า (1) ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างจะมีความเห็นต่อศักยภาพการท่องเที่ยวแตกต่างกันในด้านอายุ อาชีพ และรายได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (2) ศักยภาพการท่องเที่ยวด้านความสะดวกในการเข้าถึง ด้านสภาพแวดล้อม และด้านองค์ประกอบของพื้นที่ส่งผลต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาคร (3) ศักยภาพการท่องเที่ยวด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง ด้านสภาพแวดล้อม ด้านความมีชื่อเสียง และด้านองค์ประกอบของพื้นที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสาคร

วรวลัญช์ สัจจาภิรัตน์ (2559) ได้ทำศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีศึกษาชุมชนทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ผลจากการศึกษาพบว่า ชุมชนทุ่งเพลนั้นต้องพัฒนาทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ด้านการตลาดการประชาสัมพันธ์ ด้านการสรรหาบุคลากร และด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานทางภาครัฐ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ชุมชนทุ่งเพลได้รับการพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจะได้นำไปดำเนินการและพัฒนาให้เป็นประโยชน์กับชุมชนต่อไป

ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูล และ พัชรินทร์ เสริมการดี (2556) ได้ทำการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ความต้องการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และแนวทาง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนบ้านทุ่งมะปรัง อำเภอควนโดน และบ้านโตนปาหนัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล โดยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการและเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสังเกต การสอบถามและการสนทนากลุ่มย่อย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้นำและตัวแทนชุมชน หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชนและนักท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล และทำการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนบ้านทุ่งมะปรังและบ้านโตนปาหนันเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่คำนึงถึงศักยภาพด้านการท่องเที่ยว และความต้องการของนักท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ (1) ด้านแหล่งท่องเที่ยว ควรสร้างจุดเด่นของพื้นที่โดยนำธรรมชาติมาเสนอเป็นจุดขาย ปรับปรุงความสะอาดและภูมิทัศน์ให้สวยงามและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้แก่นักท่องเที่ยวและชาวบ้าน (2) ด้านความพร้อมทางการท่องเที่ยวควรจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก จัดทำสื่อความหมายทางธรรมชาติและวัฒนธรรมและจัดเตรียมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นสำหรับการถ่ายทอดความรู้และเรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยว และ (3) ด้านการพัฒนาการตลาด จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวของทั้งสองชุมชน เน้นกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีการเรียนรู้และสร้างความเร้าใจสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงาน และจัดทำคู่มือ แผ่นพับ ใบปลิวและพัฒนาเว็บไซต์สำหรับประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีแนวนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีความยั่งยืนโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเพื่อการวางแผนและการดำเนินงาน ควรมีการสร้างเครือข่ายกับชุมชนที่มีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และจัดให้มีกลไกที่สำคัญของผู้ประกอบการท่องเที่ยวในการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างชุมชนบ้านทุ่งมะปรังและชุมชนบ้านโตนปาหนัน

สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2556) ได้ทำการวิจัยแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สพอ.) จึงได้ทำการศึกษาปัจจัยองค์ประกอบ ปัญหา อุปสรรค อันจะนำไปสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนบนเส้นทางสีเขียว รวมทั้งเสนอมาตรการหรือแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของภาคให้มีศักยภาพ และมีความยั่งยืน โดยคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นที่รู้จักกันในระดับพื้นที่ ศึกษาองค์ประกอบการส่งเสริมการท่องเที่ยว และแนวทางการบริหารจัดการการ รวมถึง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

สัมภาษณ์ประชาชน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ นักท่องเที่ยว ที่เข้าไปใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิเคราะห์และประเมินผลข้อมูลเพื่อหามาตรการหรือแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศบนเส้นทางสีเขียวเกิดความยั่งยืนต่อไป จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนบนเส้นทางสีเขียวที่สำคัญ คือ

1. ด้านพื้นที่ ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวและสภาพภูมิทัศน์บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่มีทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นฐานที่สำคัญ สะท้อนภาพความงดงามและแปลกตา ซึ่งอาจมีประโยชน์ด้านการพักผ่อนหย่อนใจให้แก่บรรดานักท่องเที่ยวหรือผู้สนใจเข้าเยี่ยมชม

2. ด้านกิจกรรมและกระบวนการส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวมีกิจกรรมเสริมเพื่อจูงใจให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชมความงดงามและแปลกตาของแหล่งท่องเที่ยวควบคู่กับการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมด้านการเรียนรู้ควบคู่กับการส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพ อาทิ ผลิตภัณฑ์ชุมชน ทั้งสินค้าและบริการต่าง ๆ โดยมีการเชื่อมโยงเรื่องราวของกิจกรรมให้สอดคล้องสัมพันธ์กับแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นห่วงโซ่ร้อยเรียงเป็นเรื่องราวอย่างต่อเนื่องไม่เฉพาะฤดูกาล โดยอาจเรียกว่า “การท่องเที่ยว มีชีวิต”

3. ด้านการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ประชาชนในพื้นที่ รวมทั้ง ภาคราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน โดยประชาชนในพื้นที่ต้องมีค่านิยมที่รักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก โดยการมีแนวความคิดริเริ่มการแก้ไขปัญหาพัฒนาพื้นที่ด้วยศักยภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งการร่วมรับรู้ข้อมูลการพัฒนาของหน่วยงานราชการภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อนำมาปรับใช้และร่วมมือพัฒนาต่อยอดศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้สามารถเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

4. ด้านการบริหารจัดการเป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งเป็นกลไกสนับสนุนให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความยั่งยืน โดยต้องอาศัยศักยภาพขององค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน เป็นพื้นฐานหลัก ทั้งด้านพื้นที่ ด้านกิจกรรม-กระบวนการ และด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้การบริหารจัดการสามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นที่ต้องมีองค์ประกอบด้านศักยภาพของผู้นำและกลุ่มผู้นำเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาให้สัมฤทธิ์ผล โดยใช้องค์ความรู้สมัยใหม่และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานวัฒนธรรมประเพณีชุมชนเป็นฐานเชื่อมโยงระหว่างธรรมชาติและสิ่งที่ชุมชนเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ ทั้งการจัดที่พัก อาหาร ของที่ระลึก การอำนวยความสะดวก ความเป็นระเบียบ และความสะอาด เป็นต้น ทั้งนี้ สิ่งควรคำนึงถึง คือ การจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ต้องดำเนินการควบคู่กับการพัฒนาและยกระดับด้านต่าง ๆ เพื่อให้การท่องเที่ยวเชิง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

นิเวศเกิดความยั่งยืนอย่างแท้จริง เพื่อให้การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ทวีพล ไชยพงษ์ (2563) ได้ทำการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อสร้างและพัฒนาเส้นทาง กิจกรรมและกระบวนการการของท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน (2) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ณ วนพุทธอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ จากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (3) เพื่อสร้างแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน สำหรับวนพุทธอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี การดำเนินการวิจัย โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการประยุกต์ใช้วิจัยและการพัฒนา (R&D) ในการทดลอง และวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบทดสอบความรู้เชิงนิเวศและความรู้ด้านสุขภาพ (Pretest-Posttest) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การกำหนดเกรดแบบอิงพัฒนาการ ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสรุปประเด็นเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก มาจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษา วิเคราะห์ หาข้อสรุป และนำมาสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า ผลจากโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานฯ จากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า (1) ด้านพื้นที่ มีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน อาจต้องมีการควบคุมเรื่องของปริมาณของนักท่องเที่ยวและปัญหาขยะมูลฝอย (2) ด้านการจัดการ พบว่า การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวด้วยจักรยานต้องคำนึงถึงความถูกต้อง และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ (3) ด้านกิจกรรมและกระบวนการ พบว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นค่อนข้างจะไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และควรมีการส่งเสริมในกิจกรรมอื่น ๆ เพิ่มเติม (4) ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า ชุมชนในท้องถิ่นยังเห็นการทำกิจกรรมจักรยานและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ไกลตัว จึงเกิดการมีส่วนร่วมที่น้อยแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน พบว่า (1) ด้านการวางแผน พบว่า ควรมีการบูรณาการด้านบุคลากรในการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและการเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวนอกเหนือจากการมาท่องเที่ยวด้วยจักรยานอย่างเดียว การจัดให้มีการส่งเสริมทางการตลาดบริการ ในช่วงเทศกาลการท่องเที่ยว (2) การจัดองค์กร พบว่า ควรมีการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจนในการปฏิบัติงาน และจัดอบรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน (3) การนำไปใช้ พบว่า ควรมีการนำแผนไปปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน มุ่งทำงานเป็นทีม มีการตรวจสอบเส้นทางและอุปกรณ์อย่างต่อเนื่อง (4) การควบคุม พบว่า ควรมีการตรวจสอบและประเมินผลการทำงานของบุคลากรและเจ้าหน้าที่ รวมถึงการจัดทำสถิติการท่องเที่ยว

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

คะนึงภรณ์ วงเวียน (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สถานการณ์การท่องเที่ยวของเกาะเสม็ด ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะเสม็ด และสร้างยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนที่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบ่งเป็น 6 กลุ่ม คือ (1) บุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ (2) บุคลากรในภาคธุรกิจ (3) ประชาชนท้องถิ่น (4) มัคคุเทศก์ (5) นักท่องเที่ยวชาวไทย (6) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสอบถาม แบบประเมินร่างยุทธศาสตร์ และแบบประเมินยุทธศาสตร์ การรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การใช้แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม การประชุมอภิปรายกลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

พบว่า (1) เกาะเสม็ดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความพร้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล และป่าไม้ มีความสวยงามและจุดเด่นในด้านหาดทรายขาวละเอียด น้ำทะเลใส มีอ่าวต่าง ๆ มากมาย และเป็นสัญลักษณ์ของวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี มีความเหมาะสมของกิจกรรมการท่องเที่ยว การบริการการท่องเที่ยว การจัดการทางการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวของเกาะเสม็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และปริมาณนักท่องเที่ยวที่ต้องการให้มาท่องเที่ยวที่เกาะเสม็ดส่วนมากอยู่ระหว่าง 200,001-500,000 คน/ปี (2) เกาะเสม็ดมีปัญหาด้านมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม เช่น การกำจัดขยะ การจัดการน้ำเสีย ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม ความขัดแย้งด้านกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และปริมาณน้ำจืดไม่เพียงพอ ส่วนอุปสรรค คือ ขาดการบูรณาการในการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐงบประมาณ ในการบริหารจัดการท่องเที่ยว และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีไม่เพียงพอ ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ขาดการวางผังพื้นที่เฉพาะในการพัฒนาและอนุรักษ์เกาะเสม็ด ขาดหน่วยงานหลักหรือกลไกการประสานความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาพื้นที่เกาะเสม็ดอย่างจริงจัง (3) ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนที่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง มีวิสัยทัศน์ คือ “เกาะเสม็ดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลที่ได้มาตรฐานและยั่งยืนในภาคตะวันออกของไทย” ประกอบด้วย 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) เสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว (2) เสริมสร้างการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และระบบสาธารณูปโภค (3) พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการตลาดท่องเที่ยวเชิงคุณภาพอย่างยั่งยืน ซึ่งในการประเมินยุทธศาสตร์ดังกล่าวโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของเกาะเสม็ด และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

เถกิงศักดิ์ ชัยชาญ (2556) ได้ทำการวิจัยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว ศึกษาความสัมพันธ์ภายในห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทางด้าน ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ศึกษาผลกระทบทางตรงของปัจจัยทางด้านต้นน้ำ ปัจจัยทางด้านกลางน้ำ และปัจจัยทางด้านปลายน้ำที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และระบุแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สอบถามข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา และอุทยานแห่งชาติภูเรือ จังหวัดเลย จำนวนรวม 440 ตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียวสัน การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุและการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)

พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวนั้นจะเคยมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศแล้ว 2-3 ครั้ง มาท่องเที่ยวในช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทาง ใช้เวลาในการท่องเที่ยว 2-3 วัน และมากับครอบครัวเป็น นักท่องเที่ยวมีความเข้าใจถึงลักษณะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแต่ไม่ครบถ้วน โดยเข้าใจว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อการใช้ประโยชน์ในพื้นที่จากการท่องเที่ยวร่วมกัน ด้านความสัมพันธ์ในห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางด้านต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ พบว่า ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของโซ่อุปทานการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจนในทุกปัจจัย

ผลการศึกษาถึงผลกระทบทางตรงของปัจจัยด้านต้นน้ำ ปัจจัยด้านกลางน้ำ และปัจจัยด้านปลายน้ำ ที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการหรือปัจจัยด้านต้นน้ำที่มีผลกระทบทางตรงต่อปัจจัยด้านการให้บริการหรือปัจจัยด้านกลางน้ำ ในภาพรวมของ 2 แหล่งท่องเที่ยวให้ผลเหมือนกันทั้ง 3 ปัจจัยเรียงตามอันดับ ผลกระทบคือ ปัจจัยด้านประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่ ปัจจัยด้านการมีส่วนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และปัจจัยด้านทรัพยากรและศักยภาพขององค์กร ด้านปัจจัยด้านการให้บริการ หรือปัจจัยด้านกลางน้ำที่มีผลกระทบทางตรงต่อ ปัจจัยด้านระดับความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยว หรือปัจจัยด้านปลายน้ำ พบว่า มีทั้งเหมือนและแตกต่างกันใน 2 แหล่งท่องเที่ยว คือ เหมือนกันในด้านอาหารและงานฝีมือท้องถิ่นที่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยรวมมากที่สุด ที่แตกต่างกัน คือ อันดับรองลงมาเป็นด้านที่พักอาศัยสำหรับอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ขณะที่เป็นด้านสถานที่และกิจกรรม สำหรับอุทยานแห่งชาติภูเรือ ด้านปัจจัยด้านการบริหารจัดการ หรือปัจจัยด้านต้นน้ำ ที่มีผลกระทบทางตรงต่อ ปัจจัยด้านระดับความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยว หรือปัจจัย

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ด้านปลายน้ำ พบว่า มีความแตกต่างกันใน 2 แหล่งท่องเที่ยว โดยเป็นปัจจัยด้านประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่ และปัจจัยด้านคุณลักษณะขององค์กร ตามอันดับ สำหรับอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ขณะที่เป็นตัวแปรด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และตัวแปรด้านการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ตามอันดับ สำหรับอุทยานแห่งชาติภูเรือ

จากผลการศึกษาทำให้สรุปได้ว่า การพัฒนาในส่วนใดส่วนหนึ่งของโซ่อุปทานจะเกิดผลกระทบต่อส่วนอื่นเสมอ โดยมีผลกระทบมากน้อยต่างกัน ทำให้สามารถพิจารณาได้ว่าควรพัฒนาปัจจัยใดก่อนหลังมากน้อยเพียงใดเพื่อเพิ่มประสิทธิผลสูงสุดต่อโซ่อุปทานการท่องเที่ยว

วิยะวรรณ ปิ่นโพธิ์ (2561) ได้ทำการวิจัยการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในตลาดจีนโบราณบ้านชากแง้ว และเพื่อศึกษาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนจีนโบราณบ้านชากแง้ว ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ในตลาดจีนโบราณบ้านชากแง้ว จำนวน 400 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการทดสอบสมมติฐาน จำนวน 2 ข้อ ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ และทดสอบสมมุติฐานความสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation-coefficient) การวิจัยเชิงคุณภาพประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม จำนวน 12 คน ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการ จำนวน 3 คน กลุ่มคนในพื้นที่ จำนวน 3 คน กลุ่มผู้ประกอบการในชุมชน จำนวน 3 คน และกลุ่มนักท่องเที่ยวจำนวน 3 คน โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง โดยการจดบันทึกขณะทำการสัมภาษณ์และการบันทึกเสียงใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา นำมาประมวลเป็นผลของการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า สถานภาพทั่วไปของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กันกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจีนโบราณบ้านชากแง้ว ด้านความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวพบว่า สถานภาพทั่วไป ยกเว้นสถานภาพของนักท่องเที่ยวต่างกัน มีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจีนโบราณบ้านชากแง้ว แตกต่างกันทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนจีนโบราณ พบว่า นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวตามระดับความคิดเห็นโดยภาพรวม มีระดับความคิดเห็นในเกณฑ์มาก เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับขยายพื้นที่ทางเดินให้กว้างขึ้น การเพิ่ม

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

จำนวนร้านและความหลากหลายของอาหารที่เน้นเฉพาะเอกลักษณ์ของชุมชน ในอดีต ต้องการให้ชุมชนเพิ่มสีสันให้กับตลาดจากกิจกรรมนันทนาการ รวมถึงการจัดแสดงนิทรรศการที่บอกเล่าเรื่องราวถึงความเป็นมาของชุมชนในอดีตถึงปัจจุบันให้ชัดเจน

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า การบริหารจัดการควรได้รับการส่งเสริม ได้แก่ ความเป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น การตลาดและการประชาสัมพันธ์ การฝึกอบรมในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้กับบุคลากร การจัดรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย สร้างมาตรการความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว สร้างการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงของคนในชุมชน พัฒนาลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวและคุณภาพการบริการเพิ่มงบประมาณสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมภายในชุมชน

รุ่งภัสสรณ์ ศรัทธาธนพัฒน์ (2566) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชาวชุมชนตลาดวิเศษชัยชาญจังหวัดอ่างทอง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวชุมชนตลาดวิเศษชัยชาญ 2) เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชาวชุมชนตลาดวิเศษชัยชาญ และ 3) เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชาวชุมชนตลาดวิเศษชัยชาญ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis โดยแบบกรณีศึกษา (Case Study Method) ซึ่งเน้นให้ความสำคัญกับการศึกษาเฉพาะกรณี (Unique Case Orientation) เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก จากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) รวมจำนวน 23 คน

ผลการศึกษาพบว่า 1) อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวชุมชนตลาดวิเศษชัยชาญ ได้แก่ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านวิถีชีวิต อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านการค้าขายและอัตลักษณ์ทางด้านพหวัฒนธรรม 2)ศักยภาพการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชาวชุมชนตลาดวิเศษชัยชาญในภาพรวมมีศักยภาพ 3 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว และศักยภาพในการบริหารจัดการ 3) รูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชาวชุมชนตลาดวิเศษชัยชาญที่ผู้วิจัยนำเสนอ คือ "CODI MODEL" มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) 2) การจัดการตลาดเชิงรุก (Offensive Marketing) 3) การอนุรักษ์วัฒนธรรมเชิงพัฒนา (Developmental Conservation) และ 4) การเสริมสร้างเครือข่ายเชิงบูรณาการ (Integrated Networking) และผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชาวชุมชนตลาดวิเศษชัยชาญมีมาตรฐานการใช้ประโยชน์ทั่วไป มาตรฐานความเป็นไปได้ มาตรฐานความถูกต้อง และมาตรฐานความละเอียดครอบคลุมชัดเจน

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

พระชยานันทมุนี, และคณะ (2560) ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในล้านนา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในจังหวัดน่านและแนวทางการสร้างความสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในจังหวัดน่าน เพื่อที่จะวิเคราะห์การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในจังหวัดน่าน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยในแบบผสม โดยการวิจัยเชิงคุณภาพคือ การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) และการจัดสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) การวิจัยเชิงปริมาณใช่การตอบแบบสอบถาม ผู้ประกอบการนำเที่ยว ตัวแทนชุมชนที่มีส่วนร่วม 50 คน/โครงการย่อย นักท่องเที่ยวและประชาชนที่เกี่ยวข้องเป็นผู้เดินทางท่องเที่ยวภายในวัดดังกล่าว 100 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน 50 คน รวมจำนวน 200 คน โดยกำหนดจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนแต่ละวัด/องค์กร ในพื้นที่จังหวัดน่านและสัมภาษณ์เชิงลึก ประมาณวัดละ 5-10 รูปคน

ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในจังหวัดน่านนั้น เมื่อนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านนั้นมีความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเข้าใจถึงลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั่นทำให้วัตถุประสงค์หลักในการมาเที่ยวจังหวัดน่านก็เพื่อพักผ่อนนันทนาการ และเยี่ยมชมโบราณสถานและวัตถุ รวมถึงต้องการที่จะร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมของจังหวัดน่าน โดยลักษณะความสัมพันธ์ในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในจังหวัดน่าน จะเป็นไปในรูปแบบของการมีส่วนร่วมของชุมชน เครือข่ายการท่องเที่ยวในการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทั้งวัด ชุมชน ผู้ประกอบการ ภาครัฐและเอกชนต่างบทบาทในการดำเนินการสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชน โดยเฉพาะในกลุ่มเครือข่ายและภาคประชาชนนั้นแล้วต้องการที่จะสืบทอดและอนุรักษ์ วัฒนธรรมของตนเองไม่ว่าจะเป็นตั้งแต่ วิถีชีวิต ไปจนถึงความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน โดยประชาชนในพื้นที่ มีความสัมพันธ์ที่สนับสนุนซึ่งกันและกันและเป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน ทำให้ลักษณะของการท่องเที่ยวมีการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง และสามารถ สร้างความยั่งยืนในการท่องเที่ยวได้แนวทางการสร้างความสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในจังหวัดน่าน มีประเด็นดังนี้ การพัฒนาการเผยแพร่หลักพระพุทธศาสนาหรือหลักพุทธธรรม การพัฒนาชุดความรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นของจังหวัดน่าน การจัดการท่องเที่ยวให้เหมาะสมสำหรับบริบทสังคมในปัจจุบัน บทบาทของภาครัฐในการจัดการและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในจังหวัดน่าน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถแยกประเด็นของการจัดการได้เป็น 5 ด้าน คือ ด้านการจัดการและสิ่งแวดล้อม การจัดการด้านกิจกรรมท่องเที่ยว การจัดการด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

และ การจัดการด้านความสะดวกสบายและความปลอดภัย ซึ่งผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยงพึงพอใจกับการจัดการ ด้านความสะดวกสบายและความปลอดภัยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการจัดการและสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านกิจกรรมท่องเที่ยว การจัดการด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว มาเป็นอันดับต่อมาซึ่งมีค่าคะแนนเท่ากัน

ดังนั้นข้อเสนอแนะในการจัดการนั้น คือควรปรับปรุง เรื่องโครงสร้างพื้นฐานและการเดินทาง รวมถึงจัดให้มีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เน้นวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น โดยต้องมีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย บริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในจังหวัดน่าน ซึ่งมีกระบวนการในลักษณะการเชื่อมโยงความรู้ได้คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้อง เปิดโอกาสให้ประชาชนและตลอดจนภาครัฐและเอกชนเข้ามาร่วมมือกันในการจัดการ และจะต้องมีการวางแผนร่วมมือกันโดยหาจุดประสงค์ในการจัดการรวมถึงจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของการจัดการ โดยให้มีผู้รับผิดชอบในโครงการต่างๆ ซึ่งผู้รับผิดชอบควรจะประกอบด้วยตัวแสดงและหลายภาคส่วน และติดตามตรวจสอบความพึงพอใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดน่านร่วมกันไปด้วย

กนกวรรณ โอภาสวรรัตน์ และคณะ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวทางทะเล เกาะแสมสาร จังหวัดชลบุรี มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อศึกษาบริบททางการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล สถานการณ์การท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล และเพื่อหาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลเกาะแสมสาร จังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวบนเกาะแสมสาร และ แบบสอบถามนักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน เป็นเครื่องมือ โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า การเดินทางของนักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์เพื่อท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ มีความสนใจกิจกรรมดำน้ำชมปะการัง นิยมเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวเป็นกลุ่มเพื่อน และนักท่องเที่ยวจะได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อโซเชียลมีเดียมากที่สุด โดยนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวทางทะเล เกาะแสมสาร จังหวัดชลบุรี ในทุกๆด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านความดึงดูดใจ ด้านความสามารถในการเข้าถึง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมและด้านการจัดการ ซึ่งนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวในทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง และนักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าชุมชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ ด้านในระดับมาก

ข้อเสนอแนะและแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวทางทะเล เกาะแสมสาร จังหวัดชลบุรี คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของเกาะแสมสาร ทั้งด้านความสวยงาม

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ของทัศนียภาพ และกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ผ่านช่องทางสื่อโซเชียลมีเดีย มีการพิจารณาปรับลดอัตราค่าบริการเรือโดยสารให้มีความเหมาะสมและไม่รู้สึกว่าราคาเกินมาตรฐาน เพิ่มการบริการระบบสาธารณสุข เช่น ห้องน้ำ

พูนทรัพย์ เกตุวีระพงศ์, และคณะ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง นโยบายและการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประชารัฐในล้านนา การวิจัยครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษานโยบายและการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประชารัฐในล้านนา 2. เพื่อศึกษานโยบายและพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการท่องเที่ยวประชารัฐในล้านนา 3. เพื่อวิเคราะห์การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประชารัฐในล้านนาการวิจัยนี้ เป็นการวิจัยในเชิงคุณภาพ การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) ในจังหวัด เชียงราย จังหวัดน่านและจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาล คือ ผู้อำนวยการท่องเที่ยว 3 ท่าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 3 ท่าน เจ้าอาวาส 9 รูป รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง 15 รูป/คน

ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลนโยบายและการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประชารัฐในล้านนา พบว่า ภาครัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวของประเทศโดยได้กำหนดกรอบการทำงานอยู่ 2 เรื่องที่สำคัญของประเทศ คือ การกำหนดนโยบายสานพลังประชารัฐ กำหนดนโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาลและกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ.2558-2560 ใน 3 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมตลาดท่องเที่ยวยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวและยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริการจัดการท่องเที่ยว และ เป็นไปตามกลไกของนโยบายการพัฒนาสามพลังของประชารัฐซึ่งรัฐบาลได้น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาโดยเน้นภาคเศรษฐกิจ อาชีพ รายได้ความร่วมมือและชุมชนเข้มแข็ง รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558-2560 ครอบคลุมระยะเวลาถึง 3 ปี ต่อเนื่องถึงปัจจุบันและกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ดัชนีชี้วัด

2. ผลการศึกษา พบว่า นโยบายและพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประชารัฐในล้านนาในภาพรวมในสามจังหวัด คือ จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน จังหวัด พบว่า ทั้งสามจังหวัดได้ดำเนินการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพัฒนาตามนโยบายภาครัฐมาตามลำดับ โดยจัดการท่องเที่ยวด้วยตัวเองจากต้นทุนที่มีอยู่ของแต่ละจังหวัดในลักษณะที่แต่ละวัดดำเนินการจัดการร่วมกับพระสงฆ์คณะกรรมการวัด โยมอุปัฏฐากวัด โดยใช้งบประมาณจากการงานบุญของวัดและเงินบริจาคของนักท่องเที่ยว สถาบันการศึกษาในท้องถิ่นเข้าไปสนับสนุนการให้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษแก่มัคคุเทศก์อาสา โดยที่พื้นที่เป็นผู้เชื้อเชิญภาครัฐเข้าไปมีส่วนร่วม และพบว่า ภาครัฐยังมีส่วนพัฒนาในอัตราที่น้อยอยู่มาก ยังไม่ครอบคลุมที่ภาครัฐบาลได้ประกาศนโยบายด้านการท่องเที่ยวของรัฐบาล ปี พ.ศ. 2558 ต่อการเพิ่มรายได้ให้ประเทศ กระจายรายได้สู่ท้องถิ่น พัฒนา

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

คุณภาพคนไทย และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยวของประเทศไทยตามยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558-2560

3. การวิเคราะห์ผลนโยบายและการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประชารัฐในล้านนาเชิงเอกสาร พบว่า เป็นไปตามกลไกของนโยบายการพัฒนาสามพลังของประชารัฐซึ่งรัฐบาลได้ น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาโดยเน้นภาคเศรษฐกิจ อาชีพรายได้ ความร่วมมือและชุมชนเข้มแข็ง สอดรับกับนโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาลที่ประกาศให้ปีพุทธศักราช 2558 ในส่วนของยุทธศาสตร์ พบว่า รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558-2560 วิเคราะห์ผลในเชิงพื้นที่รายจังหวัด จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน จังหวัดเชียงใหม่ นั้นพบว่า ล้วนแต่ดำเนินการจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเองโดยความร่วมมือของพระสงฆ์- สามเณรในวัดและคณะกรรมการวัด ปู่อาจารย์วัด ผู้รู้ในชุมชน สถานศึกษา ในส่วนของงบประมาณเป็นเงินทำบุญของวัดและเงินบริจาคของนักท่องเที่ยวและโยมที่อุปถัมภ์วัดเป็นกำลังสำคัญของวัด ภาครัฐยังไม่มีงบประมาณสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยตรง

อัครินทร์ อังกูรวงษ์วัฒนา (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยใช้ศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่นล้านนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์บริบททางสังคมและวัฒนธรรมล้านนาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และศึกษาศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่นล้านนาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยวิธีการวิจัยเอกสาร(Documentary Research) ทั้งจากแหล่งปฐมภูมิ และทุติยภูมิ (Primary and Secondary Sources) จากการสังเกต และจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) จากกลุ่มให้ข้อมูลหลัก (Key-Informants) กลุ่มปราชญ์ชาวบ้านหรือพ่อหลวง ผู้นำชุมชน กลุ่มนักวิชาการ ได้แก่ นักสังคมวิทยานักมานุษยวิทยา นักประวัติศาสตร์ กลุ่มภาคประชาสังคมที่สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ผู้วิจัยทำการศึกษาและนักพัฒนา ข้าราชการ ผู้ที่ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภูมิปัญญาล้านนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) บริบททางสังคมและวัฒนธรรมล้านนา ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทุนทางสังคมหรือทุนภูมิปัญญาที่มีอยู่ในวิถีชีวิตของชาวล้านนา เช่น ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ล้านนา มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สั่งสมสืบสานเป็นมรดกทางสังคมและวัฒนธรรมมีความโดดเด่นและทรงคุณค่า สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ มาสัมผัสเที่ยวชมวัฒนธรรมล้านนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นและมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น 2) สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมจากระบบเสรีนิยมเป็นระบบเสรีนิยมใหม่ (Liberalism/Nco-Liberalism) ทำให้เกิดความเป็นพหุสังคม

BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49
2680464632

และพหุวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นล้านนาที่ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูและการพัฒนาผ่านกระบวนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การเพิ่มประสิทธิภาพ และการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ตลอดจนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม จะทำให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นล้านนามีศักยภาพอันส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนได้

กฤตภรญ ขัติยะวงศ์ (2559) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบเช้าไป-เย็นกลับของตำบลเขวา โดยทำการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลเขวา ที่มีความโดดเด่นด้านวัฒนธรรม จำนวน 3 ชุมชน คือ ชุมชนบ้านหม้อ ชุมชนบ้านเชียงเหียน และชุมชนบ้านเขวา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้นำหมู่บ้านของทั้ง 3 ชุมชน ประชาชนผู้ประกอบอาชีพปั้นหม้อในชุมชนบ้านหม้อปราชญ์ชาวบ้านของทั้ง 3 ชุมชน และข้าราชการ/ เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบดูแลส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลเขวา รวมจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลเขวา จำนวน 4 ด้าน คือ ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว ความน่าดึงดูดใจ การคมนาคม และ สิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลเขวา มีความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว 20-40 คนต่อวัน ความน่าดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว คือ การที่ชาวบ้านยังคงรักษาเอกลักษณ์การปั้นหม้อแบบดั้งเดิมเอาไว้ รวมถึงการมีเรื่องเล่าตำนานและแหล่งโบราณสถานและโบราณวัตถุเก่าแก่สมัยขอมที่หาดูได้ยาก ด้านการคมนาคมมีความสะดวกมากเพราะทั้ง 3 ชุมชนตั้งอยู่ติดถนนสายมหาสารคาม-ร้อยเอ็ด สามารถเข้าถึงได้ทั้งโดยรถพาหนะส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ชุมชนบ้านเชียงเหียนและชุมชนบ้านเขวา มีศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งห้องน้ำสาธารณะและร้านขายอาหาร แต่ชุมชนบ้านหม้อยังไม่มีทั้งห้องน้ำสาธารณะ และร้านขายอาหาร และทั้ง 3 ชุมชนยังไม่มีมีร้านขายของที่ระลึก

จากผลการศึกษาศักยภาพดังกล่าว สามารถสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบเช้าไป-เย็นกลับของตำบลเขวาจำนวน 1 เส้นทางได้ดังนี้ จุดที่หนึ่งนักท่องเที่ยวจะเริ่มการเดินทางท่องเที่ยวด้วยการศึกษาวิถีชีวิตการประกอบอาชีพปั้นหม้อแบบดั้งเดิมจากชาวบ้านหม้อเนื่องจากอยู่ใกล้กับตัวเมืองมหาสารคามที่สุดและใช้เวลาไม่มากนัก จากนั้นสามารถเดินทางไปรับประทานอาหารและเข้าห้องน้ำได้ที่บ้านเชียงเหียน โดยแหล่งท่องเที่ยวจุดนี้ใช้เวลามากที่สุด เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวหลายจุด หลังจากนั้นจึงเดินทางไปท่องเที่ยวต่อที่ปรางค์กู้บ้านเขวาและเดินทางกลับเข้าตัวเมืองมหาสารคามโดยใช้เส้นทางเดิม

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปในรูปแบบคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากบุคลากรทุกระดับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานว่าผลการประเมินที่ได้รับไม่ได้มาจากการตัดสินใจจากผู้บังคับบัญชาเพียงฝ่ายเดียว

ภัครดา ฉายอรุณ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพัฒนาการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ของจังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อศึกษากลยุทธ์ หรือยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ของจังหวัดสุพรรณบุรีให้เกิดความยั่งยืน 3) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ในจังหวัดสุพรรณบุรีให้เกิดความยั่งยืน งานวิจัยชิ้นนี้ได้สะท้อนถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ให้เข้ามามีบทบาท ในการอนุรักษ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยวิธีการศึกษา เป็นการศึกษาในรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม สัมภาษณ์แบบเจาะจงเฉพาะกลุ่ม

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ของจังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะที่เป็นรูปธรรมอย่างเห็นได้ชัด การให้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนนั้น สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และก้าวทันบริบทที่เปลี่ยนไปของสภาพสิ่งแวดล้อม โดยใช้กลยุทธ์ที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมกับพื้นที่ ในแต่ละตำบล และอำเภอ ในจังหวัดสุพรรณบุรี และจากการที่ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น เห็นได้ชัดว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ที่สามารถสรุปได้อย่างมั่นใจว่า การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิผล และทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในวันข้างหน้า และตลอดไป

สิริศักดิ์ อาจวิชัย (2565) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนตำบลโนนทอง อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และ 2) เสนอแนะโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนตำบลโนนทอง อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ

ผลการศึกษาพบว่า 1. ลักษณะทางกายภาพของตำบลโนนทอง พบว่า ตำบลโนนทองมีเนื้อที่ 116 ตารางกิโลเมตร ทิศเหนือติดต่อกับตำบลหนองโพนามและตำบลบ้านเป้า ทิศใต้ติดต่อกับตำบลบ้านยางทิศตะวันออกติดต่อกับตำบลกุดเลาะและทิศตะวันตกติดต่อกับตำบลหนองแวงและ

BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49
2680464632

ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง ลักษณะภูมิประเทศประกอบด้วยป่าไม้และภูเขา ที่ราบลุ่มเชิงไหล่เขา ตอนกลางของตำบลเป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำ โดยมีพื้นที่ป่าไม้และเทือกเขาตั้งเรียงรายจากทิศเหนือ ทิศตะวันตกและทิศใต้ เทือกเขาสำคัญ คือ ภูนกแซว ภูผักขะ และภูเขียว 2. ศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวตำบลโนนทองมีจุดเด่นหรือลักษณะเฉพาะของลำน้ำพรมมีความเป็นธรรมชาติทิวทัศน์สวยงาม กิจกรรมการล่องแพ พายเรือชมสวนส้มโอล่องแก่ง และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นอกจากนี้ยังเป็นที่ยอมรับเกี่ยวกับความหวานและรสชาติของส้มโอ 3.โปรแกรมการท่องเที่ยวตำบลโนนทอง อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 4 โปรแกรม ได้แก่ 1) โปรแกรมที่ 1 (1 วัน) รูปแบบที่ 1 ล่องแพน้ำพรม รูปแบบที่ 2 นั่งเรือชมสวนส้มโอบ้านบุ่งสิบสี่ และรูปแบบที่ 3 ล่องแก่งตาดไซ หมู่ 7 2) โปรแกรมที่ 2 (1 วัน 1 คืน) ล่องแพน้ำพรม - นั่งเรือแจวชมสวนส้มโอบ้านบุ่งสิบสี่ 3) โปรแกรมที่ 3 (1 วัน 1 คืน) นั่งเรือแจวชมสวนส้มโอบ้านนุ่งสิบสี่ – ล่องแก่งตาดไซ 4) โปรแกรมที่ 4 (2 วัน 1 คืน) ล่องแพน้ำพร – นั่งเรือแจวชมสวนส้มโอบ้านนุ่งสิบสี่ – ล่องแก่งตาดไซ

นันทวดี ดีพร้อม และ ศรัณยา เลิศพุทธรักษ์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ (1) เพื่อศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และ (2) เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายกจังหวัดนครนายก ด้วยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนา และข้อมูลเชิงคุณภาพได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ หน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดนครนายก และผู้นำชุมชนในพื้นที่ตำบลดงละคร จำนวน 20 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยการตีความเชิงอุปนัยและการวิเคราะห์เชิงตรรกะแล้วใช้การพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาพรวมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว ด้านการตลาดการท่องเที่ยว และด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมุ่งเน้นที่แหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยวการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว และการตลาดการท่องเที่ยว และ 2) แนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ได้แก่ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมท่องเที่ยว การกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการตลาดการท่องเที่ยว

นันทวดี ดีพร้อม และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: กรณีศึกษา จังหวัดนครนายก งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่งเสริมนโยบายเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดนครนายก 2) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดนครนายก 3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการการกลับมาเที่ยวซ้ำที่จังหวัดนครนายกของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ และ 4) เพื่อศึกษากระบวนการการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับชุมชนในจังหวัดนครนายก โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมนโยบายเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดนครนายกสามารถทำได้ดังนี้ 1) การส่งเสริมเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่นในแต่ละชุมชน 2) การพัฒนาให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงให้กับชุมชนอื่น ๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน 3) การส่งเสริมให้เกิดการต่อยอดของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของคนรุ่นใหม่ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดนครนายกที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการกลับมาเที่ยวซ้ำที่จังหวัดนครนายก ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2) การพัฒนากิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 3) การบริหารเศรษฐกิจทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชน ดังนั้น กระบวนการการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับชุมชนในจังหวัดนครนายก ทำได้ดังนี้ 1) การหาจุดแข็งของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชน 2) การค้นคว้า วิจัยและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง 3) การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

พิธารัตน์ สุขะนินทร์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการรับรู้ข้อมูล ทัศนคติ และพฤติกรรม ที่มีต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษามีดังนี้ (1) เพื่อศึกษาการรับรู้ข้อมูลที่มีต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร (3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่มีต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร จากทั้งหมด 4 เขต ได้แก่เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตบางกอกน้อย และเขตธนบุรี จำนวน 400 คน โดยจะเลือกสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมานคือ การวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ผลการศึกษา พบว่า (1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการรับรู้ข้อมูลของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ด้านทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับเห็นด้วยมา ก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาก (2) การรับรู้ข้อมูลมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยการรับรู้ข้อมูลมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ร้อยละ 46.2 (3) ทัศนคติมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยทัศนคติมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ร้อยละ 63.1 และ (4) พฤติกรรมมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพฤติกรรมมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ร้อยละ 61.5

พิชชาอร เศวตคชกุล (2561) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการนำนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปปฏิบัติ ของอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปปฏิบัติ ของอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการนำ นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปปฏิบัติ ของอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการในการยกระดับประสิทธิผลการนำ นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปปฏิบัติ ของอำเภอเมืองปทุมธานีจังหวัดปทุมธานีวิธีการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ โดยวิธีการ Stepwise

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านภูมิหลังส่วนบุคคล ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านความร่วมมือและการตอบสนองของชุมชน ปัจจัยด้านการประสานร่วมมือของภาคเอกชนและภาครัฐ มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลการนำนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปปฏิบัติ ของอำเภอเมืองปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้พบว่า การให้ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดคณะกรรมการบูรณาการวางแผนเผื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านการเพิ่มประชาสัมพันธ์ให้มีความหลากหลายรูปแบบ ร่วมมือกับภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่ม อันนำไปสู่การกระจายรายได้สู่ชุมชน ควบคู่ไปกับการธำรงรักษาซึ่งอัตลักษณ์อันดีงามของวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นให้ควบคู่ยั่งยืนต่อไป

พระครูปลัดสุวัฒนพุทธิคุณ (2561) ได้จัดทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก 2) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลกและ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และเสนอยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอเนินมะปรางจังหวัดพิษณุโลก เป็นการวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นศึกษาการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน หน่วยงานภาครัฐ พระสงฆ์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเนินมะปรางจำนวน 38 ท่าน และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) กับผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 10 ท่าน

ผลการวิจัยพบว่า

1. เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า อำเภอเนินมะปราง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวเนื่องกับธรรมชาติ และมีแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศ ตลอดเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอเนินมะปรางมีสิ่งที่น่าสนใจ และมีความสำคัญเหมาะสมที่จะเป็นสถานที่เรียนรู้ในเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น ต้นไม้ ภูเขาหินปูนที่สวยงาม และทุ่งนาที่เขียวขจีสวยงามมาก เป็นสิ่งดึงดูดทางนักท่องเที่ยว มีทัศนียภาพของภูมิทัศน์ธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวที่มี ความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ เส้นทางคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวนั้นมีการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัย

2. การพัฒนาเส้นทางแหล่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ต้องพัฒนาทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ด้านการตลาดการประชาสัมพันธ์ ด้านการสรรหาบุคลากร การสร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชนยังคงต้องการช่วยเหลือสนับสนุนเพื่อจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน จากหน่วยงานภายนอกพื้นที่ มีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อจัดตั้งกลุ่มขึ้นมาบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน มุ่งส่งเสริมให้พัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ไม่ใช่พยายามเพิ่มปริมาณของนักท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียว

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

3. การส่งเสริมแหล่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวมากขึ้น สนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว ให้คนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการวางแผนจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน ด้านการดูแลรักษาทรัพยากร ด้านการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และการจัดตั้งองค์กรเพื่อการอนุรักษ์ของชุมชน สรรหาบุคลากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เพื่อนำมาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดแหล่งท่องเที่ยวให้แก่คนในชุมชนอย่างเป็นระบบพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และด้านการการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามเกณฑ์มาตรฐานให้ท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย

กนกพร ศานติวรพงษ์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเพื่อหาแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ในการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จำนวน 14 ราย และเจ้าหน้าที่ภาครัฐจำนวน 3 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ โครงสร้างคำถามแบบเป็นทางการ และไม่เป็นทางการผสมกัน การนำเสนอผลการศึกษาเป็นเชิงพรรณนา ประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการมีส่วนร่วมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรีนั้นต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะต้องร่วมกันคิด ร่วมวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์ จึงจะเกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และ แนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีดังนี้ คือสนับสนุนให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และนักท่องเที่ยวให้มีการร่วมมือกันอย่างจริงจังอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการพัฒนาบุคลากรในพื้นถิ่น ไม่ว่าจะเป็นอาสาสมัคร หรือเยาวชนให้เข้าใจให้ตระหนัก รวมถึงสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ อีกทั้งกิจกรรมทางการท่องเที่ยวต้องมีอย่างสม่ำเสมอ และสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบใหม่ ๆ ขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม ชุมชน และประวัติศาสตร์ กิจกรรมเดิมที่เกี่ยวกับอนุรักษ์ธรรมชาติการส่งเสริมอาชีพ การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ ๆ และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก็ควรร่วมกับการทำประชาสัมพันธ์ การรณรงค์ การสร้างกระแสอนุรักษ์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเอกสารหรือแผ่นพับประชาสัมพันธ์ หรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยวต้องดำเนินการ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

อย่างต่อเนื่อง แนวทางการพัฒนาส่งเสริม และสนับสนุนควรมีการกำหนดบทบาทของชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ รวมถึงกฎ กติกา มารยาท บทลงโทษเพื่อช่วยกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติของหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

จง เสี่ยวซือ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำเสนอวัฒนธรรมไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการวิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำเสนอวัฒนธรรมไทยในตลาดน้ำบางน้ำผึ้งและเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มีต่อการนำเสนอวัฒนธรรมไทยในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลจากผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ และผู้ประกอบการร้านค้า ในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาแบบเจาะจง และนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ตลาดน้ำบางน้ำผึ้งสร้างขึ้นมาเพื่อให้นักท่องเที่ยวมาสัมผัสกับวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน โดยอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยไว้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งปรากฏรูปแบบการนำเสนอศิลปวัฒนธรรมไทยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านสถาปัตยกรรมไทย ด้านประติมากรรมด้านงานหัตถกรรมพื้นบ้าน ด้านอาหารการกิน ด้านดนตรีและการแสดง ด้านขนบประเพณี และกิจกรรมอื่น ๆ วิธีการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยของตลาดน้ำบางน้ำผึ้งได้ดำเนินการผ่านสื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ตลาดน้ำบางน้ำผึ้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เข้มแข็งเหมาะที่จะเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อทำความเข้าใจวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นและศึกษาวัฒนธรรมไทยได้อย่างแท้จริง ด้านความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตลาดน้ำบางน้ำผึ้งพบว่า สนใจในความโดดเด่นของวัฒนธรรมไทยในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ด้านอาหารการกินมีความหลากหลายและมีรสชาติอร่อย มีหัตถกรรมพื้นบ้านที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ มีกิจกรรมการนวดแผนไทยแบบโบราณ การใช้สมุนไพรไทยที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ มีขนบประเพณีท้องถิ่น สถาปัตยกรรมไทย ดนตรีและการแสดงแบบไทย ด้านปัจจัยที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวจีนตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมี 5 ประการ ได้แก่ การเดินทางเรือ การส่งเสริมเศรษฐกิจในท้องถิ่น การประชาสัมพันธ์จากคนในท้องถิ่น การเป็นมิตรที่ดีของคนในท้องถิ่น และความโดดเด่นทางวัฒนธรรมไทยในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง คือ การแนะนำวัฒนธรรมในตลาดน้ำบางน้ำผึ้งด้วยภาษาจีน การปรับปรุงรสชาติอาหาร และผลิตภัณฑ์ที่จำหน่าย การจัดพื้นที่ในตลาดตามประเภทของสินค้า และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลผ่านแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียจีน

จันทร์เพ็ญ อินชัย (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนเชิงบูรณาการของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติของชุมชนอำเภอสีโคดตะบอง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ความคิดเห็นต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว 2) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อความคาดหวังและความต้องการในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว 3) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นด้านศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว และ 4 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นด้านความคาดหวังและความต้องการในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเชิงบูรณาการของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติของชุมชนอำเภอสีโคดตะบอง จำแนกตามลักษณะทางสังคมของประชากร การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และนักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน ใช้การวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยสถิติ t-test และ One-way ANOVA

ผลการศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว และระดับความคิดเห็นด้านความคาดหวังและความต้องการในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอสีโคดตะบองทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นด้านศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว พบว่า อาชีพ รายได้ จำนวนครั้งในการท่องเที่ยวที่ต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว และการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นด้านความคาดหวังและความต้องการในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว พบว่า สถานภาพ อาชีพ ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นด้านความคาดหวังและความต้องการ ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำผลที่ได้ไปพัฒนาและเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงบูรณาการทางด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติอย่างยั่งยืน

อังคณา ฤทธิกุล (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านถ้ำผึ้ง ตำบลต้นยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของชุมชนและพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนของชุมชนประชากรศึกษาเป็นผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการกลุ่มอาชีพท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผู้แทนส่วนราชการ และประชาชนในชุมชน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 50 คน เครื่องมือในการแบบสอบถามและเทคนิค SWOT Analysis การวิเคราะห์ข้อมูลค่าร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งผลการวิจัยมีดังนี้

ผลการศึกษาศักยภาพที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของชุมชน พบว่า ยังขาดความรู้และความเข้าใจในการบริหารจัดการ การประชาสัมพันธ์ยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควรมีการกระจายรายได้ภายในชุมชนเพราะให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม มีความสะดวกปลอดภัย สะอาด และสวยงามมีที่พักเพียงพอกับนักท่องเที่ยว ภาครัฐยังไม่ให้ความสำคัญในด้านการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนเท่าที่ควร บริบทด้านพื้นที่มี

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ความหลากหลายทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ มีความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางมีการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมพื้นฐานทางเศรษฐกิจเป็นเกษตรกรรมสวนยางพาราเป็นอาชีพหลักประชาชนเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ มีลักษณะการมีส่วนร่วมทางสังคมที่ดี ต้องการสนับสนุนจากภาครัฐด้านโครงสร้างพื้นฐานการพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนของชุมชน ประเด็นยุทธศาสตร์เชิงรุกต้องเสริมสร้างองค์กรโดยการสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนซึ่งมีกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมภายใต้การบริหารจัดการที่มีความเหมาะสม โดยมีหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ร่วมกันวางแผนงาน จัดสรรงบประมาณ เพื่อกระจายรายได้และผลประโยชน์ให้แก่ชุมชน ยุทธศาสตร์เชิงแก้ไขต้องมีแนวทางในการขยายขอบข่ายชุมชนไปยังกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเน้นลักษณ์เด่นของผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวแบบครบวงจร ยุทธศาสตร์เชิงป้องกันต้องสร้างเครือข่ายเพื่อบริการนักท่องเที่ยวโดยประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ให้มีการจัดระบบการขนส่งที่สะดวกปลอดภัยได้มาตรฐาน ยุทธศาสตร์เชิงแก้วิกฤตต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนเช่นลดการบุกรุกที่สาธารณะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ หวงแหน ดูแลทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ของชุมชนต่อไป

สนิท บุญราศรี (2565) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รูปแบบการจัดการต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของชุมชนลำพะยา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลาในอนาคตโดยใช้การวิจัยอนาคต (Ethnographic Delphi Futures Research) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของชุมชนลำพะยา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลาทั้งภาครัฐและเอกชน และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 24 คน โดยการกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) บุคคลากรจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนลำพะยา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา และ2) ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนลำพะยา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นการสัมภาษณ์ค่าความถี่ และแบบสอบถามหาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มาก และมีความสอดคล้องทางความคิดระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาสรุปและเขียนเป็นภาพอนาคต มีการตรวจสอบรูปแบบโดยใช้วิธีการสัมมนาแบบอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่สามารถผลักดันและส่งเสริมนำนโยบายไปใช้ได้ จำนวน 15 คน ตรวจสอบ รับรองผลการวิจัย และพิจารณาความเหมาะสมในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์จากภาพอนาคต ซึ่งจะนำมาสู่ฉันทามติเห็นชอบร่วมกัน เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามกระบวนการวิจัย EDFR แล้วทำการเก็บข้อมูล จำนวน 2 รอบ คือ รอบที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและรอบที่ 2 เป็น

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

แบบสอบถามปลายปิดมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยทำการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาพัฒนาข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของชุมชนลำพะยา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา มีดังนี้

1. การศึกษาการพัฒนาของผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของชุมชนลำพะยา ควรสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อให้ชุมชนสามารถได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยคงระดับทรัพยากรที่มีอยู่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมน้อยที่สุด โดยแง่มุมทางเศรษฐกิจ ประโยชน์ที่ได้จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องรักษาทุนของสังคมไว้ แง่มุมด้านสิ่งแวดล้อมจะเน้นการรักษาเสถียรภาพของระบบนิเวศน์ทั้งทางชีวภาพและกายภาพจากการผลิตและการใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แง่มุมด้านสังคมจะต้องรักษาความมั่นคงของสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการลดความขัดแย้งในสังคมที่มีสาเหตุมาจาก การผลิตและการใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2. การพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของชุมชนลำพะยา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ควรสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนลำพะยาให้เรียนรู้และเข้าใจถึงการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพ ด้านชีวภาพ ด้านคุณค่าในการใช้ประโยชน์ และด้านคุณภาพชีวิตด้วยการผลักดันนโยบายและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยเน้นตามยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการบริหารจัดการการเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาคการเกษตร การเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมและท่องเที่ยวชายแดน การพัฒนาคุณภาพชีวิต และศักยภาพของประชาชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การระดมภาคีทุกภาคส่วนร่วมเสริมสร้างยะลาสันติสุขการพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวสินค้าและบริการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ การสร้างความสมดุลการท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่มการส่งเสริมวิถีไทยและการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว และการบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อความ ยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจอย่างสมดุลของชุมชนลำพะยา

3. การประเมินความเหมาะสมและข้อเสนอแนะแนวการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของชุมชนลำพะยา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา การตรวจสอบรูปแบบโดยการประเมินด้วยวิธีการอภิปรายการสนทนากลุ่มเป็นการสัมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) 12 คน

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

พร้อมแนวทางการปฏิบัติยืนยันสอดคล้องกันตามผลของการศึกษาในขั้นต้นตามที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยมีฉันทามติเห็นสอดคล้องและยืนยันว่าเป็นรูปแบบที่เหมาะสมมีหลักเกณฑ์นำไปใช้ปฏิบัติได้

พศวรรตร์ วริพันธ์ (2559) ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี 2) ทราบปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่นักท่องเที่ยวต้องการพัฒนาในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี 3) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่นักท่องเที่ยวต้องการพัฒนา โดยจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ และ 4) นำเสนอแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ผลการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอโขงเจียมจังหวัดอุบลราชธานี เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20 -30 ปี สถานภาพ โสด มีระดับการศึกษาคือ ระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพ รับราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 15,000 บาท โดยพฤติกรรมการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว คือ อุทยานแห่งชาติผาแต้มยานพาหนะ คือ รถบัสคณะทัวร์ บุคคลที่ร่วมเดินทางเป็นเพื่อน ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 2 วัน ช่วงเวลา คือ วันหยุดสุดสัปดาห์ สถานที่พักแรม คือ โรงแรม งบประมาณใช้จ่ายมากกว่า 2,000 บาท โดย อายุ อาชีพและสถานภาพการสมรส มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และนักท่องเที่ยวมีระดับความต้องการพัฒนาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.46 ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ และด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ตามลำดับ ด้านแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพบว่า ด้านศักยภาพของพื้นที่ และด้านงบประมาณ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและชุมชน ด้านผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม และสังคม ต้องมีแนวทางในการป้องกัน ตลอดจนสร้างความเข้าใจต่อนักท่องเที่ยวและชุมชน เพื่อจะได้รองรับและตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ต่อไปในอนาคต

มลฤดี สมอทอง (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: ศึกษากรณี จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในจังหวัดจันทบุรี การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Rcscarcb) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบเชิงคุณภาพเป็นหลักด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้วิธีศึกษาจาก เอกสารที่เกี่ยวข้อง การสังเกต และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มหน่วยงานภาครัฐและ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

หน่วยงานภากเอกชนรวมทั้งสิ้น 10 ราย วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลจากการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรีมีการตื่นตัวและกระตือรือร้นเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยต้องพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือ ด้านที่หนึ่ง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว นั้นต้องพัฒนาและปรับปรุงระบบโลจิสติกส์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว การสร้างโครงข่ายเส้นทางคมนาคมและระบบเชื่อมโยงการเดินทางท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาค เพื่อเตรียมความพร้อมประเทศให้มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ แต่ต้องมีการบริหารจัดการที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดจันทบุรี ด้านที่สองการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน ต้องฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมให้มีความสมบูรณ์ดังเดิม การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนการพัฒนาการท่องเที่ยวในลักษณะของกลุ่มการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรองและยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานในระดับสากล และสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ด้านที่สาม การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว ต้องพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรม นวัตกรรมและมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว การป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว การเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเสริมสร้างโอกาสและแรงจูงใจเพื่อพัฒนาการค้า การลงทุนด้านการท่องเที่ยว ให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ ด้านที่สี่ การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยวต้องเผยแพร่ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสร้างสภาพแวดล้อมและพัฒนาระบบสนับสนุนการตลาดท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวรับรู้และเข้าใจในภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัดจันทบุรีสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และสร้างกระแส การท่องเที่ยวภายในจังหวัดมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ด้านที่ห้าการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชนและ อปท.ในการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวจะต้องสร้างและพัฒนากลไกในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีเอกภาพ มีการบูรณาการร่วมกัน ลดความซ้ำซ้อนของภารกิจ และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมการบริหารจัดการในทุกระดับ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัด

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

จันทบุรีได้รับการพัฒนา จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้นำไปดำเนินการและพัฒนาให้เป็นประโยชน์กับจังหวัดจันทบุรีต่อไป

พระครูสิริสุตานุยุต (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างเครือข่ายการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในล้านนา มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาแนวคิดเครือข่ายการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัด และชุมชนในล้านนา 2) ศึกษารูปแบบเครือข่ายการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของวัดและชุมชนในล้านนา 3) ศึกษาวิเคราะห์แนวการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในล้านนา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus group qualitative study) เก็บข้อมูลจากตัวแทนของวัด ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ ใน 3 จังหวัด คือ จังหวัดน่าน จังหวัดเชียงราย และจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 6 พื้นที่ คือ 1) วัดพระธาตุแช่แห้ง อำเภอภูเพียงจังหวัดน่าน 2) วัดมิ่งเมือง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 3) วัดพระแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 4) วัดพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 5) วัดสวนดอก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 6) วัดพระสิงห์วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวคิดเครือข่ายการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในล้านนา พบว่า วัดต่าง ๆ มีเอกลักษณ์เฉพาะทางประวัติศาสตร์ มีศาสนวัตถุที่โดดเด่น มีสถาปัตยกรรมที่แตกต่างจากวัดโดยทั่วไป และมียุทธศาสตร์ที่ดี วัดมีเครือข่ายภายใน คือ ประชาชนในชุมชน หน่วยงานราชการที่อยู่ใกล้วัด มีเครือข่ายภายนอก คือ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ประกอบด้วย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานพระพุทธศาสนา สำนักงานการท่องเที่ยวประจำจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันสอนภาษา องค์กรอิสระ และประชาชนทั่วไป

2. รูปแบบเครือข่ายการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของวัดและชุมชนในล้านนา พบว่า วัดใช้รูปแบบเครือข่ายแบบมีส่วนร่วม เป็นเครือข่ายที่มีกิจกรรมต่างประเภทกัน เป็นเครือข่ายที่สมาชิกต่างสาขา ต่างกิจกรรมกัน เข้ามาร่วมมือกันดำเนินกิจกรรม ร่วมมือประสานช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างไรก็ตาม อุปสรรคและปัญหาการทำงานของเครือข่ายที่พบ คือ การสนับสนุนกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง เช่น การส่งมัคคุเทศก์มาช่วยวัดแต่เมื่อโครงการสิ้นสุดลง บุคลากรที่มาช่วย จะกลับไปยังหน่วยงาน จึงทำให้วัดขาดบุคลากรด้านนี้

3. วิเคราะห์แนวการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในล้านนา พบว่า ควรเสริมสร้างด้านความรู้แก่บุคลากรภายในชุมชนเพื่อรองรับกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยว การจัดสรรพื้นที่ของวัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และพัฒนาเครือข่ายให้เกิดความเข้มแข็งด้วยกิจกรรมทางศาสนาที่หลากหลาย วัดต้องนำเอกลักษณ์อันเป็นจุดเด่นเฉพาะตน เผยแพร่สู่สาธารณชน ให้เกิด

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

การรับรู้และอยากมาท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่างต้องช่วยเหลือผลักดันให้กิจกรรมสำเร็จ และควรใช้มาตรการ ข้อ คือ 1) มาตรการทางกฎหมาย ต้องมีพระราชบัญญัติที่ยึดถือเป็นหลัก 2) มาตรการชุมชน จะเป็นพลังที่เกิดจากมันสมองความคิดของชุมชนทำให้เกิดความรักความหวงแหนวัดและชุมชน 3) มาตรการวิชาการ คือ เครือข่ายต่าง ๆ ต้องมีส่วนร่วมในการช่วยพัฒนาทั้งด้านการให้ความรู้แก่ ประชาชน การสนับสนุนด้านการออกแบบเพื่อช่วยปรับภูมิทัศน์วัด ให้เครือข่ายเกิดการมีส่วนร่วม คือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมรับผิดชอบ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

2.8 การดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ผู้วิจัยได้ดำเนินงานโดยการทำวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) ประกอบด้วย 1) งานวิจัยเชิงปริมาณ และ 2) งานวิจัยเชิงคุณภาพ

งานวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน และ2) ผู้อาศัยในพื้นที่ จำนวน 400 คน รวมทั้งสิ้น 800 คน

ตัวแปรในการศึกษา

ตัวแปรต้น (Independent Variables : X)

-ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทย

-พฤติกรรมการท่องเที่ยวและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

-ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ต่อการให้บริการนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

-ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อาศัยในพื้นที่

-ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้อาศัยในพื้นที่

-ความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้อาศัยมนพื้นที่

ตัวแปรตาม (Dependent Variables : Y)

-แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

งานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1) ผู้อำนวยการหรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จำนวน 4 คน ปลัดอำเภอ จำนวน 4 คน และกลุ่มที่ 2) ผู้ประกอบการ จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อที่จะศึกษาแนวทางแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ดังปรากฏตามภาพที่ 3

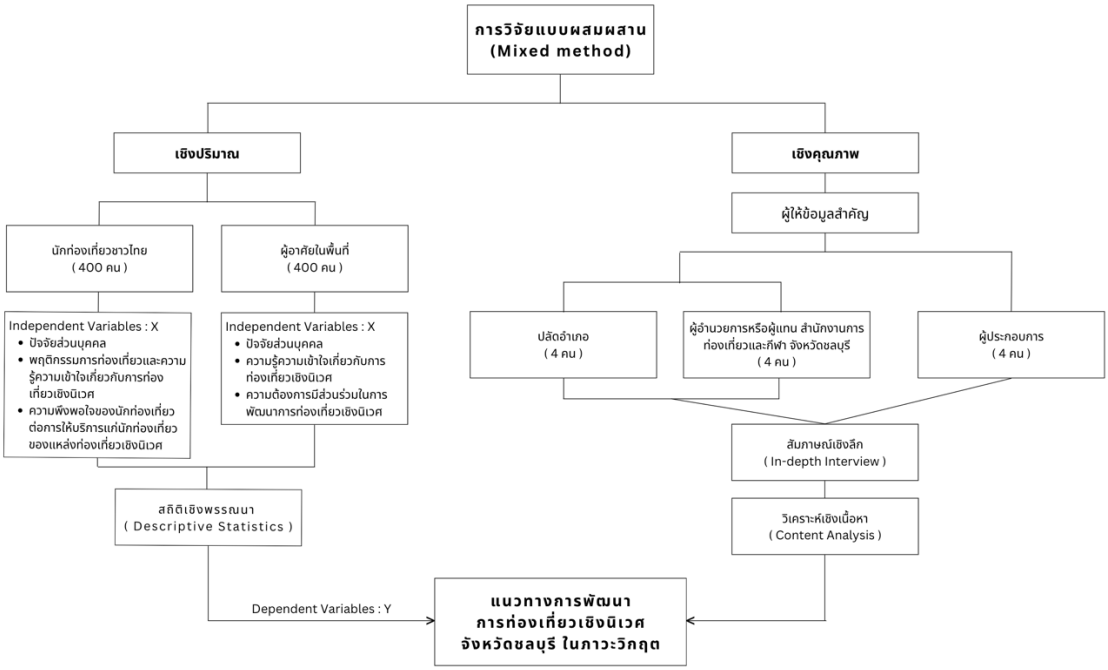

ภาพที่ 3 การดำเนินงานวิจัย

2680464632
BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) โดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตและวิธีการวิจัย ไว้ดังนี้

3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัย

3.2 วิธีดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.2.3 ตัวแปรในการศึกษา

3.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 วิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ

3.3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 วิธีการวิจัยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรี ในภาวะวิกฤต

3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัย

1.ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่มีบุคคลอื่นเก็บรวบรวมไว้แล้ว ได้แก่ รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือและเอกสารทางวิชาการ รวมทั้งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

2.ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการศึกษาจากการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการทำวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

3.2 วิธีดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณกับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ที่เดินทางมาท่องเที่ยว ในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ W.G. Cochran โดยกำหนดความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2549) สามารถคำนวณได้ตามสูตร ดังนี้

สูตรการคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{d^2}$$

โดยที่

n = ขนาดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

P = สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการสุ่ม 0.05

Z = ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มีค่าเท่ากับ 1.96 (ความเชื่อมั่นร้อยละ 95)

d = สัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ มีค่าเท่ากับ 0.05

แทนค่าจากสูตร

$$n = \frac{(0.05)(1\text{-}0.50)(1.96)^2}{(0.05)^2}$$

$$= \quad 384.16$$

จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของ W.G. Cochran ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 385 คน เพื่อความสะดวกในการประเมินผล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน ซึ่งถือได้ว่าผ่านเกณฑ์ตามที่เงื่อนไขกำหนด คือไม่น้อยกว่า 385 คน

กลุ่มที่ 2. ผู้ที่อาศัยในพื้นที่ โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของประชากรต้องเป็นบุคคลที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ซึ่งอ้างอิงจากเกณฑ์อายุของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง จำนวน 7,828 คน ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

จำนวน 2,536 คน เกาะแสมสาร จำนวน 3,852 คน และเกาะสีชัง จำนวน 2,947 คน รวมจำนวนประชากรใน 4 พื้นที่มีจำนวน 17,163 คน (ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศจังหวัดชลบุรี, 2562)

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่อาศัยในชุมชน จำในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง จำนวน 46,622 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1973 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553) เนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยมีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 สามารถคำนวณได้ตามสูตร ดังนี้

สูตรการคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง

สูตร $$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n = จำนวนตัวอย่างที่จะต้องทำการสุ่ม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

E = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

แทนค่า

$$n = \frac{17,163}{1 + 17,163(0.5)^2}$$

$$= 390.89$$

$$= 391$$

ผลการคำนวณจะได้ค่า n = 391 คน ซึ่งหมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะต้องมีจำนวน 391 คน

จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของ Yamane ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 391 คน เพื่อความสะดวกในการประเมินผล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน ซึ่งถือได้ว่าผ่านเกณฑ์ตามที่เงื่อนไขกำหนด คือไม่น้อยกว่า 391 คน

ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างข้างต้นกลุ่มละ 400 คน จำนวน 2 กลุ่ม รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 800 คน

3.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) (กัญญ์สิริ จันทร์เจริญ, 2558) ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดโควต้า (Quota Sampling) ผู้วิจัยได้กำหนดโควต้าโดยการเก็บข้อมูลจากพื้นที่ทั้ง 4 แห่งอย่างละเท่ากัน ๆ ดังนี้

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 3 แสดงการสุ่มตัวอย่างด้วยการกำหนดโควต้า (Quota Sampling)

พื้นที่	นักท่องเที่ยวชาวไทย (คน)		ผู้อาศัยในพื้นที่ (คน)	
	ประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ชุมชนชายทะเลบางละมุง	ไม่ทราบจำนวน	100	7,828	100
ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน	ไม่ทราบจำนวน	100	2,536	100
เกาะแสมสาร	ไม่ทราบจำนวน	100	3,852	100
เกาะสีชัง	ไม่ทราบจำนวน	100	2,947	100
รวม	**ไม่ทราบจำนวน**	**400**	**17,163**	**400**

ขั้นที่ 2 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3.2.3 ตัวแปรในการศึกษา

ตัวแปรต้น (Independent Variables : X)

- ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทย
- พฤติกรรมการท่องเที่ยวและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ต่อการให้บริการนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อาศัยในพื้นที่
- ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้อาศัยในพื้นที่
- ความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้อาศัยในพื้นที่ตัวแปรตาม (Dependent Variables : Y)
- แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

3.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยว ในพื้นที่ 4 แห่ง ในช่วงระยะเวลาที่เก็บข้อมูล ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนา เป็นคำถามปลายปิด (Closed Form) แบบเลือกตอบ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แบบเลือกตอบ (Checklist) จำนวน 10 ข้อ โดยคำนวณจากจำนวนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก

ในส่วนของข้อคำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ข้อที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ข้อ 8.1, 8.3, 8.4, 8.7 และข้อที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ข้อ 8.2, 8.5, 8.6, 8.8, 8.9, 8.10

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ด้านทรัพยากรและศักยภาพขององค์กร ด้านคุณลักษณะขององค์กร ด้านการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์(การไหลของข้อมูล) ด้านค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่ ด้านที่พักอาศัย ด้านการเดินทาง ด้านสถานที่และกิจกรรม ด้านอาหารและงานฝีมือท้องถิ่น จำนวน 49 ข้อ และความพึงพอใจโดยภาพรวมของนักท่องเที่ยว จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายปิด (Closed Ended Questions) รวม 50 ข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามลิเคิร์ตสเกล (Likert's Scale) (อ้างถึงใน จตุพร เลิศล้ำ, 2551) โดยระดับความคิดเห็นในแต่ละข้อคำถาม เป็นดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	เกณฑ์การให้คะแนน 5
พึงพอใจมาก	เกณฑ์การให้คะแนน 4
พึงพอใจปานกลาง	เกณฑ์การให้คะแนน 3
พึงพอใจน้อย	เกณฑ์การให้คะแนน 2
พึงพอใจน้อยที่สุด	เกณฑ์การให้คะแนน 1

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

การกำหนดเกณฑ์การแปลผลคะแนนจากค่าเฉลี่ย โดยพิจารณาจากช่วงคะแนนแต่ละระดับจากค่าอันตรภาคชั้น (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549) ดังนี้

ช่วงคะแนน	ความหมาย
4.21-5.00	ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41-4.20	ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
2.61-3.40	ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
1.81-2.60	ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.80	ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้ที่อาศัยในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด (Closed Form) แบบเลือกตอบ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แบบเลือกตอบ (Checklist) รวม 9 ข้อ โดยคำนวณจากจำนวนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก

ในส่วนของข้อคำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ข้อที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ข้อ 2.1, 2.2, 2.3, 2.6 และข้อที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ข้อ 2.4, 2.5, 2.7, 2.8, 2.9

ส่วนที่ 3 ความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จำนวน 12 ข้อ เป็นคำถามปลายปิด (Closed Ended Questions) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามลิเคิร์ตสเกล (Likert's Scale) (อ้างถึงใน จตุพร เลิศล้ำ, 2551) โดยระดับความคิดเห็นในแต่ละข้อคำถาม เป็นดังนี้

ต้องการการมีส่วนร่วมมากที่สุด	เกณฑ์การให้คะแนน 5
ต้องการการมีส่วนร่วมมาก	เกณฑ์การให้คะแนน 4
ต้องการการมีส่วนร่วมปานกลาง	เกณฑ์การให้คะแนน 3
ต้องการการมีส่วนร่วมน้อย	เกณฑ์การให้คะแนน 2
ต้องการการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	เกณฑ์การให้คะแนน 1

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

การกำหนดเกณฑ์การแปลผลคะแนนจากค่าเฉลี่ย โดยพิจารณาจากช่วงคะแนนแต่ละระดับจากค่าอันตรภาคชั้น (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544) ดังนี้

ช่วงคะแนน	ความหมาย
4.21-5.00	ความต้องการการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41-4.20	ความต้องการการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
2.61-3.40	ความต้องการการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
1.81-2.60	ความต้องการการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.80	ความต้องการการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) หมายถึง การที่ผู้วิจัยออกแบบสัมภาษณ์ได้ตรงตามเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับที่ได้ทำการศึกษา ในการทดสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาสามารถดำเนินการได้โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา พิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ กับข้อคำถาม โดยพิจารณาเป็นรายข้อ วิธีการพิจารณาแบบนี้จะเรียกว่า การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยต้องมีค่า 0.60 ขึ้นไป (กิตติยา วงษ์ขันธ์, 2561) มีสูตรการคำนวณดังนี้ (Rovinelli, R. J., and Hambleton, R. K., 1977)

$$IOC = \sum_{N} R$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum$R คือ ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

จากการตรวจสอบแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้ คะแนนดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่าง 0.67-1.00 (Item Objective Congruence Index) จาก ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 3 ท่าน ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย มีผลรวมของคะแนนการพิจารณาทั้งฉบับจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ที่ 1.00 คะแนน และ2) แบบสอบถามสำหรับผู้อาศัยในพื้นที่ มีผลรวมของคะแนนการพิจารณาทั้งฉบับจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ที่ 0.73 คะแนน ซึ่งถือว่าสอดคล้อง สามารถนำไปใช้ได้

2. ผลการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 ชุด กับแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 60 ชุด โดยหาค่า Cronbach's Alpha ซึ่งได้ค่าคะแนนทั้งฉบับคือ 1) แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย 0.98 คะแนน และ2) แบบสอบถามสำหรับผู้อาศัยในพื้นที่ อยู่ที่ 0.77 คะแนน โดยเมื่อพิจารณาข้อคำถาม

รายข้อพบว่ามีค่า Cronbach's Alpha มากกว่า 0.7 ทุกข้อ สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไปได้

การเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง ในช่วงระยะเวลา 16 มกราคม พ.ศ. 2567 – 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 จนครบจำนวน 800 ชุด และภายหลังจากที่มีเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจะตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถามรายข้อและแต่ละชุด หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้มาสรุป เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้

1.1 นักท่องเที่ยวชาวไทย

1.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และอันดับ

1.1.2 วิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และอันดับ

1.1.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และความพึงพอใจโดยภาพรวม ประกอบด้วย 1) ด้านทรัพยากรและศักยภาพขององค์กร 2) ด้านคุณลักษณะขององค์กร 3) ด้านการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ 4) ด้านค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร 5) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 6) ด้านประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่ 7) ด้านที่พักอาศัย 8) ด้านการเดินทาง 9) ด้านสถานที่และกิจกรรม 10) ด้านอาหารและงานฝีมือท้องถิ่น โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และอันดับ

1.2 ผู้อาศัยในพื้นที่

1.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และอันดับ

1.2.2 วิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และอันดับ

1.2.3 วิเคราะห์ความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบด้วย 1) การค้นหาปัญหา 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติกิจกรรม 4) การติดตาม

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ประเมินผลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และอันดับ

3.3 วิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ

3.3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี ในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง จำนวนทั้งสิ้น 12 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1) ผู้อำนวยการ หรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 2) ปลัดอำเภอ จำนวน 4 คน และกลุ่มที่ 3) ผู้ประกอบการ จำนวน 4 คน

เหตุผลในการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากงานวิจัยนี้

1. ผู้อำนวยการ หรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี เหตุผลในการเลือกเนื่องจาก มีหน้าที่ดำเนินการประสานส่งเสริม และสนับสนุนเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการในเขตจังหวัดชลบุรี มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี

2. ปลัดอำเภอ เหตุผลในการเลือก เนื่องจากดูแลรับผิดชอบในพื้นที่ อำเภอบางละมุง อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอสัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีความชำนาญสูงในด้านการปกครอง มีความสามารถในการตัดสินใจในพื้นที่ความรับผิดชอบ

3. ผู้ประกอบการในพื้นที่ เหตุผลในการเลือกเนื่องจาก เป็นผู้ที่มีการดำเนินกิจการทางด้าน โรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร และร้านค้าขายของที่ระลึก ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ 4 แห่งที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่วิจัย ซึ่งมีการดำเนินกิจการมาแล้วไม่ต่ำกว่า 4 ปี มีส่วนได้ส่วนเสียจากการให้บริการนักท่องเที่ยวในพื้นที่และชุมชนที่ตั้งกิจการ

3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขออนุญาตใช้เครื่องมือในการบันทึกเสียงการสนทนา หากผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่ยินยอมอนุญาตจะงดการบันทึกเสียงสนทนา ในขณะที่ทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก มีความสุภาพและเป็นธรรมชาติ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่รู้สึกอึดอัดขณะให้สัมภาษณ์ และสามารถเปิดเผยข้อมูลได้อย่างตรงไปตรงมา ซึ่งจะใช้เวลาในการสัมภาษณ์ 30-45 นาที ต่อคน โดยใช้หลักความเคารพในบุคคล ซึ่งผู้ให้ข้อมูล

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

สำคัญจะต้องให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยอย่างมีอิสระไม่ถูกบังคับขู่เข็ญ หรือเข้าร่วมด้วยความเกรงใจ ผู้สัมภาษณ์เคารพในความเป็นส่วนตัว และเก็บรักษาความลับของข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และหากผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่ประสงค์จะให้ข้อมูล สามารถถอนตัวจากการเข้าร่วมในโครงการวิจัยได้ โดยไม่มีความผิดหรือเสียสิทธิประโยชน์ใด ๆ

3.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured Interview) จำนวน 2 ชุด สำหรับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์สำหรับ ผู้อำนวยการ หรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรี และปลัดอำเภอ ประกอบด้วย ประเด็นที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ประเด็นที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ประเด็นที่ 3 ผลงานที่ผ่านมาของหน่วยงานที่ผ่านมาในการพัฒนาการท่องเที่ยว และประเด็นที่ 4 นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมจำนวน 10 ข้อ

2. แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ประเด็นที่ 1 ความต้องการและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประเด็นที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว และประเด็นที่ 3 แนวทางการพัฒนา รวมจำนวน 9 ข้อ

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) หมายถึง การที่ผู้วิจัยออกแบบสัมภาษณ์ได้ตรงตามเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับที่ได้ทำการศึกษา ในการทดสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาสามารถดำเนินการได้โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา พิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ กับข้อคำถาม โดยพิจารณาเป็นรายข้อ วิธีการพิจารณาแบบนี้จะเรียกว่า การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยต้องมีค่า 0.60 ขึ้นไป (กิตติยา วงษ์ขันธ์, 2561) มีสูตรการคำนวณดังนี้ (Rovinelli, R. J., and Hambleton, R. K., 1977)

$$IOC = \sum_{N} R$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum$R คือ ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

จากการตรวจสอบแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้ คะแนนดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่าง 0.67-1.00 (Item Objective Congruence Index) จาก ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 3 ท่าน ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยการหรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี และปลัดอำเภอ ผลรวมของคะแนนการพิจารณาทั้งฉบับจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ที่ 1.00 คะแนน และ2) แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ มีผลรวมของคะแนนการพิจารณาทั้งฉบับจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ที่ 1.00 คะแนน ซึ่งถือว่าสอดคล้อง สามารถนำไปใช้ได้

การเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์

ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขออนุญาตใช้เครื่องมือในการบันทึกเสียงการสนทนา หากผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่ยินยอมอนุญาตจะงดการบันทึกเสียงสนทนา ในขณะที่ทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก มีความสุภาพและเป็นธรรมชาติ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่รู้สึกอึดอัดขณะให้สัมภาษณ์ และสามารถเปิดเผยข้อมูลได้อย่างตรงไปตรงมา ซึ่งจะใช้เวลาในการสัมภาษณ์ 25-40 นาที ต่อคน

โดยใช้หลักความเคารพในบุคคล ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะต้องให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยอย่างมีอิสระไม่ถูกบังคับขู่เข็ญ หรือเข้าร่วมด้วยความเกรงใจ ผู้สัมภาษณ์เคารพในความเป็นส่วนตัว และเก็บรักษาความลับของข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และหากผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่ประสงค์จะให้ข้อมูล สามารถถอนตัวจากการเข้าร่วมในโครงการวิจัยได้ โดยไม่มีความผิดหรือเสียสิทธิประโยชน์ใด ๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยใช้อันดับเลขแทนการเปิดเผยรายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล

3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีทั้งหมด 3 ขั้นตอน (ปฏิมา มั่นศิลป์, 2553) ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การถอดเทป และนำข้อมูลมาจัดระเบียบ โดยจะรวบรวมไว้เฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น

ขั้นตอนที่ 2 สรุปประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้อำนวยการ หรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี และปลัดอำเภอ โดยทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีบทบาทในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ผลงานที่ผ่านมาของหน่วยงานที่ผ่านมาในการพัฒนาการท่องเที่ยว และนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

กลุ่มที่ 2 ผู้ประกอบการ โดยทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว และแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 3 อภิปรายสรุปผล โดยใช้ผลสรุปจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ร่วมกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในภาวะวิกฤต

3.4 การวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรี ในภาวะวิกฤต

ผู้วิจัยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ ในประเด็นของความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้อาศัยในพื้นที่ พฤติกรรมการท่องเที่ยวชาวไทย ความพึงพอใจทั้งรายด้านและในภาพรวมของนักท่องเที่ยวชาวไทย เพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มในการกลับมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว มาเรียงอันดับตามข้อที่มีคะแนนน้อย และนำข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมาจัดทำแนวทาง นอกจากนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (In-Depth Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปแนวทางแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรี ในภาวะวิกฤตโดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลตามหัวข้อหลักที่กำหนดไว้มาสรุปข้อมูลและนำเสนอด้วยวิธีเชิงพรรณนา

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาได้แก่ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี 2) เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยในพื้นที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต 3) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต และ4) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต โดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว และผู้ที่อาศัยในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้อำนวยการหรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรี ปลัดอำเภอ และผู้ประกอบการในพื้นที่ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยในพื้นที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ประกอบด้วยผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อาศัยในพื้นที่

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

3.1 การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ผู้อำนวยการหรือเจ้าหน้าที่สนับสนุนงานท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี และปลัดอำเภอ

3.2 การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ผู้ประกอบการ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี

การวิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง จำนวน 400 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนา โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการจัดอันดับ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 4 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และอันดับ ข้อมูลส่วนบุคคลนักท่องเที่ยวชาวไทย

n = 400

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
เพศ			
1. ชาย	160	40.00	2
2. หญิง	195	48.50	1
3. เพศทางเลือก	46	11.50	3
อายุ			
1. 20-30 ปี	63	15.75	3
2. 31-40 ปี	157	39.25	1
3. 41-50 ปี	125	31.25	2
4. มากกว่า 50 ปี	55	13.75	4
สถานภาพ			
1. โสด	95	23.75	2
2. สมรส	213	53.25	1
3. หย่าร้าง	74	18.50	3
4. หม้าย	18	4.50	4
อาชีพ			
1. รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ	36	9.00	4
2. พนักงานเอกชน	108	27.00	2
3. เจ้าของกิจการ	177	44.25	1
4. อื่น ๆ	79	19.75	3
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน			
1. ไม่เกิน 5,000 บาท	67	16.75	3
2. 5,001-10,000 บาท	23	5.75	4
3. 10,001-20,000 บาท	139	34.75	2
4. มากกว่า 20,000 บาท	171	42.75	1

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ภูมิลำเนา			
1. กรุงเทพหรือปริมณฑล	131	32.75	1
2. ภาคกลาง	55	13.75	23
3. ภาคเหนือ	35	8.75	5
4. ภาคตะวันออก	78	19.50	2
5. ภาคตะวันตก	31	7.75	6
6. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	45	11.25	4
7. ภาคใต้	25	6.25	7

จากตารางที่ 4 พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง มีอายุ 31-40 ปี มีสถานภาพ มีอาชีพเจ้าของกิจการ รองลงมาคือ พนักงานเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท มีภูมิลำเนากรุงเทพหรือปริมณฑล

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการจัดอันดับ

ตารางที่ 5 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และอันดับ พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

n = 400

พฤติกรรมการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ประสบการณ์ในการมาท่องเที่ยว			
1. เคย	355	88.75	1
2. ไม่เคย	45	11.25	2

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 5 (ต่อ)

n = 400

พฤติกรรมการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ความถี่ในการมาท่องเที่ยว			
1. 1 ครั้ง	95	26.76	2
2. 2-3 ครั้ง	166	46.76	1
3. 4-5 ครั้ง	56	15.77	3
4. มากกว่า 5 ครั้ง	38	10.70	4
ช่วงเวลาในการมาท่องเที่ยว			
1. มกราคม-มีนาคม	45	12.68	4
2. เมษายน-มิถุนายน	119	33.52	1
3. กรกฎาคม-กันยายน	115	32.39	2
4. ตุลาคม-ธันวาคม	76	21.41	3
ยานพาหนะที่ใช้ในการมาท่องเที่ยว			
1. รถยนต์ส่วนตัว	196	55.21	1
2. รถจักรยานยนต์	49	13.80	3
3. รถโดยสารประจำทาง	87	24.51	2
4. รถบริการนำเที่ยว	23	6.48	4
ระยะเวลาในการท่องเที่ยวต่อครั้ง			
1. 1 วัน/ครั้ง	224	63.10	1
2. 2-3 วัน/ครั้ง	124	34.90	2
3. 4-5 วัน/ครั้ง	5	1.40	3
4. มากกว่า 5 วัน/ครั้ง	2	0.60	4
ผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยว			
1. เดินทางมาคนเดียว	165	13.96	5
2. เดินทางมากับครอบครัว	292	24.70	1
3. เดินทางมากับเพื่อน	196	16.58	4
4. เดินทางมากับกลุ่มเพื่อนและครอบครัว	267	22.59	2
5. เดินทางมากับบริษัททัวร์	262	22.17	3

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 5 (ต่อ)

n = 400

พฤติกรรมการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม สำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้			
1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200 บาท/คน/วัน	48	12.00	2
2. 201-400 บาท/คน/วัน	43	10.75	3
3. 401-600 บาท/คน/วัน	242	60.50	1
4. 601-800 บาท/คน/วัน	39	9.75	4
5. 801-1,000 บาท/คน/วัน	16	4.00	5
6. มากกว่า 1,000 บาท/คน/วัน	12	3.00	6
ค่าที่พักสำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้			
1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200 บาท/คน/วัน	111	31.27	1
2. 201-400 บาท/คน/วัน	40	10.00	4
3. 401-600 บาท/คน/วัน	89	25.07	2
4. 601-800 บาท/คน/วัน	89	25.07	2
5. 801-1,000 บาท/คน/วัน	51	12.75	3
6. มากกว่า 1,000 บาท/คน/วัน	20	5.00	5
ค่ายานพาหนะสำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้			
1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200 บาท/คน	26	6.50	5
2. 201-400 บาท/คน	58	14.50	3
3. 401-600 บาท/คน	196	49.00	1
4. 601-800 บาท/คน	81	20.25	2
5. 801-1,000 บาท/คน	27	6.75	4
6. มากกว่า 1,000 บาท/คน	12	3.00	6

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 5 (ต่อ)

n = 400

พฤติกรรมการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
เหตุผลในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว*			
1. สถานที่ท่องเที่ยวมีจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ และมีความน่าสนใจ	123	18.20	3
2. ชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยว	365	53.99	1
3. ความสะดวกและรวดเร็วในการเดินทาง	60	8.88	4
4. สถานที่ท่องเที่ยวมีความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ	128	18.93	2
การกลับมาท่องเที่ยวในอนาคต			
1. มาแน่นอน	251	62.70	1
2. ไม่มาแน่นอน	6	1.50	3
3. ยังไม่ทราบ/ ไม่แน่ใจ	143	35.80	2
ความรู้ความเข้าใจ			n=1,337
1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อการใช้ประโยชน์ในพื้นที่จากการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับระบบนิเวศ	160	10.28	6
2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรเน้นการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นหลักโดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ*	176	11.30	4
3. การเที่ยวชมสวนผลไม้ สวนป่า และฟาร์มปศุสัตว์ เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างหนึ่ง	183	11.75	2
4. พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีการจำกัดและควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้เข้าไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม	111	7.13	10
5. ไม่จำเป็นต้องให้ความรู้ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยวเพราะนักท่องเที่ยวต้องการมาเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น*	114	7.32	9

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 5 (ต่อ)

n = 1,337

ความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
6. การดูแลรักษาความสะอาดในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เท่านั้น*	**132**	**8.61**	**7**
7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน	118	7.58	8
8. การชักนำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แต่ละแห่งในคราวเดียวกันมาก ๆ จะเป็นผลดีต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้น*	181	11.62	3
9. เฉพาะหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น ที่ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น*	216	13.87	1
10. การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ควรเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้จากหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้นโดยตรงเท่านั้น*	164	10.53	5
รวม	**1,337**	**100.00**	

จากตารางที่ 5 พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถามเคยเดินทางมาท่องเที่ยว ณ สถานที่แห่งนี้ (ไม่รวมครั้งนี้) รองลงมาได้แก่ เดินทางมาท่องเที่ยว ณ สถานที่แห่งนี้ (ไม่รวมครั้งนี้) 2-3 ครั้ง มักจะเดินทางมาท่องเที่ยวในช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน เดินทางมาท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว ใช้เวลาในการท่องเที่ยว 1 วัน/ครั้ง เดินทางมากับครอบครัว มีค่าอาหาร/เครื่องดื่ม สำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้โดยเฉลี่ย 401-600 บาท/คน/วัน มีค่าที่พักสำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้โดยเฉลี่ย 401-600 บาท/คน/วัน และ 601-800 บาท/คน/วัน มีค่ายานพาหนะสำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้โดยเฉลี่ย 401-600 บาท/คน มีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ สำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้โดยเฉลี่ย 401-600 บาท/คน ตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ณ สถานที่แห่งนี้เพราะชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยว และมีความเห็นว่าจะกลับมาเที่ยวยังสถานที่แห่งนี้อีกครั้งในอนาคตอย่างแน่นอน

ความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศพบว่า การเที่ยวชมสวนผลไม้ สวนป่า และฟาร์มปศุสัตว์ เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างหนึ่ง มีผู้ตอบมากเป็นอันดับแรก

BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49
2680464632

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และอันดับ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

n = 400

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
1. ด้านทรัพยากรและศักยภาพขององค์กร	4.04	0.728	มาก	6
2. ด้านคุณลักษณะขององค์กร	3.95	0.707	มาก	9
3. ด้านการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์	4.02	0.706	มาก	7
4. ด้านค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร	4.10	0.697	มาก	2
5. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.08	0.695	มาก	3
6. ด้านประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่	4.02	0.708	มาก	7
7. ด้านที่พักอาศัย	4.13	0.752	มาก	1
8. ด้านการเดินทาง	4.06	0.727	มาก	5
9. ด้านสถานที่และกิจกรรม	4.07	0.691	มาก	4
11. ภาพรวมในการมาท่องเที่ยว	4.01	0.716	มาก	8
รวม	**4.04**	***0.714***	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจต่อด้านที่พักอาศัย เป็นอันดับแรก อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก ด้านสถานที่และกิจกรรม โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อยที่สุดในด้านคุณลักษณะขององค์กร ตามอันดับ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 7 ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และอันดับ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรและศักยภาพขององค์กร

n = 400

ด้านทรัพยากรและศักยภาพขององค์กร	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมสถานที่ และมอบหมายบุคลากรเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว	0 (0.00)	4 (1.00)	75 (18.75)	205 (21.25)	116 (29.00)	4.08	0.716	มาก	1
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมความพร้อม ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	0 (0.00)	1 (0.25)	93 (23.25)	202 (50.50)	104 (26.00)	4.02	0.709	มาก	3
3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สำหรับ การให้ข้อมูลและการจองห้องพักล่วงหน้า	0 (0.00)	2 (0.50)	98 (24.50)	199 (49.75)	101 (25.25)	4.00	0.720	มาก	4

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 7 (ต่อ)

n = 400

ด้านทรัพยากรและศักยภาพขององค์กร	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความสามารถในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมโดยรอบบริเวณอุทยานฯ ให้คงความเป็นธรรมชาติตามสภาพเดิม	0 (0.00)	3 (0.75)	100 (25.00)	173 (43.25)	127 (31.00)	4.04	0.768	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม						**4.04**	**0.728**	**มาก**	

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านทรัพยากรและศักยภาพขององค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมสถานที่ และมอบหมายบุคลากรเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสามารถในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมโดยรอบบริเวณอุทยานฯ ให้คงความเป็นธรรมชาติตามสภาพเดิม แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมความพร้อม ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สำหรับ การให้ข้อมูล และการจองห้องพักล่วงหน้า ตามอันดับ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 8 ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และอันดับ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านคุณลักษณะขององค์กร

n = 400

ด้านคุณลักษณะขององค์กร	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้บริการและข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบถูกต้อง สะดวกและรวดเร็ว	0 (0.00)	0 (0.00)	95 (23.75)	205 (51.25)	100 (25.00)	4.01	0.699	มาก	1
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้รับความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากธุรกิจเอกชนและชุมชนโดยรอบบริเวณอุทยาน	0 (0.00)	2 (0.50)	130 (32.50)	185 (46.25)	83 (20.75)	3.87	0.733	มาก	3
3. นักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นภาพโครงสร้างองค์กรของแหล่งท่องเที่ยวได้จากแผนภูมิแสดงหน้าสำนักงานแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0 (0.00)	0 (0.00)	99 (24.75)	211 (52.75)	90 (22.50)	3.98	0.688	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม						**3.95**	**0.707**	**มาก**	

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านคุณลักษณะขององค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้บริการ และข้อมูลข่าวสารแก่ นักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบถูกต้อง สะดวกและรวดเร็ว เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นภาพโครงสร้างองค์กรของแหล่งท่องเที่ยวได้จากแผนภูมิแสดงหน้าสำนักงานแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้รับความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากธุรกิจเอกชนและชุมชนโดยรอบบริเวณอุทยาน ตามอันดับ

ตารางที่ 9 ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และอันดับ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์

n = 400

ด้านการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีแผนผังแสดงขั้นตอนการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0 (0.00)	0 (0.00)	91 (22.75)	216 (54.00)	93 (23.25)	4.01	0.679	มาก	2
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีระบบรับฟังความคิดเห็นและข้อแนะนำจากนักท่องเที่ยว	0 (0.00)	0 (0.00)	81 (20.25)	210 (52.50)	109 (27.25)	4.07	0.686	มาก	1
3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีระบบการให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อการสื่อสารแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิ ภาพ	0 (0.00)	7 (1.75)	106 (26.50)	190 (47.50)	97 (24.25)	3.94	0.759	มาก	3

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดทำระบบสำหรับแจ้งข้อมูลเตือนภัยแก่นักท่องเที่ยว	0 (0.00)	4 (1.00)	72 (18.00)	215 (53.75)	109 (27.25)	4.07	0.699	มาก	1
ค่าเฉลี่ยรวม						**4.02**	**0.706**	**มาก**	

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีระบบรับฟังความคิดเห็นและข้อแนะนำจากนักท่องเที่ยว เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดทำระบบสำหรับแจ้งข้อมูลเตือนภัยแก่นักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีแผนผังแสดงขั้นตอนการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีระบบการให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อการสื่อสารแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามอันดับ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 10 ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และอันดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร

n = 400

ด้านค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เปิดโอกาสให้ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเข้ามาให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยว	0 (0.00)	3 (0.75)	96 (24.00)	188 (47.00)	113 (28.25)	4.03	0.744	มาก	4
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสามารถในการธำรงรักษาความเป็นธรรมชาติ	0 (0.00)	0 (0.00)	53 (13.25)	223 (55.75)	124 (31.00)	4.18	0.642	มาก	1
3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมกิจกรรมที่รองรับนักท่องเที่ยวโดยเน้นการไม่ทำลาย และรบกวนธรรมชาติและสัตว์ป่า	0 (0.00)	2 (0.50)	88 (22.00)	199 (49.75)	111 (27.75)	4.05	0.719	มาก	3
4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการฝึกอบรมเยาวชนในพื้นที่เพื่อทำหน้าที่มัคคุเทศก์บริการนักท่องเที่ยว	0 (0.00)	0 (0.00)	78 (19.50)	215 (53.75)	107 (26.75)	4.07	0.677	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม						**4.10**	**0.697**	**มาก**	

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสามารถในการธำรงรักษาความเป็นธรรมชาติ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการฝึกอบรมเยาวชนในพื้นที่เพื่อทำหน้าที่มัคคุเทศก์บริการนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมกิจกรรมที่รองรับนักท่องเที่ยวโดยเน้นการไม่ทำลาย และรบกวนธรรมชาติและสัตว์ป่า และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เปิดโอกาสให้ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเข้ามาให้บริการด้านอาหาร และเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยว ตามอันดับ

ตารางที่ 11 ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และอันดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

n = 400

ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. นักท่องเที่ยวสามารถประสานงานด้านที่พักและข้อมูลข่าวสารโดยตรงต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0 (0.00)	0 (0.00)	91 (22.75)	216 (54.00)	93 (23.25)	4.01	0.679	มาก	5
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้มีส่วนร่วมในการสร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น	0 (0.00)	0 (0.00)	81 (20.25)	210 (52.50)	109 (27.25)	4.07	0.686	มากที่สุด	3
3. การมีธุรกิจที่พักของเอกชนโดยรอบเป็นเครือข่ายที่สำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0 (0.00)	3 (0.75)	84 (21.00)	179 (44.75)	134 (33.50)	4.11	0.751	มาก	2

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้โอกาสชุมชนในท้องถิ่น เข้ามาเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา	0 (0.00)	0 (0.00)	53 (13.25)	223 (55.75)	124 (31.00)	4.18	0.642	มาก	1
5. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้มีการกำหนดระเบียบ และวิธีการปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยวในระหว่างเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0 (0.00)	2 (0.50)	88 (22.00)	199 (49.75)	111 (27.75)	4.05	0.719	มาก	4
ค่าเฉลี่ยรวม						**4.08**	**0.695**	**มาก**	

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้โอกาสชุมชนในท้องถิ่น เข้ามาเรียนรู้การอนุรักษ์ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การมีธุรกิจที่พักของเอกชนโดยรอบเป็นเครือข่ายที่สำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้มีส่วนร่วมในการสร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้มีการกำหนดระเบียบ และวิธีการปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยวในระหว่างเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นักท่องเที่ยวสามารถประสานงานด้านที่พักและข้อมูลข่าวสารโดยตรงต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามอันดับ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 12 ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และอันดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่

n = 400

ด้านประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความสามารถในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว	0 (0.00)	0 (0.00)	78 (19.50)	215 (53.75)	107 (26.75)	4.07	0.677	มาก	1
2. เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวตลอดระยะเวลาในการเข้ามาท่องเที่ยว	0 (0.00)	0 (0.00)	91 (22.75)	216 (54.00)	93 (23.25)	4.01	0.679	มาก	2
3. เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความ สามารถในการจูงใจนักท่องเที่ยวให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	0 (0.00)	0 (0.00)	81 (20.25)	210 (52.50)	109 (27.25)	4.07	0.686	มาก	1

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ด้านประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
4. เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความเต็มใจในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	0 (0.00)	5 (1.25)	94 (23.50)	197 (49.25)	104 (26.00)	4.00	0.739	มาก	3
5. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวและจำนวนยานพาหนะที่ไปท่องเที่ยวในอุทยานฯ เพื่อลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม	0 (0.00)	7 (1.75)	106 (25.50)	190 (47.50)	97 (24.25)	3.94	0.759	มาก	4
ค่าเฉลี่ยรวม						**4.02**	**0.708**	**มาก**	

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความ สามารถในการจูงใจนักท่องเที่ยวให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความสามารถในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวตลอดระยะเวลาในการเข้ามาท่องเที่ยว จ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความเต็มใจในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวและจำนวนยานพาหนะที่ไปท่องเที่ยวในอุทยานฯ เพื่อลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม ตามอันดับ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 13 ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และอันดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านที่พักอาศัย

n = 400

ด้านที่พักอาศัย	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยวก่อนเข้าพักอาศัย	0 (0.00)	3 (0.75)	62 (15.50)	215 (53.75)	120 (30.00)	4.13	0.685	มาก	3
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการทางด้านโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของที่พัก (ไฟฟ้า/น้ำดื่ม/น้ำใช้/โทรศัพท์สาธารณะ/สุขา) ได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว	0 (0.00)	2 (0.50)	74 (18.50)	187 (46.75)	137 (34.25)	4.15	0.726	มาก	2
3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (ที่พัก/เต็นท์/อุปกรณ์เครื่องใช้) ในการให้บริการอย่างเพียงพอต่อความต้องการ	1 (0.25)	6 (1.50)	68 (17.00)	205 (51.25)	120 (30.00)	4.09	0.738	มาก	5
4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (ที่พัก/เต็นท์/อุปกรณ์เครื่องใช้) ในการให้บริการอย่างเพียงพอต่อความต้องการ	0 (0.00)	0 (0.00)	82 (20.50)	205 (51.25)	113 (28.25)	4.08	0.695	มาก	6

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ด้านที่พักอาศัย	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
5. เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสามารถในการให้บริการด้านข้อมูลที่พักแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0 (0.00)	1 (0.25)	84 (21.00)	217 (54.25)	98 (24.50)	4.03	0.682	มาก	8
6. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการ ปัญหาด้านขยะและการดูแลรักษาความสะอาดในบริเวณที่พักได้อย่างเหมาะสม	1 (0.25)	4 (1.00)	86 (21.50)	198 (49.50)	111 (27.75)	4.04	0.745	มาก	7
7. ราคาค่าใช้จ่าย และค่าธรรมเนียมของที่พักประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความเหมาะสมกับบริการที่ได้รับ	0 (0.00)	0 (0.00)	80 (20.00)	200 (50.00)	120 (30.00)	4.10	0.701	มาก	4
8. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีเครือข่ายด้านที่พักกับธุรกิจของเอกชน เพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว	0 (0.00)	5 (1.25)	53 (13.25)	175 (43.75)	166 (41.50)	4.39	0.640	มากที่สุด	1
ค่าเฉลี่ยรวม						**4.13**	**0.952**	**มาก**	

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านที่พักอาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีเครือข่ายด้านที่พักกับธุรกิจของเอกชน เพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว เป็นอันดับแรก รองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการทางด้านโครงสร้าง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของที่พัก (ไฟฟ้า/น้ำดื่ม/น้ำใช้/โทรศัพท์สาธารณะ/สุขา) ได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยวก่อนเข้าพักอาศัย ราคาค่าใช้จ่าย และค่าธรรมเนียมของที่พักประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความเหมาะสมกับบริการที่ได้รับ และความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการ ปัญหาด้านขยะ และการดูแลรักษาความสะอาดในบริเวณที่พักได้อย่างเหมาะสม ตามอันดับ

ตารางที่ 14 ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และอันดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านการเดินทาง

n = 400

ด้านการเดินทาง	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยวก่อนการเดินทางท่องเที่ยวบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	0 (0.00)	4 (1.00)	72 (18.00)	215 (53.75)	109 (27.25)	4.07	0.699	มาก	2
2. นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก	0 (0.00)	3 (0.75)	96 (24.00)	188 (47.00)	113 (28.25)	4.03	0.744	มาก	3
3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีการทำป้ายสัญลักษณ์บอกทางเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว	2 (0.50)	6 (1.50)	83 (20.75)	206 (51.50)	103 (25.75)	4.00	0.756	มาก	4

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ด้านการเดินทาง	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
4. สภาพเส้นทางในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว (สภาพถนน ความปลอดภัย ฯลฯ)	0 (0.00)	0 (0.00)	81 (20.25)	210 (52.50)	109 (27.25)	4.07	0.686	มาก	2
5. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีการจัดวางระบบเส้นทางเดินป่าที่หลากหลายเพื่อชื่นชมธรรมชาติ	0 (0.00)	4 (1.23)	54 (13.27)	175 (43.75)	166 (41.50)	4.11	0.751	มาก	1
ค่าเฉลี่ยรวม						**4.06**	**0.727**	**มาก**	

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการเดินทาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดวางระบบเส้นทางเดินป่าที่หลากหลายเพื่อชื่นชมธรรมชาติ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยวก่อนการเดินทางท่องเที่ยวบริเวณแหล่งท่องเที่ยว สภาพเส้นทางในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการทำป้ายสัญลักษณ์บอกทางเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวตามอันดับ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 15 ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ และอันดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านสถานที่และกิจกรรม

n = 400

ด้านสถานที่และกิจกรรม	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ และมีความน่าสนใจในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยว	0 (0.00)	0 (0.00)	95 (23.75)	205 (51.25)	100 (25.00)	4.01	0.699	มาก	4
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้จัดพื้นที่สำหรับจอดรถเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม	0 (0.00)	2 (0.50)	97 (24.25)	198 (49.50)	103 (25.75)	4.00	0.722	มาก	5
3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ	0 (0.00)	0 (0.00)	53 (13.25)	223 (55.75)	124 (31.00)	4.18	0.642	มาก	1
4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการปัญหาทางด้านขยะ และการดูแลรักษาความสะอาดภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้อย่างเหมาะสม	0 (0.00)	2 (0.50)	88 (22.00)	199 (49.75)	111 (27.75)	4.05	0.719	มาก	3

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ด้านสถานที่และกิจกรรม	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
5. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว	0 (0.00)	0 (0.00)	78 (19.50)	215 (53.75)	107 (26.75)	4.07	0.677	มาก	2
6. แหล่งท่องเที่ยว มีกิจกรรมพิเศษที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว (เช่น การพายเรือ การตกปลา)	0 (0.00)	0 (0.00)	91 (22.75)	216 (54.00)	93 (22.25)	4.01	0.679	มาก	4
7. เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีส่วนร่วมกิจกรรมกับนักท่องเที่ยวในการทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0 (0.00)	7 (1.75)	106 (26.50)	190 (47.50)	97 (24.25)	3.94	0.759	มาก	6
ค่าเฉลี่ยรวม						**4.07**	**0.691**	**มาก**	

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านสถานที่และกิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว เป็นอันดับแรก แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการปัญหาทางด้านขยะ และการดูแลรักษาความสะอาดภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

อย่างเหมาะสม แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ และมีความน่าสนใจ ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยว และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ และเจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีส่วนร่วมกิจกรรมกับนักท่องเที่ยวในการทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามอันดับ

ตารางที่ 16 ค่าความถี่ ร้อยละ ระดับความพึงพอใจ และอันดับ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านอาหารและงานฝีมือท้องถิ่น

n = 400

ด้านอาหารและงานฝีมือท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. บริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่มอย่างเพียงพอ	0 (0.00)	4 (1.00)	72 (18.00)	215 (53.8)	109 (27.25)	4.07	0.699	มาก	1
2. ร้านอาหารและเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสะอาดและถูกสุขอนามัย	0 (0.00)	3 (0.75)	96 (24.00)	188 (47.00)	113 (28.25)	4.03	0.744	มาก	2
3. ราคาอาหารและเครื่องดื่มในบริเวณแหล่งท่อง เที่ยวเชิงนิเวศมีความเหมาะสมกับคุณภาพ	2 (0.50)	6 (1.50)	83 (20.75)	206 (51.50)	103 (25.75)	4.00	0.756	มาก	3
4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดพื้นที่เฉพาะเพื่อให้บริการด้านอาหาร เครื่องดื่ม และของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว	0 (0.00)	0 (0.00)	108 (27.00)	196 (49.00)	96 (24.00)	3.97	0.714	มาก	4

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ด้านอาหารและงานฝีมือท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
5. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้ให้โอกาสคนในชุมชนเข้ามาขายของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	0 (0.00)	0 (0.00)	114 (28.50)	197 (49.25)	89 (22.25)	3.94	0.711	มาก	5
ค่าเฉลี่ยรวม						**4.01**	**0.725**	**มาก**	

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านอาหารและงานฝีมือท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่มอย่างเพียงพอ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ร้านอาหารและเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสะอาดและถูกสุขอนามัย ราคาอาหารและเครื่องดื่มในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความเหมาะสมกับคุณภาพ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดพื้นที่เฉพาะเพื่อให้บริการด้านอาหาร เครื่องดื่ม และของที่ระลึก แก่นักท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้ให้โอกาสคนในชุมชนเข้ามาขายของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ตามอันดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยในพื้นที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

การวิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่อาศัยในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง จำนวน 400 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อาศัยในพื้นที่

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง ประกอบ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการจัดอันดับ

ตารางที่ 17 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และอันดับ ข้อมูลส่วนบุคคลผู้อาศัยในพื้นที่

n = 400

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
เพศ			
1. ชาย	96	24.00	2
2. หญิง	280	70.00	1
3. เพศทางเลือก	12	6.00	3
อายุ			
1. 20-30 ปี	39	9.75	4
2. 31-40 ปี	176	44.00	1
3. 41-50 ปี	135	33.75	2
4. มากกว่า 50 ปี	50	12.50	3
สถานภาพ			
1. โสด	204	51.00	1
2. สมรส	135	33.75	2
3. หย่าร้าง	30	7.50	4
4. หม้าย	31	7.75	3
อาชีพ			
1. รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ	112	28.00	2
2.พนักงานเอกชน	143	35.75	1
3. เจ้าของกิจการ	96	24.00	3
4.อื่น ๆ	49	12.25	4

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน			
1.ไม่เกิน 5,000 บาท	32	8.00	4
2. 5,001-10,000 บาท	63	15.75	3
3. 10,001-20,000 บาท	166	41.50	1
4. มากกว่า 20,000 บาท	139	34.75	2

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

จากตารางที่ 17 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่อาศัยในพื้นที่ 400 คน โดยมีผลวิเคราะห์ ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามอันดับแรกเป็นเพศหญิง มีอายุ 31-40 ปี สถานภาพโสด พนักงานเอกชน รองลงมาคือ รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท

ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 9 ข้อ เป็นแบบให้เลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการจัดอันดับ

ตารางที่ 18 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และอันดับ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผู้ที่อาศัยในพื้นที่

n = 400

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อการใช้ประโยชน์ในพื้นที่จากการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับระบบนิเวศ	265	12.90	4
2. การเที่ยวชมสวนผลไม้ สวนป่า และฟาร์มปศุสัตว์ เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างหนึ่ง	276	13.44	3
3. พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีการจำกัดและควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยว ให้เข้าไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม	176	8.57	8

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
4. ไม่จำเป็นต้องให้ความรู้ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวต้องการมาเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน	180	8.76	7
5. การดูแลรักษาความสะอาดในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เท่านั้น	226	11.00	5
6. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน	65	3.16	9
7. การชักนำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แต่ละแห่งในคราวเดียวกันมาก ๆ จะเป็นผลดีต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้น	356	17.33	1
8. เฉพาะหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น ที่ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น	196	9.54	6
9. การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ควรเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้จากหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้นโดยตรง*	314	15.29	2

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เรื่อง การชักนำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แต่ละแห่งในคราวเดียวกันมาก ๆ จะเป็นผลดีต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้น เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ควรเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้จากหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้นโดยตรง และการเที่ยวชมสวนผลไม้ สวนป่า และฟาร์มปศุสัตว์ เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างหนึ่งตามอันดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อยที่สุดในเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

ผลการวิเคราะห์ความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการจัดอันดับ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และอันดับ ของความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

n = 400

ความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา	4.10	0.679	มาก	2
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.11	0.704	มาก	1
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม	4.05	0.681	มาก	3
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	4.01	0.734	มาก	4
ค่าเฉลี่ยรวม	**4.07**	**0.700**	**มาก**	

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความต้องการด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ตามอันดับ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 20 ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการ และอันดับ ของความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (รายข้อ)

n = 400

ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. วิเคราะห์สภาพปัญหาของชุมชน	0 (0.00)	0 (0.00)	53 (13.25)	223 (55.75)	124 (31.00)	4.18	0.642	มาก	1
2. เสนอถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน	0 (0.00)	2 (0.50)	88 (22.00)	199 (49.75)	111 (27.75)	4.05	0.719	มาก	3
3. เสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็น	0 (0.00)	0 (0.00)	78 (19.50)	49.75 (53.75)	107 (26.75)	4.07	0.677	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม						**4.10**	**0.679**	**มาก**	
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน									
1. ประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0 (0.00)	3 (0.75)	84 (21.00)	179 (44.75)	134 (33.50)	4.11	0.751	มาก	2
2. ตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0 (0.00)	0 (0.00)	53 (13.25)	223 (55.75)	124 (31.00)	4.18	0.642	มาก	1

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
3. ตัดสินใจกำหนดมาตรการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	0 (0.00)	2 (0.50)	88 (22.00)	199 (49.75)	111 (27.75)	4.05	0.719	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม						**4.11**	**0.704**	**มาก**	
ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม									
1. เข้าร่วมในการทำกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0 (0.00)	0 (0.00)	78 (19.50)	215 (53.75)	107 (26.75)	4.07	0.677	มาก	1
2. สนับสนุนทรัพย์สินเงินทอง เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0 (0.00)	0 (0.00)	91 (22.75)	216 (54.00)	93 (27.25)	4.01	0.679	มาก	2
3. การร่วมมือกับคนในท้องถิ่นในลักษณะรวมกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์ด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	0 (0.00)	0 (0.00)	81 (20.25)	210 (52.50	109 (24.25)	4.07	0.686	มาก	1
ค่าเฉลี่ยรวม						**4.05**	**0.681**	**มาก**	

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล									
1. สังเกตการณ์การทำงานของผู้รับจ้างภายนอกที่เข้ามาทำงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	0 (0.00)	7 (1.75)	16 (26.50)	215 (47.50)	97 (24.25)	3.94	0.759	มาก	3
2. ติดตามผลการดำเนินงานของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0 (0.00)	4 (1.00)	72 (18.00)	215 (53.75)	109 (27.25)	4.07	0.699	มาก	1
3. ประเมินผลกระทบที่เกิดจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0 (0.00)	3 (0.75)	96 (24.00)	188 (47.00)	113 (28.25)	4.03	0.744	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม						**4.01**	**0.734**	**มาก**	

จากตารางที่ 20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการเรื่องวิเคราะห์สภาพปัญหาของชุมชน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็น และเสนอถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ตามอันดับ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

มีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการเรื่องตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และตัดสินใจ กำหนดมาตรการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมตามอันดับ

มีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการเรื่องการร่วมมือกับคนในท้องถิ่น ในลักษณะรวมกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์ ด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เข้าร่วมในการทำกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสนับสนุนทรัพย์สินเงินทองเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามอันดับ

มีความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการเรื่องติดตามผลการดำเนินงานของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ประเมินผลกระทบที่เกิดจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสังเกตการณ์ การทำงานของผู้รับจ้างภายนอกที่เข้ามาทำงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตามอันดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

การวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ปลัดอำเภอ จำนวน 4 คน ซึ่งเป็นปลัดอำเภอบางละมุง จำนวน 1 คน ปลัดอำเภอเมือง จำนวน 1 คน ปลัดอำเภอสัตหีบ จำนวน 1 คน และปลัดอำเภอเกาะสีชัง จำนวน 1 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้ประกอบการ จำนวน 4 คน โดยอยู่ในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง

กลุ่มที่ 3 ผู้อำนวยการ หรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี จำนวน 4 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49
2680464632

3.1 การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ปลัดอำเภอ และผู้อำนวยการ หรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรี ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีประเด็นคำถามและประเด็นสำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 21 ประเด็นคำถามและประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ปลัดอำเภอ และผู้อำนวยการ หรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี

ประเด็นคำถาม	ประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	**มาตรการในการจัดการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และประเมินสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19** 1. ติดตามข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ 2. คัดกรองผู้ที่เดินทางเข้าออกในพื้นที่ และจัดทำประวัติการเดินทาง 3. รวบรวมข้อมูลในระบบเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์สถานการณ์เป็นรายสัปดาห์ 4. การปิดเกาะ 5. ใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลในการเฝ้าระวังของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	**การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในชุมชน** 1. ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด 2. ประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวผ่านช่องทางสื่อโซเชียลมีเดีย 3. แจ้งแนวทางการสอบสวนควบคุมโรค และแนวทางการกักกัน โดยทำเป็นหนังสือ 4. ประชาสัมพันธ์สถานการณ์และแนวทางป้องกันผ่านสำนักงานสาธารณสุข 5. ร่วมมือและส่งเสริมการป้องกันการแพร่ระบาดกับโรงพยาบาลและศูนย์อนามัยในชุมชน 6. จัดตั้งศูนย์ควบคุมสถานการณ์โควิดเป็นศูนย์หลักของอำเภอ 7. กระจายข่าวสารผ่านผู้นำชุมชน

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
	การช่วยเหลือชุมชนและผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่มีการปิดสถานที่ท่องเที่ยว 1. ร่วมแจกและสนับสนุนอาหารและเครื่องดื่ม 2. ประสานกับกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนวัคซีน 3. ให้คำแนะนำในการแยกกักกันผู้ป่วย และกักกันผู้สัมผัสเสี่ยงสูง 4. สื่อสารแนวทางในการกักตัวด้วยตนเองที่บ้าน 5. ให้คำแนะนำในการลงทะเบียนรับการช่วยเหลือจากรัฐบาลให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์
ด้านปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว	**ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19** 1. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือ 2. การขาดแคลนวัคซีนและหน้ากากอนามัย 3. ผู้ติดเชื้อและผู้สัมผัสสูงไม่มีการแยกกักกัน ทำให้มีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วเป็นวงกว้าง 4. ปริมาณผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ยากต่อการควบคุมและการดูแลไม่ทั่วถึง 5. การบริหารบุคลากรในพื้นที่
	ความพอเพียงของจำนวนบุคลากร เจ้าหน้าที่ ในการดำเนินการ 1. ไม่เพียงพอในการให้บริการประชาชน 2. เจ้าหน้าที่ติดเชื้อจากการดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด **แนวทางในการจัดการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวภายหลังวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้จบลง** 1. ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และสร้างการรับรู้ด้านความปลอดภัย 2. การจัดงานกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ 3. ประชาสัมพันธ์ในเรื่องการป้องกัน

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
	4. ให้ผู้ประกอบการในเกาะลงทะเบียน และปฏิบัติตามมาตรฐานในการบริการในช่วงที่โควิด 5. ให้ความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับแผนการรองรับนักท่องเที่ยว และแผนฉุกเฉินหากพบผู้ติดเชื้อ
ด้านผลงานที่ผ่านมาของหน่วยงานในการพัฒนาการท่องเที่ยว	**ผลงานที่ผ่านมาของหน่วยงานเกี่ยวกับการจัดการปัญหาในช่วงวิกฤตอื่น ๆ** 1. สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดชลบุรี 2. เสนอเชิงนโยบายในการจัดการระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิที่เหมาะสม 3. การป้องกันควบคุมโรคติดต่ออื่น ๆ **ความเหมาะสมและความเพียงพอของงบประมาณในการจัดการเฝ้าระวังตรวจสอบ และประเมินสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19** 1. งบประมาณในการจัดการเฝ้าระวังมีเพียงพอและมีความเหมาะสมกับภาระงาน 2. งบประมาณมีเพียงพอเมื่อเกิดการแพร่ระบาดมาแล้วระยะหนึ่ง 3. งบประมาณจะมาจากหลายส่วน แต่ส่วนที่ลงมาที่อำเภอไม่เพียงพอ **การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19** 1. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านหน่วยงานสาธารณสุข 2. ใช้ช่องทางออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ 3. ป้ายประชาสัมพันธ์ของชุมชน 4. การกระจายเสียงตามสาย

การขยายความตามประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญปลัดอำเภอที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในพื้นที่อำเภอบางละมุง อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอสัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีความชำนาญสูงในด้านการปกครอง มีความสามารถในการตัดสินใจในพื้นที่ความรับผิดชอบ รวมถึง ผู้อำนวยการหรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรีที่ดำเนินการประสานส่งเสริม และสนับสนุนเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กีฬาและ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

นันทนาการในเขตจังหวัดชลบุรี มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี เพื่อทำการสอบถามในประเด็นต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ถือได้ว่าเป็นโรคอุบัติใหม่ที่ส่งผลกระทบและก่อให้เกิดปัญหาทุกประเทศทั่วโลกรวมถึงประเทศไทย สำหรับประเทศไทยได้มีมาตรการในการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคตั้งแต่เริ่มพบการระบาดในประเทศจีน ตรวจพบผู้ป่วยรายแรกเป็นผู้เดินทางจากประเทศจีน ในวันที่ 8 มกราคม 2563 ผู้ป่วยช่วงแรกเป็นผู้เดินทางจากพื้นที่เสี่ยง การขยายพื้นที่ระบาดในต่างประเทศเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับผู้ติดเชื้อจากการเดินทางไปยังพื้นที่ระบาดอาจมีอาการเล็กน้อยทำให้ไม่มีการตรวจหาการติดเชื้อ การพบผู้ป่วยกลุ่มถัดมา คือผู้ประกอบอาชีพ สัมผัสกับนักท่องเที่ยว จากนั้นพบการติดเชื้อในกลุ่มนักท่องเที่ยวไทยที่นิยมไปกินดื่ม ซึ่งทำให้มีผู้ติดเชื้อจำนวนเพิ่มมากขึ้น อย่างรวดเร็ว จนต้องมีการประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563 และต่อมาเมื่อ วันที่ 25 มีนาคม 2563 นายกรัฐมนตรีได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามพระราชกำหนดการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และวันที่ 26 มีนาคม 2563 ได้ประกาศข้อกำหนดตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 1) โดยได้ออกข้อกำหนด และข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงได้โดยเร็วและป้องกัน มิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้น ส่งผลให้อุตสาหกรรมภาคบริการและการท่องเที่ยวต้องหยุดชะงักลง จังหวัดชลบุรีเป็นหนึ่งในจังหวัดที่เศรษฐกิจในจังหวัดขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นหลัก จึงทำให้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์นี้เป็นอย่างมาก

ประเด็นคำถามที่ 1.1 มาตรการในการจัดการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และประเมินสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรีในฐานะหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวมีมาตรการในการจัดการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และประเมินสถานการณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็น ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 “สำนักงานฯ มีการติดตามข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ และใช้ข้อมูลนั้นในการประเมินสถานการณ์” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 (นามสมมติ), 2567, 24 กุมภาพันธ์)

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ในส่วนของการจัดการด้านการมีส่วนร่วมในพื้นที่ที่ศึกษา พบว่า มาตรการในการจัดการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และประเมินสถานการณ์ โดยช่วงแรกใช้วิธีการคัดกรองผู้ที่เดินทางเข้าออกในพื้นที่ และจัดทำประวัติการเดินทาง และรวบรวมข้อมูลในระบบเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์สถานการณ์เป็นรายสัปดาห์ และเมื่อสถานการณ์มีความรุนแรงขึ้นจึงได้ดำเนินการปิดเกาะ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็น ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 “อำเภอเกาะสีชังตอนนั้นเขาก็มีมาตรการคือตอนนั้นน่ะ มาตรการแรกก็คือการคัดกรองคนที่เข้าเกาะทุกคนที่เดินทางมาจากศรีราชา พอมาถึงช่วงที่แบบเริ่มแพร่ระบาดจึงปิดเกาะ คือ ไม่ให้คนเข้าคนออก เป็นเวลาประมาณ 2 เดือน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 (นามสมมติ), 2567, 25 กุมภาพันธ์)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 “มีฐานข้อมูลในการเฝ้าระวังของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล รายงานสถานการณ์แบบออนไลน์ โดยสาธารณสุขอำเภอจะนำข้อมูลที่ได้รับจากผู้นำในแต่ละชุมชนมาวิเคราะห์ตรวจจับการระบาดเป็นรายสัปดาห์” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 “มีมาตรการในการประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์การป้องกันเป็นรายวัน และสรุปผลเป็นรายสัปดาห์” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 24 กุมภาพันธ์ 2567)

ประเด็นคำถามที่ 1.2 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในชุมชน ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยว ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็น ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 “สำนักงานฯ มีแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในชุมชน ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยว โดยการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด นำข้อมูลที่ได้จากแหล่งที่มีความน่าเชื่อถือมาจัดทำข้อมูลสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบัน และประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวผ่านช่องทางสื่อโซเชียลมีเดียของสำนักงานฯ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 (นามสมมติ), 2567, 25 กุมภาพันธ์)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 “มีการแจ้งแนวทางการสอบสวนควบคุมโรค และแนวทางการกักกัน โดยทำเป็นหนังสือแจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งและหน่วยบริการสาธารณสุขทุกหน่วย พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์สถานการณ์และแนวทางป้องกันผ่านสำนักงานสาธารณสุข” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 (นามสมมติ), 2567, 26 กุมภาพันธ์)

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 “มีการร่วมมือและส่งเสริมการป้องกันการแพร่ระบาดกับโรงพยาบาลและศูนย์อนามัยในชุมชน ในการเตรียมแผนการป้องกันให้กับชุมชน โดยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบพร้อมทั้งให้ความรู้ในการดูแลตนเอง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 (นามสมมติ), 2567, 26 กุมภาพันธ์)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 “มีการจัดตั้งศูนย์ควบคุมสถานการณ์โควิดเป็นศูนย์หลักของอำเภอ เพื่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สาธารณสุข เทศบาล โรงพยาบาล และตำรวจ เป็นต้น โดยศูนย์หลักจะมีหน้าที่ในการรับคำสั่ง และกระจายไปให้กับทุกส่วน อย่างเช่น เมื่ออำเภอได้รับคำสั่งมาก็จะกระจายไปให้ทางกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่กระจายข่าวสารให้กับประชาชนในพื้นที่ แล้วก็แจ้งเทศบาล เทศบาลก็จะมีเครื่องกระจายเสียงก็จะเวลามีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโควิด ในส่วนของการรับข้อมูลจากพื้นที่ก็จะให้พื้นที่แจ้งผ่านทางกำนันผู้ใหญ่บ้านก็จะมาที่ศูนย์อำเภอ เราก็จะส่งต่อไปให้กับศูนย์จังหวัดต่อหรือว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะลงมาให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2567)

ประเด็นที่ 1.3 การช่วยเหลือชุมชนและผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่มีการปิดสถานที่ท่องเที่ยว ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็น ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 “สำนักงานฯ ร่วมแจกและสนับสนุนอาหารและเครื่องดื่ม รวมถึงการประสานกับกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนวัคซีนให้กับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 24 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 “สำหรับการช่วยเหลือชุมชนและผู้ประกอบการ ได้มีการแจกข้าวสาร อาหารแห้งให้กับคนในชุมชน และเมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดลดลง ได้มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 “ให้คำแนะนำในการแยกกักกันผู้ป่วย และกักกันผู้สัมผัสเสี่ยงสูง การออกคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อในการกักกันผู้สัมผัสเสี่ยงสูง ในกรณีสถานประกอบการ หากมีผู้ติดเชื้อเยอะ สื่อสารแนวทางในการกักตัวด้วยตนเองที่บ้าน และประสานสนับสนุนข้าวสารอาหารแห้งที่จำเป็น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 (นามสมมติ), 2567, 24 กุมภาพันธ์)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7 “ช่วงที่ต้องปิดเกาะ 2 เดือน ไม่มีนักท่องเที่ยว ประชาชนก็ไม่มีรายได้ สิ่งที่ช่วยได้ตอนนั้นก็คือ ข้าวสารและอาหารแห้ง ส่วนการช่วยเหลือเยียวยาของกลุ่มที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การโรงแรม คือ การขอสนับสนุนสิ่งของต่าง ๆ เช่น ถุงยังชีพ และมาตรการที่ 2 ก็คือในการฟื้นฟูเศรษฐกิจในช่วงโควิด ให้เปิดร้านได้ แต่ก็อยู่ภายใต้มาตรการที่

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ทางรัฐบาลกำหนด อย่างเช่น ไม่ให้คนนั่งในร้าน และมีมาตรการรัฐบาลที่ช่วยเหลือเยียวยาในเรื่องของผู้ประกอบการต่าง ๆ ทางอำเภอและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็มีส่วนในการสนับสนุนให้คำแนะนำในการลงทะเบียนให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ เพื่อที่รอรับการช่วยเหลือ" (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7 (นามสมมติ), 2567, 26 กุมภาพันธ์)

ประเด็นที่ 2 ด้านปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ซึ่งเริ่มตั้งแต่ช่วงเดือนธันวาคม 2562 ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวไทยและการท่องเที่ยวโลกอย่างมาก ทำให้การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศหยุดชะงัก รวมถึงส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยจากข้อมูลล่าสุดของกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยสะสมระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2563 มีจำนวน 6.7 ล้านคน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 39.9 ล้านคน หรือหดตัวประมาณร้อยละ 83.2 นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงเป็นอย่างมาก โดยในช่วงเดือนมกราคมถึงธันวาคม 2563 รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ที่ 332,013 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ 1,911,808 ล้านบาท (ลดลงร้อยละ 82.6) (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562) หากพิจารณาผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ต่อภาคธุรกิจในประเทศไทย จากการวิเคราะห์ของศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจธนาคารไทยพาณิชย์ พบว่าธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร รวมถึงสายการบิน ซึ่งอยู่ในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีการเปิดรับกับความเสี่ยงสูง (Exposure) เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากโควิด-19 จากการที่จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงโดยตรง

ประเด็นที่ 2.1 ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็น ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 "ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ช่วงแรกของการเกิดวิกฤตของสำนักงานฯ คือ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือและรวดเร็ว และการขาดแคลนวัคซีนและหน้ากากอนามัย" (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 "ปัญหาสำคัญที่สุด คือ ผู้ติดเชื้อและผู้สัมผัสสูงไม่มีการแยกกักกัน ทำให้มีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วเป็นวงกว้าง" (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2567)

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 “ปริมาณผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ยากต่อการควบคุมและการดูแลไม่ทั่วถึง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 “ปัญหาหลัก ๆ ก็คือ การบริหารคนในพื้นที่ เนื่องจากปริมาณเจ้าหน้าที่ของเกาะมีจำนวนน้อย เจ้าหน้าที่หลักที่การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมโรค คือ สาธารณสุข และทีมอาสาสมัคร (อสม.) ในพื้นที่ให้บางส่วนที่ไม่สามารถที่จะส่งคนเข้าไปทำให้ประชาชนในพื้นที่ที่ป่วยอาจจะลำบาก” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 “ด้วยพื้นที่คือ เกาะ ทำให้การควบคุมเป็นไปได้ยาก ซึ่งมาจากตัวของประชาชนเอง ไม่ยอมกักตัวยังไปมาหาสู่กันกับคนในเกาะ ทำให้มันแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว ซึ่งติดกันเกือบทั้งเกาะ เจ้าหน้าที่ที่จะดูแลก็ไม่เพียงพอ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2567)

ประเด็นที่ 2.2 ความพอเพียงของจำนวนบุคลากร เจ้าหน้าที่ ในการดำเนินการ ในประเด็นของจำนวนบุคลากรนั้น สามารถสรุปได้ว่า ไม่เพียงพอ เนื่องจากการแพร่ระบาดขยายตัวเป็นวงกว้างอย่างรวดเร็ว บุคลากรทางด้านสาธารณสุขมีจำนวนจำกัด และความรุนแรงของโรคที่เกิดขึ้นต่อผู้ป่วยในช่วงแรกที่ยังไม่มีวัคซีนป้องกันนั้นมีความรุนแรง ทำให้บุคลากรทางการแพทย์ที่มีอยู่อย่างจำกัดต้องมีภาระงานที่หนักมากขึ้น รวมถึงความใกล้ชิด สัมผัสผู้ติดเชื้อตลอดเวลา ทำให้บุคลากร และเจ้าหน้าที่ติดเชื้อไปด้วย ส่งผลให้มีจำนวนบุคลากร เจ้าหน้าที่ ที่ทำงานน้อยลง

ประเด็นที่ 2.3 หากวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้จบลง หน่วยงานของท่านมีแนวทางในการจัดการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็น ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 “สถานการณ์จบลงและผ่านมาระยะหนึ่งแล้ว ดังนั้นนักท่องเที่ยวมีความเข้าใจเกี่ยวกับเชื้อโรค และมีความเชื่อมั่นในการเดินทางท่องเที่ยวแล้ว สำนักงานฯ จึงได้จัดประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และสร้างการรับรู้ด้านความปลอดภัยของพื้นที่ไปยังนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจและเดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดชลบุรีมากขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 “มีการวางแผนในการจัดงานกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น งานตลาดเปิดท้าย เทศกาลดนตรี เพื่อเป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และเพิ่มความมั่นใจว่าโควิด-19 ได้จบลงแล้ว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2567)

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 “ตามนโยบายกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้โควิด-19 เป็นโรคติดต่อประจำถิ่น ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 ได้มีการออกมาตรการสำหรับการป้องกันควบคุมการติดเชื้อควบคู่ไปกับการสร้างเศรษฐกิจการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์จะเน้นการประชาสัมพันธ์ในเรื่องการป้องกันทั่วไป ได้แก่ การล้างมือ การสวมหน้ากากอนามัย การฉีดวัคซีน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 “ช่วงที่หลังจากโควิดในช่วงของการฟื้นฟูเกาะจะมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีการจัดทำโปสเตอร์เพื่อนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 “สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวด้วยการให้ผู้ประกอบการในเกาะลงทะเบียน และปฏิบัติตามมาตรฐานในการบริการในช่วงที่โควิดกำลังแพร่ระบาด เช่น การทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ ให้มันเป็นมาตรฐานที่จะให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ รวมถึงการเตรียมความพร้อมการให้บริการด้านการท่องเที่ยวโดยมีการเรียกผู้ประกอบการทุก ๆ ส่วนมาประชุมและให้สาธารณสุขร่วมกับโรงพยาบาลในการส่งเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เกี่ยวกับแผนการรองรับนักท่องเที่ยว และแผนฉุกเฉินหากพบผู้ติดเชื้อ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 (นามสมมติ), 2567, 27 กุมภาพันธ์)

ประเด็นที่ 3 ผลงานที่ผ่านมาของหน่วยงานในการพัฒนาการท่องเที่ยว

ประเด็นที่ 3.1 ผลงานที่ผ่านมาของหน่วยงานเกี่ยวกับการจัดการปัญหาในช่วงวิกฤตอื่น ๆ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็น ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 “สำนักงานฯ ได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ซึ่งนักท่องเที่ยวจะต้องได้รับความสะดวก สะอาด และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 24 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 “ได้เสนอเชิงนโยบายในการจัดการระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิที่เหมาะสมต่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในพื้นที่ของตนเอง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 “การป้องกันควบคุมโรคติดต่ออื่น ๆ ที่สำคัญในพื้นที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เช่น การระบาดของโรคไข้เลือดออก โรคพิษสุนัขบ้า โรคอาหารเป็นพิษในกลุ่มนักท่องเที่ยว เป็นต้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2567)

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ประเด็นที่ 4 นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ประเด็นที่ 4.1 ความเหมาะสมและความเพียงพอของงบประมาณในการจัดการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และประเมินสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็น ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 “สำนักงานฯ ไม่มีงบประมาณในการจัดการด้านนี้” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 “งบประมาณในการจัดการเฝ้าระวังมีเพียงพอและมีความเหมาะสมกับภาระงานแล้ว แต่ถ้าสถานการณ์ยังต้องมีการเฝ้าระวังเพิ่มมากขึ้นอาจจะต้องการงบประมาณที่เพิ่มมากขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7 “งบประมาณมีเพียงพอในช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดมาระยะหนึ่งแล้ว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 “ในช่วงนั้นงบประมาณจะมาจากหลายส่วน แต่ส่วนที่ลงมาที่อำเภอจริง ๆ ไม่พอ ถือว่าน้อย เพราะว่ามันเป็นปัญหาทั่วกันทั้งประเทศงบก็กระจายตามสัดส่วนของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งอำเภอก็พยายามบริหารจัดการให้มันเกิดประโยชน์สูงสุด และยังมีความช่วยเหลือจากภาคเอกชนต่าง ๆ ที่ส่งอุปกรณ์มาสนับสนุน เช่น หน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2567)

ประเด็นที่ 4.2 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็น ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 “ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานสาธารณสุขผ่านทาง Facebook และ Twitter ของสำนักงานฯ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 “ได้มีการเผยแพร่สื่อด้านการป้องกันโควิด-19 ทั้งทางออนไลน์ และป้ายประชาสัมพันธ์ของชุมชน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 “ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ เว็บไซต์ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ กลุ่มไลน์ต่าง ๆ รวมถึงช่องเคเบิลทีวีในท้องถิ่น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 “ประชาชนในพื้นที่จะชอบเล่น Facebook ซึ่งมีกลุ่มต่าง ๆ ของคนในเกาะที่ตั้งขึ้น จึงใช้การแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ผ่านกลุ่ม Facebook กลุ่มไลน์ และมีการกระจายเสียงตามสาย และจัดทำเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับโควิดโดยทำเป็นแผ่นพับแจกตามบ้าน เพราะบาง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

บ้านในเกาะมีแต่ผู้สูงอายุ เข้าไม่ถึงสื่อสังคมออนไลน์" (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2567)

ประเด็นที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 "ปัญหาสำคัญหลัก ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเกาะ คือ ปัญหาไฟฟ้าที่ไม่การนำกระแสไฟฟ้าจากฝั่งมาใช้ ปัจจุบันใช้การปั่นไฟเพื่อใช้ในเกาะ ส่งผลให้ช่วงที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยอะ ไฟไม่เพียงพอส่งผลให้มีไฟดับบ้าง นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องแหล่งน้ำจืดทางธรรมชาติที่ไม่เพียงพอ เมื่อถึงฤดูร้อน ต้องประกาศเป็นภัยในพื้นที่เพื่อดำเนินการนำน้ำจากฝั่งบรรทุกโดยเรือมาแจกจ่ายเพื่อให้เพียงพอต่อการบริโภคภายในเกาะ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยว ดังนั้นจึงเห็นว่าเป็นปัญหาที่ควรจะได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน" (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 "หากขั้นตอนในการของงบประมาณสั้นลง อาจจะทำให้พื้นที่สามารถบริหารจัดการปัญหาได้เร็วยิ่งขึ้น" (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 "เนื่องจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นลูกข่าย ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการสอบสวนควบคุมโรคโควิด-19 และถูกโอนถ่ายไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2566 ถ้าในอนาคตเกิดมีการระบาดของโรคติดต่อใด ๆ อีกครั้ง จะเป็นความท้าทายในการบูรณาการการจัดการ" (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2567)

3.2 การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ผู้ประกอบการ

ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการทางด้าน โรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร และร้านค้าขายของที่ระลึก ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง ซึ่งมีการดำเนินกิจการมาแล้วไม่ต่ำกว่า 4 ปี มีประเด็นคำถามและประเด็นสำคัญ ดังนี้

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ตารางที่ 22 ประเด็นคำถามและประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้ประกอบการ

ประเด็นคำถาม	ประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
ด้านความต้องการและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	**ด้านความต้องการ** 1. ลดหย่อนหรืองดเว้นภาษีรวมถึงดอกเบี้ยจากการกู้จากธนาคาร 2. เยียวยาแรงงานด้วยการจ่ายเงินชดเชย เพื่อให้มีเงินใช้จ่ายในครอบครัว 3. ข้าวสาร อาหารแห้ง และของจำเป็นในชีวิตประจำวัน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย **ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ** ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยการทำคลิปลงช่องทางออนไลน์
ด้านปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว	1. ปัญหาด้านสาธารณูปโภค 2. ความเสื่อมสภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก 3. ป้ายบอกทางต่าง ๆ ของสถานที่ท่องเที่ยว
ด้านแนวทางในการพัฒนา	1. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ 2. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว 3. การจัดทำโปรโมชั่นที่สามารถใช้ร่วมกันได้ในพื้นที่

การขยายความตามประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากการที่นักท่องเที่ยวได้เดินทางท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ประกอบกิจการ ได้แก่ ผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการทางด้าน โรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร และร้านค้าขายของที่ระลึก ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง เพื่อทำการสอบถามในประเด็นต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ด้านความต้องการและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9 “ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ผู้ประกอบการในพื้นที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลง และเมื่อมีมาตรการให้ปิดเกาะ และควบคุมร้านค้าที่ให้บริการเปิด-ปิดเป็นเวลา และไม่สามารถนั่งรับประทานอาหารในร้านได้ ทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้ลดลง ดังนั้นต้องการให้เยียวยาแรงงานด้วยการจ่ายเงินชดเชย เพื่อให้มีเงินใช้จ่ายในครอบครัว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9 (นามสมมติ), 2567, 27 กุมภาพันธ์)

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10 “ผู้ประกอบการมีรายได้เป็นศูนย์ และยังต้องดูแลรับผิดชอบพนักงานด้วย ต้องการให้ลดหย่อนหรืองดเว้นภาษีรวมถึงดอกเบี้ยจากการกู้จากธนาคาร” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10 (นามสมมติ), 2567, 28 กุมภาพันธ์)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11 “เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว ต้องการให้เยียวยาแรงงานด้วยการจ่ายเงินชดเชย เพื่อให้มีเงินใช้จ่ายในครอบครัวต้องการข้าวสาร อาหารแห้ง และของจำเป็นในชีวิตประจำวัน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11 (นามสมมติ), 2567, 25 กุมภาพันธ์)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12 “ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 นั้น ผู้ประกอบได้ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยการทำคลิปลงช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook และ Tiktok เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เห็นความสวยงามทางธรรมชาติของพื้นที่” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12 (นามสมมติ), 2567, 26 กุมภาพันธ์)

ประเด็นที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9 “ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง ยังคงมีความสมบูรณ์และสวยงามของธรรมชาติที่ใช้เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว แม้ว่าพื้นที่บางแห่งที่อยู่ใกล้แหล่งชุมชนอย่างศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนจะได้รับผลกระทบจากการปล่อยน้ำเสียของแหล่งที่อยู่อาศัย แต่ก็ได้รับการแก้ปัญหาจากหน่วยงานภาครัฐ ทำให้ยังคงความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ได้ (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10 “พื้นที่ที่ศึกษาเหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ต้องการความสงบในการพักผ่อน ไม่วุ่นวาย ได้สัมผัสใกล้ชิดกับธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นจุดเด่นที่สามารถนำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ได้ แต่ยังขาดการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่อย่างทั่วถึง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11 “ด้านอุปสรรคที่สำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ ปัญหาด้านสาธารณูปโภค ได้แก่ น้ำจืดและไฟฟ้าที่ยังไม่เพียงพอ หากเป็นช่วงที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวเป็นจำนวนมาก” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12 “การทำป้ายบอกทางต่าง ๆ ก็เป็นประเด็นที่สำคัญที่ต้องการให้ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณ ในบางจุดของสถานที่สำคัญ เช่น จุดชมวิว ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกไม่ว่าจะเป็นโต๊ะ เก้าอี้ ถังขยะ ซึ่งมีความเสื่อมโทรม อาจจะทำให้นักท่องเที่ยวเสียบรรยากาศได้” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2567)

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ประเด็นที่ 3 แนวทางในการพัฒนา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9 “ควรมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวเห็นถึงความสวยงามของธรรมชาติ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวในพื้นที่” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10 “ควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ธุรกิจของตนเอง รวมไปถึงร่วมมือกันประชาสัมพันธ์ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11 “การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ให้เข้าร่วมกิจกรรมในพื้นที่” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12 “การร่วมมือกันของคนในพื้นที่และหน่วยงานภาครัฐในการจัดทำโปรโมชั่นที่สามารถใช้ร่วมกันได้ในพื้นที่” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12 (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2567)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ที่ได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ กับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย และผู้อาศัยในพื้นที่ และเชิงคุณภาพ กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการหรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี และผู้ประกอบการ ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรี ในภาวะวิกฤต ดังต่อไปนี้

แนวทางที่ 1 การพัฒนาคุณลักษณะขององค์กรท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี

จากผลการวิเคราะห์ในส่วนของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ด้านคุณลักษณะขององค์กร มีระดับความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีการเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะขององค์กรท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรมีการให้บริการ และข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบถูกต้อง สะดวกและรวดเร็ว เป็นอันดับแรก จัดทำโครงสร้างองค์กรของแหล่งท่องเที่ยวได้จากแผนภูมิแสดงหน้าสำนักงานแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสร้าง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ความร่วมมือในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้รับความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากธุรกิจเอกชนและชุมชนโดยรอบบริเวณอุทยาน

1.2 การสร้างความเชื่อมั่น โดยการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและโปร่งใสเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยในการท่องเที่ยว และการสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นในการเดินทาง

แนวทางที่ 2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชนด้านการติดตามประเมินผล

จากผลการวิเคราะห์ในส่วนของความต้องการในการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยในพื้นที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีเสนอแนวทางแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชนด้านการติดตามประเมินผล ประกอบด้วย

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีสามารถติดตามผลการดำเนินงานของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมประเมินผลกระทบที่เกิดจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสังเกตการณ์ การทำงานของผู้รับจ้างภายนอกที่เข้ามาทำงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

2.2 การทำงานบูรณาการร่วมกับระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในท้องถิ่นแบบมืออาชีพเพื่อสร้างพันธมิตรที่มั่นคงและยั่งยืน

แนวทางที่ 3 การให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากการที่นักท่องเที่ยวได้เดินทางท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ประกอบกิจการ ประเด็นที่ 1 ด้านความต้องการและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ผู้ประกอบการในพื้นที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลง และเมื่อมีมาตรการให้ปิดเกาะ และควบคุมร้านค้าที่ให้บริการเปิด-ปิดเป็นเวลา และไม่สามารถนั่งรับประทานอาหารในร้านได้ ทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้ลดลง โดยเฉพาะกิจการประเภทโรงแรมและรีสอร์ทที่ไม่มีนักท่องเที่ยวมาพักเลย ผู้ประกอบการมีรายได้เป็นศูนย์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีเสนอแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในพื้นที่ ประกอบด้วย

3.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในด้านของการลดหย่อนหรืองดเว้นภาษีรวมถึงดอกเบี้ยจากการกู้จากธนาคาร

3.2 การสนับสนุนทางการเงิน โดยการให้การสนับสนุนการเงินแก่ธุรกิจท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ และสร้างโอกาสในการฟื้นตัว

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

แนวทางที่ 4 การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากการที่นักท่องเที่ยวได้เดินทางท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ประกอบกิจการ ประเด็นที่ 3 แนวทางในการพัฒนา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันคือ การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้นักท่องเที่ยวเห็นถึงความสวยงามของธรรมชาติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีเสนอแนวทางการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์

4.1 ผู้ประกอบการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยการทำคลิปลงช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook และ Tiktok เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เห็นความสวยงามทางธรรมชาติของพื้นที่ ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชัง ยังคงมีความสมบูรณ์และสวยงามของธรรมชาติที่ใช้เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว แม้ว่าพื้นที่บางแห่งที่อยู่ใกล้แหล่งชุมชนอย่างศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนจะได้รับผลกระทบจากการปล่อยน้ำเสียของแหล่งที่อยู่อาศัย แต่ก็ได้รับการแก้ปัญหาจากหน่วยงานภาครัฐ ทำให้ยังคงความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ได้ ซึ่งพื้นที่ที่ศึกษาเหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ต้องการความสงบในการพักผ่อน ไม่วุ่นวาย ได้สัมผัสใกล้ชิดกับธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นจุดเด่นที่สามารถนำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ได้

4.2 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยการพัฒนานโยบายและมาตรการที่สร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวในช่วงโควิด-19 เช่น การปรับปรุงมาตรการความปลอดภัยและสุขภาพ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ปลอดภัย

4.3 ควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ธุรกิจของตนเอง รวมไปถึงร่วมมือกันประชาสัมพันธ์ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ของตนเอง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยอาศัยการร่วมมือกันของคนในพื้นที่และหน่วยงานภาครัฐในการจัดทำโปรโมชั่นที่สามารถใช้ร่วมกันได้ในพื้นที่

4.4 การสร้างเนื้อหาที่น่าสนใจ: สร้างเนื้อหาที่น่าสนใจและมีคุณค่าเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น วิดีโอบล็อก, บทความ, รูปภาพ หรือสื่ออื่น ๆ ที่เน้นไปที่ความสวยงามของธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น

4.5 การใช้สื่อสังคม: การใช้เครื่องมือสื่อสังคมเพื่อแบ่งปันเนื้อหาที่สร้างขึ้น เช่น Facebook, Instagram, Twitter, YouTube เป็นต้น เพื่อเพิ่มการเผยแพร่และการเข้าถึงของเนื้อหา

4.6 การใช้เทคโนโลยี: การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่นการสร้างแอปพลิเคชันท่องเที่ยว การทำทัวร์เสมือนจริง หรือการใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง (VR) เพื่อให้ประสบการณ์การท่องเที่ยวที่มีความสมจริง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

แนวทางที่ 5 การปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากการที่นักท่องเที่ยวได้เดินทางท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ประกอบกิจการ ประเด็นที่ 2 ด้านอุปสรรคที่สำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ ปัญหาด้านสาธารณูปโภค ได้แก่ น้ำจืดและไฟฟ้าที่ยังไม่เพียงพอ หากเป็นช่วงที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้การทำป้ายบอกทางต่าง ๆ ก็เป็นประเด็นที่สำคัญที่ต้องการให้ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณในบางจุดของสถานที่สำคัญ เช่น จุดชมวิว ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกไม่ว่าจะเป็นโต๊ะ เก้าอี้ ถังขยะ ซึ่งมีความเสื่อมโทรม อาจจะทำให้นักท่องเที่ยวเสียบรรยากาศได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีการเสนอแนวทางการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค ประกอบด้วย

5.1 การทำป้ายบอกทางต่าง ๆ ก็เป็นประเด็นที่สำคัญที่ต้องการให้ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณ ในบางจุดของสถานที่สำคัญ เช่น จุดชมวิว ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกไม่ว่าจะเป็นโต๊ะ เก้าอี้ และถังขยะ ซึ่งมีความเสื่อมโทรม อาจจะทำให้นักท่องเที่ยวเสียบรรยากาศได้

5.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรปรับปรุงชุมชนเดิมให้มีสภาพที่ดีขึ้น เพื่อคงรูปแบบชุมชนเดิมต่อไป โดยปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค ทางเดินเท้า และสภาพแวดล้อมในชุมชน เป็นการสร้างคุณภาพชีวิตของชาวชุมชนให้ดีขึ้นโดยอาจมีการปรับหรือรื้อย้ายสิ่งปลูกสร้างบางส่วน และพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้ดีขึ้น การปรับผังที่ดินถือได้ว่าเป็นการต่อเนื่องจากการพัฒนาแบบเดิม ชุมชนไม่บอบช้ำเท่าไหร่

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี 2) เพื่อศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยในพื้นที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต 3) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต และ 4) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต พื้นที่ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ชุมชนชายทะเลบางละมุง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เกาะแสมสาร และเกาะสีชังเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) โดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ จำนวน 400 คน ผู้ที่อาศัยในพื้นที่ จำนวน 400 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการหรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี และผู้ประกอบการในพื้นที่ จำนวน 12 คน สามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามวัตถุประสงค์ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี

พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถามเคยเดินทางมาท่องเที่ยว ณ สถานที่แห่งนี้ (ไม่รวมครั้งนี้) รองลงมาได้แก่ เดินทางมาท่องเที่ยว ณ สถานที่แห่งนี้ (ไม่รวมครั้งนี้) 2-3 ครั้ง มักจะเดินทางมาท่องเที่ยวในช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน เดินทางมาท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว ใช้เวลาในการท่องเที่ยว 1 วัน/ครั้ง เดินทางมากับครอบครัว มีค่าอาหาร/เครื่องดื่ม สำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้โดยเฉลี่ย 401-600 บาท/คน/วัน มีค่าที่พักสำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้โดยเฉลี่ย 401-600 บาท/คน/วัน และ 601-800 บาท/คน/วัน มีค่ายานพาหนะสำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้โดยเฉลี่ย 401-600 บาท/คน มีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ สำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้โดยเฉลี่ย 401-600 บาท/คน ตัดสินใจเดินทางมา

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ณ สถานที่แห่งนี้เพราะชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยว และมีความเห็นว่าจะกลับมาเที่ยวยังสถานที่แห่งนี้อีกครั้งในอนาคตอย่างแน่นอน

ความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศพบว่า การเที่ยวชมสวนผลไม้ สวนป่า และฟาร์มปศุสัตว์ เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างหนึ่ง มีผู้ตอบมากเป็นอันดับแรก

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจต่อด้านที่พักอาศัย เป็นอันดับแรก อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก ด้านสถานที่และกิจกรรม โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อยที่สุดในด้านคุณลักษณะขององค์กร ตามอันดับสามารถพิจารณารายด้านได้ดังต่อไปนี้

ด้านทรัพยากรและศักยภาพขององค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมสถานที่ และมอบหมายบุคลากรเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวเป็นอันดับแรก และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สำหรับ การให้ข้อมูล และการจองห้องพักล่วงหน้า เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านคุณลักษณะขององค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้บริการ และข้อมูลข่าวสารแก่ นักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบถูกต้องสะดวกและรวดเร็ว เป็นอันดับแรก และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้รับความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากธุรกิจเอกชนและชุมชนโดยรอบบริเวณอุทยาน เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีระบบรับฟังความคิดเห็นและข้อแนะนำจากนักท่องเที่ยว เป็นอันดับแรก และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีระบบการให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อการสื่อสารแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสามารถในการธำรงรักษาความเป็นธรรมชาติ เป็น อันดับแรก และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เปิดโอกาสให้ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเข้ามาให้บริการด้านอาหาร และเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยว เป็นอันดับสุดท้าย

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้โอกาสชุมชนในท้องถิ่น เข้ามาเรียนรู้การอนุรักษ์ เป็นอันดับแรก และนักท่องเที่ยวสามารถประสานงานด้านที่พักและข้อมูลข่าวสารโดยตรงต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความ สามารถในการจูงใจนักท่องเที่ยวให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นอันดับแรก และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวและจำนวนยานพาหนะที่ไปท่องเที่ยวในอุทยานฯ เพื่อลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านที่พักอาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีเครือข่ายด้านที่พักกับธุรกิจของเอกชน เพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว เป็นอันดับแรก และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการ ปัญหาด้านขยะ และการดูแลรักษาความสะอาดในบริเวณที่พักได้อย่างเหมาะสม เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการเดินทาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดวางระบบเส้นทางเดินป่าที่หลากหลายเพื่อชื่นชมธรรมชาติ เป็นอันดับแรก และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการทำป้ายสัญลักษณ์บอกทางเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านสถานที่และกิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นอันดับแรก และเจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีส่วนร่วมกิจกรรมกับนักท่องเที่ยวในการทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านอาหารและงานฝีมือท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่มอย่างเพียงพอ เป็นอันดับแรก และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้ให้โอกาสคนในชุมชนเข้ามาขายของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เป็นอันดับสุดท้าย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยในพื้นที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความต้องการด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา ด้านการมีส่วน

BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49
2680464632

ร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ตามอันดับ สามารถพิจารณารายด้านได้ดังต่อไปนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการเรื่องตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นอันดับแรก และตัดสินใจกำหนดมาตรการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการเรื่องการร่วมมือกับคนในท้องถิ่น ในลักษณะรวมกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์ ด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว เป็นอันดับแรก และสนับสนุนทรัพย์สินเงินทอง เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการเรื่องติดตามผลการดำเนินงานของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นอันดับแรก และสังเกตการณ์การทำงานของผู้รับจ้างภายนอกที่เข้ามาทำงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เป็นอันดับสุดท้าย

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

3.1 การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ปลัดอำเภอ และ ผู้อำนวยการหรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรี

ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

มาตรการในการจัดการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และประเมินสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้แก่ 1) ติดตามข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ 2) คัดกรองผู้ที่เดินทางเข้าออกในพื้นที่ และจัดทำประวัติการเดินทาง 3) รวบรวมข้อมูลในระบบเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์สถานการณ์เป็นรายสัปดาห์ 4) การปิดเกาะ 5) ใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลในการเฝ้าระวังของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในชุมชน ได้แก่ 1) ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด 2) ประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวผ่านช่องทางสื่อโซเชียลมีเดีย 3) แจ้งแนวทางการสอบสวนควบคุมโรค และแนวทางการกักกัน โดยทำเป็นหนังสือ 4) ประชาสัมพันธ์สถานการณ์และแนวทางป้องกันผ่านสำนักงานสาธารณสุข 5) ร่วมมือและส่งเสริมการป้องกันการแพร่ระบาดกับโรงพยาบาลและศูนย์อนามัยใน

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ชุมชน 6) จัดตั้งศูนย์ควบคุมสถานการณ์โควิดเป็นศูนย์หลักของอำเภอ 7) กระจายข่าวสารผ่านผู้นำชุมชน

การช่วยเหลือชุมชนและผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่มีการปิดสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ 1) ร่วมแจกและสนับสนุนอาหารและเครื่องดื่ม 2) ประสานกับกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนวัคซีน 3) ให้คำแนะนำในการแยกกักกันผู้ป่วยและกักกันผู้สัมผัสเสี่ยงสูง 4) สื่อสารแนวทางในการกักตัวด้วยตนเองที่บ้าน 5) ให้คำแนะนำในการลงทะเบียนรับการช่วยเหลือจากรัฐบาลให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว

ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ประกอบด้วย 1) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือ 2) การขาดแคลนวัคซีนและหน้ากากอนามัย 3) ผู้ติดเชื้อและผู้สัมผัสสูงไม่มีการแยกกักกัน ทำให้มีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วเป็นวงกว้าง 4) ปริมาณผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ยากต่อการควบคุมและการดูแลไม่ทั่วถึง 5) การบริหารบุคลากรในพื้นที่ ด้านความพอเพียงของจำนวนบุคลากร เจ้าหน้าที่ ในการดำเนินการ

แนวทางในการจัดการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวภายหลังวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้จบลง 1) ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และสร้างการรับรู้ด้านความปลอดภัย 2) การจัดงานกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ 3) ประชาสัมพันธ์ในเรื่องการป้องกัน 4) ให้ผู้ประกอบการในเกาะลงทะเบียน และปฏิบัติตามมาตรฐานในการบริการในช่วงที่โควิด 5) ให้ความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับแผนการรองรับนักท่องเที่ยว และแผนฉุกเฉินหากพบผู้ติดเชื้อ

3.2 การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ผู้ประกอบการ

ด้านความต้องการและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านความต้องการ ประกอบด้วย 1) ลดหย่อนหรืองดเว้นภาษีรวมถึงดอกเบี้ยจากการกู้จากธนาคาร 2) เยียวยาแรงงานด้วยการจ่ายเงินชดเชย เพื่อให้มีเงินใช้จ่ายในครอบครัว 3) ข้าวสาร อาหารแห้ง และของจำเป็นในชีวิตประจำวัน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยการทำคลิปลงช่องทางออนไลน์ ด้านปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1) ปัญหาด้านสาธารณูปโภค 2) ความเสื่อมสภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ป้ายบอกทางต่าง ๆ ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านแนวทางในการพัฒนา ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ใช้สื่อ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

สังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ 2) การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว 3) การจัดทำโปรโมชั่นที่สามารถใช้ร่วมกันได้ในพื้นที่

วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ประกอบด้วย 5 แนวทางได้แก่ แนวทางที่ 1 การพัฒนาคุณลักษณะขององค์กรท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี แนวทางที่ 2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชนด้านการติดตามประเมินผล แนวทางที่ 3 การให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในพื้นที่ แนวทางที่ 4 การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์ แนวทางที่ 5 การปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

5.2 การอภิปรายผล

พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเคยเดินทางมาท่องเที่ยว ณ สถานที่แห่งนี้ (ไม่รวมครั้งนี้) เดินทางมาท่องเที่ยว ณ สถานที่แห่งนี้ (ไม่รวมครั้งนี้) 2-3 ครั้ง เดินทางเดือนเมษายน-มิถุนายน ด้วยรถยนต์ส่วนตัว ใช้เวลา 1 วัน/ครั้ง เดินทางมากับครอบครัว ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม โดยเฉลี่ย 401-600 บาท/คน/วัน ค่าที่พักโดยเฉลี่ย 401-600 บาท/คน/วัน และ 601-800 บาท/คน/วัน ค่ายานพาหนะโดยเฉลี่ย 401-600 บาท/คน ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ สำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้โดยเฉลี่ย 401-600 บาท/คน สอดคล้องกับงานวิจัยของเถกิงศักดิ์ ชัยชาญ (2556) ได้ทำการวิจัยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวนั้นจะเคยมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศแล้ว 2-3 ครั้ง มาท่องเที่ยวในช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทาง ใช้เวลาในการท่องเที่ยว 2-3 วัน และมากับครอบครัวเป็น นักท่องเที่ยวมีความเข้าใจถึงลักษณะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแต่ไม่ครบถ้วน โดยเข้าใจว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อการใช้ประโยชน์ในพื้นที่จากการท่องเที่ยวร่วมกัน

ในด้านของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจต่อด้านที่พักอาศัย เป็นอันดับแรก อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก ด้านสถานที่และกิจกรรม โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อยที่สุดในด้านคุณลักษณะของ

องค์กร ตามอันดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งราตรี อึ้งเจริญ (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและความพึงพอใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับมาก เปรมฤดี ทองลา (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวชุมชนหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ชุมชนหนองบัวนั้นมีศักยภาพที่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นศักยภาพทางด้านจุดดึงดูดการท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบริการท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่น

ความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความต้องการด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ตามอันดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวคนธ์ ฟรายเก้อ (2562) ได้ทำการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช การมีส่วนร่วมกันในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยั่งยืนโดยกลุ่มชุมชน โดยการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวกับกลุ่มชุมชนดังนั้นการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องมีการสื่อสารให้นักท่องเที่ยวตระหนักถึงทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์สวยงามควรค่าแก่การรักษาด้วยความร่วมมือจากภาครัฐประชาชนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการแก้ไขปัญหา เช่น จัดพื้นที่จอดรถให้เพียงพอ และปลอดภัย การจัดการขยะ การอบรมภาษาให้กับประชาชนในชุมชน การซ่อมถนนให้อยู่ในสภาพดี และปลอดภัย การจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพและหลากหลาย เพื่อความยั่งยืนต่อไป

การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ได้แก่ 1) ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด 2) ประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวผ่านช่องทางสื่อโซเชียลมีเดีย 3) แจ้งแนวทางการสอบสวนควบคุมโรค และแนวทางการกักกัน โดยทำเป็นหนังสือ 4) ประชาสัมพันธ์สถานการณ์และแนวทางป้องกันผ่านสำนักงานสาธารณสุข 5) ร่วมมือและส่งเสริมการป้องกันการแพร่ระบาดกับโรงพยาบาลและศูนย์อนามัยในชุมชน 6) จัดตั้งศูนย์ควบคุมสถานการณ์โควิดเป็นศูนย์หลักของอำเภอ 7) กระจายข่าวสารผ่านผู้นำชุมชน การช่วยเหลือชุมชนและผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่มีการปิดสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ 1) ร่วมแจกและสนับสนุนอาหารและเครื่องดื่ม 2) ประสานกับกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนวัคซีน 3) ให้คำแนะนำในการแยกกักกันผู้ป่วย และกักกันผู้

BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49
26804646 32

สัมผัสเสี่ยงสูง 4) สื่อสารแนวทางในการกักตัวด้วยตนเองที่บ้าน 5) ให้คำแนะนำในการลงทะเบียนรับการช่วยเหลือจากรัฐบาลให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูล และ พัชรินทร์ เสริมการดี (2556) ผลการศึกษาพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีแนวนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีความยั่งยืนโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเพื่อการวางแผนและการดำเนินงาน ควรมีการสร้างเครือข่ายกับชุมชนที่มีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และจัดให้มีกลไกที่สำคัญของผู้ประกอบการท่องเที่ยวในการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างชุมชนบ้านทุ่งมะปรังและชุมชนบ้านโตนปาหนัน ในมุมของผู้ประกอบการพบว่า ด้านความต้องการและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านความต้องการ ประกอบด้วย 1) ลดหย่อนหรืองดเว้นภาษีรวมถึงดอกเบี้ยจากการกู้จากธนาคาร 2) เยียวยาแรงงานด้วยการจ่ายเงินชดเชย เพื่อให้มีเงินใช้จ่ายในครอบครัว 3) ข้าวสาร อาหารแห้ง และของจำเป็นในชีวิตประจำวัน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยการทำคลิปลงช่องทางออนไลน์ด้านแนวทางในการพัฒนา ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ 2) การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว 3) การจัดทำโปรโมชั่นที่สามารถใช้ร่วมกันได้ในพื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2556) ได้ทำการวิจัยแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ประชาชนในพื้นที่ รวมทั้ง ภาคราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน โดยประชาชนในพื้นที่ต้องมีค่านิยมที่รักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก โดยการมีแนวความคิดริเริ่มการแก้ไขปัญหาพัฒนาพื้นที่ด้วยศักยภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งการร่วมรับรู้ข้อมูลการพัฒนาของหน่วยงานราชการภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อนำมาปรับใช้และร่วมมือพัฒนาต่อยอดศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้สามารถเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2556) ได้ทำการวิจัยแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สพอ.) ที่พบว่า ด้านการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งภาคราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน โดยประชาชนในพื้นที่ต้องมีค่านิยมที่รักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก โดยการมีแนวความคิดริเริ่มการแก้ไขปัญหาพัฒนาพื้นที่ด้วยศักยภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้ง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

การร่วมรับรู้ข้อมูลการพัฒนาของหน่วยงานราชการภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อนำมาปรับใช้และร่วมมือพัฒนาต่อยอดศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้สามารถเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต ประกอบด้วย แนวทางที่ 1 การพัฒนาคุณลักษณะขององค์กรท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี แนวทางที่ 2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชนด้านการติดตามประเมินผลแนวทางที่ 3 การให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในพื้นที่ แนวทางที่ 4 การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์ และแนวทางที่ 5 การปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวลัญช์ สัจจาภิรัตน์ (2559) ได้ทำศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีศึกษาชุมชนทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ผลจากการศึกษาพบว่า ชุมชนต้องพัฒนาทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ด้านการตลาดการประชาสัมพันธ์ ด้านการสรรหาบุคลากร และด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานทางภาครัฐ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ชุมชนทุ่งเพลได้รับการพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้นำไปดำเนินการและพัฒนาให้เป็นประโยชน์กับชุมชนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูล และ พัชรินทร์ เสริมการดี (2556) ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่คำนึงถึงศักยภาพด้านการท่องเที่ยว และความต้องการของนักท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านแหล่งท่องเที่ยว ควรสร้างจุดเด่นของพื้นที่โดยนำธรรมชาติมาเสนอเป็นจุดขาย ปรับปรุงความสะอาดและภูมิทัศน์ให้สวยงามและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้แก่นักท่องเที่ยวและชาวบ้าน 2) ด้านความพร้อมทางการท่องเที่ยวควรจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก จัดทำสื่อความหมายทางธรรมชาติและวัฒนธรรมและจัดเตรียมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นสำหรับการถ่ายทอดความรู้และเรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยว และ 3) ด้านการพัฒนาการตลาด จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวของทั้งสองชุมชน เน้นกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีการเรียนรู้และสร้างความเร้าใจสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงาน และจัดทำคู่มือ แผ่นพับ ใบปลิว และพัฒนาเว็บไซต์สำหรับประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว สอดคล้องกับเสาวคนธ์ ฟรายเก้อ (2562) ได้ทำการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่พบว่า การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องมีการสื่อสารให้นักท่องเที่ยวตระหนักถึงทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์สวยงามควรค่าแก่การรักษา ด้วยความร่วมมือจากภาครัฐ ประชาชนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวและการ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

บริหารจัดการแก้ไขปัญหา เช่น จัดพื้นที่จอดรถให้เพียงพอ และปลอดภัย การจัดการขยะ การอบรมภาษาให้กับประชาชนในชุมชน การซ่อมถนนให้อยู่ในสภาพดี และปลอดภัย การจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพและหลากหลาย เพื่อความยั่งยืนต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการวางแผน พบว่า ควรมีการบูรณาการด้านบุคลากรในการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและการเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวนอกเหนือจากการมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างเดียว การจัดให้มีการส่งเสริมทางการตลาดบริการ ในช่วงเทศกาลการท่องเที่ยว โดยต้องอาศัยศักยภาพขององค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน เป็นพื้นฐานหลัก ทั้งด้านพื้นที่ ด้านกิจกรรม-กระบวนการ และด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้การบริหารจัดการสามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นที่ต้องมีองค์ประกอบ ด้านศักยภาพของผู้นำและกลุ่มผู้นำเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาให้สัมฤทธิ์ผล โดยใช้องค์ความรู้สมัยใหม่และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานวัฒนธรรมประเพณีชุมชนเป็นฐานเชื่อมโยงระหว่างธรรมชาติและสิ่งที่ชุมชนเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ ทั้งการจัดที่พัก อาหาร ของที่ระลึก การอำนวยความสะดวก ความเป็นระเบียบ และความสะอาด เป็นต้น ทั้งนี้สิ่งควรคำนึงถึง คือ การจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ต้องดำเนินการควบคู่กับการพัฒนาและยกระดับด้านต่าง ๆ เพื่อให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกิดความยั่งยืนอย่างแท้จริง เพื่อให้การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดองค์กร ควรมีการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจนในการปฏิบัติงาน และจัดอบรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การมีแนวความคิดริเริ่มการแก้ไขปัญหาพัฒนาพื้นที่ด้วยศักยภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งการร่วมรับรู้ข้อมูลการพัฒนาของหน่วยงานราชการภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อนำมาปรับใช้และร่วมมือพัฒนาต่อยอดศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้สามารถเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

3. การนำไปใช้ พบว่า ควรมีการนำแผนไปปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน มุ่งทำงานเป็นทีม มีการตรวจสอบเส้นทางและอุปกรณ์อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวมีกิจกรรมเสริมเพื่อจูงใจให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชมความงดงามและแปลกตาของแหล่งท่องเที่ยวควบคู่กับการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมด้านการเรียนรู้ควบคู่กับการส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพ อาทิ ผลิตภัณฑ์ชุมชน ทั้งสินค้าและบริการต่าง ๆ

4. การควบคุม พบว่า ควรมีการตรวจสอบและประเมินผลการทำงานของบุคลากรและเจ้าหน้าที่ รวมถึงการจัดทำสถิติการท่องเที่ยว

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

บรรณานุกรม

กนกพร ศานติวรพงษ์. (2559). การสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.

กนกรัตน์ รัตนพันธุ์, และ นุชนาฎ นิลออ. (2562). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศถ้ำเลเขากอบ จังหวัดตรัง. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, *12*(1), 1-9.

กนกวรรณ โอภาสวรรัตน์, กมลรัตน์ วงศ์แสงทิพย์, จิรัชฌา งามเลิศดนัย, ฐิตารีย์ จารุเกษตรวิทย์, ณัฏฐ์ จารียานุกุล, นครา วงษ์สนิท, . . . ไรวินท์ ลียวัฒนานุพงศ์. (2559). แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวทางทะเล เกาะแสมสาร จังหวัดชลบุรี. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ:

กรรณิกา ชมดี. (2524). การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ: ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). รายงานสถิติการท่องเที่ยวประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. *2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). รายงานสถิติการท่องเที่ยวประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. *2562*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

กฤตภรญ ขัติยะวงศ์. (2559). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: ศึกษากรณีตำบลเขาอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.

กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). *COVID-19* กับผลกระทบต่อการท่องเที่ยวไทย. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

กัญญ์สิริ จันทร์เจริญ. (2558). การวิจัยสำหรับนักศึกษาพยาบาล. สงขลา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). หลักสถิติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กิตติยา วงษ์ขันธ์. (2561). แนวทางการวิจัยและพัฒนาเชิงนวัตกรรม. เอกสารประกอบการฝึกอบรมสร้างนักวิจัย รุ่นใหม่ รุ่นที่ 5, 19-23 มิถุนายน 2560.

คณิต ดวงหัสดี. (2537). สุขภาพจิตกับความพึงพอใจในงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในเขตเมืองและเขตชนบทของ จังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

คะนึงภรณ์ วงเวียน. (2554). การพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง. วารสารการบริหารและการท่องเที่ยว, *7*(2), 86-92.

จง เสี่ยวซือ. (2563). การนำเสนอวัฒนธรรมไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)). มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

จันทร์เพ็ญ อินชัย. (2565). แนวทางการพัฒนาอยางยั่งยืนเชิงบูรณาการของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติของชุมชนอำเภอสีโคดตะบอง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบณั ฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.

ไชยันต์ สกุลศรีประเสริฐ. (2556). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน. วารสารจิตวิทยาคลินิก, *44*(1), 1-16.

ดวงพร โรจน์เจริญวัฒนา. (2543). ทัศนคติของผู้มาท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. (วิทยานิพนธ์ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

เถกิงศักดิ์ ชัยชาญ. (2556). การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

ทวีพล ไชยพงษ์ (2563). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ณ วนอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.

ธรรมศักดิ์ โรจนสุนทร. (2542). สรุปผลการสัมมนาการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคเหนือ. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ธีรพัฒน์ ตื้อตัน. (2546). ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่วนอุทยานม่อนพระยาแช่ ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นภดล นพรัตน์. (2551). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเวียงใต้อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นภดล ปราศราคี. (2547). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กรณีศึกษาประชาชนในเขตเทศบาลนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

นันทวดี ดีพร้อม, และ ศรัณยา เลิศพุทธรักษ์. (2564). การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: กรณีศึกษา จังหวัดนครนายก. วารสารวิทยายพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์, *16*(2).

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2558). การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (พิมพ์ครั้งที่ 1). เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปฏิมา มั่นศิลป์. (2553). การศึกษาการจัดการป่าชายเลนภาคตะวันออกเพื่อประโยชน์อย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ: กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง.

ประยูร ศรีประสาธน์. (2542). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูล, และ พัชรินทร์ เสริมการดี. (2556). การศึกษาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนบ้านทุ่งมะปรัง อำเภอควนโดน และบ้านโตนปาหนัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล. วารสารสุทธิปริทัศน์, *27*(83), 97-112.

ปิยวิทย์ เอี่ยมพริ้ง. (2557). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนโดยการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์กรณีศึกษา สามพันโบก อำเภอโพธิ์ไทรจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, *4*(2), 129-151.

เปรมฤดี ทองลา. (2562). คุณลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามความต้องการของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษาชุมชนบ้านวัดจันทร์ อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 (นามสมมติ). (2567, 24 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 (นามสมมติ). (2567, 25 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 (นามสมมติ). (2567, 25 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 (นามสมมติ). (2567, 26 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 (นามสมมติ). (2567, 26 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 (นามสมมติ). (2567, 24 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7 (นามสมมติ). (2567, 26 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 (นามสมมติ). (2567, 27 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9 (นามสมมติ). (2567, 27 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10 (นามสมมติ). (2567, 28 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11 (นามสมมติ). (2567, 25 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12 (นามสมมติ). (2567, 26 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน *2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

พระครูปลัดสุวัฒนพุทธิคุณ. (2561). การพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก.

พระชยานันทมุนี, ดร.วรปรัญ์ คำพงษ์, พระครูฉันทเจติยานุกิจ, พระปลัดนฤดล กิตติภทโท, และ ธิติพร สะสม. (2560). ความสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในล้านนา.

พศวรรตร์ วริพันธ์. (2559). แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอโขงเจียมจังหวัดอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพะเยา.

พิชชาอร เศวตคชกุล. (2561). ประสิทธิผลการนำนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปปฏิบัติของอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรังสิต.

พิธารัตน์ สุขะนินทร์. (2561). การศึกษาการรับรู้ข้อมูล ทัศนคติ และพฤติกรรม ที่มีต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

พิมพ์ชนก มูลมิตร. (2551). การศึกษาทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของจังหวัดชุมพร. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิรานันท์ แกล่งกล้า. (2562). การวิเคราะห์คุณลักษณะของบริการแอพพลิเคชั่นเพื่อการสั่งอาหาร เดลิเวอรีในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พูนทรัพย์ เกตุวีระพงศ์, พระครูสังฆรักษ์บุญเสริม กิตติวณโณ, และ ธีรวัฒน์ จันทร์จำรัส. (2560). นโยบายและการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประชารัฐในล้านนา.

เพทาย ธาราศักดิ์. (2559). ศักยภาพของชุมชนในการบริหารจัดการศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภัครดา ฉายอรุณ. (2561). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี. (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรังสิต.

มณฑิรา เกียรติถาวรนันท์. (2558). การจัดการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวภายใต้วิกฤตการณ์ทางการเมืองและความไม่สงบในจังหวัดสงขลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

มลฤดี สมอทอง. (2556). การพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: ศึกษากรณีจังหวัดจันทบุรี. (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.

มิ่งขวัญ สมบัติแก้ว, สมบูรณ์ ศรีอนุรักษ์วงศ์, และ ประภัสสร วิเศษประภา. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร. (การค้นคว้าอิสระโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มูลนิธิสิ่งแวดล้อมไทย. (2559). สิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชุมชนและชนบท. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

ยุวดี เพ็ชรสงคราม. (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวยั่งยืนที่เกาะยอ อำเภอเมืองจังหวัดสงขลา. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร.

รัชพร จันทร์สว่าง. (2556). ความหมายของนักท่องเที่ยว (พิมพ์ครั้งที่ 1). ภาควิชารัฐศาสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัฐกรณ์ แสงโชติ. (2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในเทศบาลตำบลปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รุ่งภัสสรณ์ ศรัทธาธนพัฒน์. (2566). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชาวชุมชนตลาดวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี, *19*(3).

รุ่งราตรี อึ้งเจริญ. (2560). การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาคร. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, *11*(1), 133-148.

วรรณา วงษ์วานิช. (2553). ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรวลัญช์ สัจจาภิรัตน์. (2559). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีศึกษาชุมชนทุ่งเพล ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิภา ศรีระทุม. (2551). ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิยะวรรณ ปิ่นโพธิ์. (2561). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนจีนโบราณบ้านชากแง้ว อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพะเยา.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2547). การบริหารและจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โฟร์เฟซ.

วิวัฒน์ชัย บุญยภักดิ์. (2560). ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อมรดกศิลปวัฒนธรรม. จุลสารการท่องเที่ยว, *4*(2), 53-65.

BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์ม และไซเท็ก จำกัด.

ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศจังหวัดชลบุรี. (2562). รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน จังหวัดชลบุรี ปี 2562. เข้าถึงได้จาก http://data.cbo.moph.go.th/DATA-PERSON.php

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2562). แนวโน้มอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยปี 2562. เข้าถึงได้จาก https://www.kasikornbank.com/international-business/th/Thailand/IndustryBusiness/Pages/201901_Thailand_TourismOutlook19.aspx.

เศกสิทธิ์ สุภาอ้วน. (2544). ความพึงพอใจของผู้เสียหายคดีข่มขืน กระทำชำเราที่มีต่อความพึงพอใจของผู้เสียหายคดีข่มขืนกระทำชำเราที่มีต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

โศรยา สิ่งชูวงศ์. (2556). วัฒนาการแหล่งท่องเที่ยว:กรณี เกาะช้าง จังหวัดตราด. (วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2542). รายงานขั้นสุดท้ายการดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งชาติไทย.

สนิท บุญราศรี. (2565). รูปแบบการจัดการต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของชุมชนลำพะยา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลาในอนาคต. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

สมศักดิ์ น้อยนคร. (2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดอุตรดิตถ์. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สฤษฏ์ แสงอรัญ. (2541). ศักยภาพและแนวทางการจัดการอุทยานแห่งชาติเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์: กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา จังหวัดพังงา. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรี. (2563). แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี. เข้าถึงได้จาก http://www.chonburimots.go.th/th/#

สำนักงานสถิติจังหวัดชลบุรี. (2562). รายงานข้อมูลสาธารณะ. เข้าถึงได้จาก https://www.citydata.in.th/chonburi/dashboard-public/

สิริศักดิ์ อาจวิชัย. (2565). การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนตำบลโนนทอง อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, *4*(1).

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

สุชาดา จักรพิสุทธิ์. (2547). ชุมชนกับการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, *27*, 18-23.

สุพล ธนูรักษ์. (2540). ความพึงพอใจของเกษตรกรในโรงการผลิตหน่อไม้ฝรั่งแบบครบวงจร: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครปฐม. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุภาลักษณ์ ชัยอนันต์. (2540). ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกมะเขือเทศแบบมีสัญญาผูกพันในจังหวัดลำปาง. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เสาวคนธ์ ฟรายเก้อ. (2562). แนวทางพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา กลุ่มเขาออกการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

เสาวคนธ์ เหลืองทองคำ. (2558). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน: กรณีศึกษา อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, *11*(1), 19-29.

อคิน รพีพัฒน์. (2547). การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุข.

อดุลย์ จาตุรงคกุล. (2543). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อภิญญา กังสนารักษ์. (2544). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์กรที่มีประสิทธิผลระดับ คณะของสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรรถพร คำคม. (2546). การให้บริการสินเชื่อของธนาคารอาคารสงเคราะห์: ศึกษาจากความ คิดเห็นของผู้ใช้บริการฝ่ายกิจการสาขากรุงเทพและปริมณฑล. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อัครินทร์ อังกูรวงษ์วัฒนา. (2561). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนโดยใช้ศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่นล้านนา. (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรังสิต.

อังคณา ฤทธิกุล. (2558). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านถ้ำผึ้ง ตำบลต้นยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อุทัยพรรณ สุดใจ. (2545). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต้องการให้บริการขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

Ceballos-Lascurain, H. (1988). The Future of Ecotourism. *Mexico Journal, 17*(1), 13-14.

Cohen, J. M., and Uphoff, N. T. . (1981). *Participations place in rural development: Seeking clarity through specificity*. New York: World Developments.

Collier, A., and Harraway, S. (1997). *Principler of Tourism*. Auckland: Longman.

Coombs, W. T. (2007). Protecting Organization Reputations during a Crisis: The Development and Application of Situation Crisis Communication Theory. *Corporate Reputation Review, 10*(3), 163-176.

Coombs, W. T., and Holladay, J. S. (2012). *The Handbook of Crisis Communication* (1st ed). Oxford: Wiley–Blackwell Publishing.

Dilenschneider, R. L. (2000). *The corporate communications bible: Everything you need to know to become a public relations expert*. Beverly Hills: New Millennium.

Fornaroff, A. (1980). *Community involvement in health system for primary health care*. Geneva: World Health Organization.

Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book.

James, E. H., and Wooten, L. P. (2006). Diversity crises: How firms manage discrimination lawsuits. *Academy of Management Journal, 49*(6), 1103-1118.

Kollat, E., and Blackwell. (1968). *Consumer Behavior*. New York: Holt.

Kotler, P., and Keller, K. L. (2016). *Marketing Management*. Pearson Oxford: Wiley-Blackwell Publishing.

Koufman, H. F. (1949). *Participation in Organized Activities in Selected KentuckyLocalities*. Lexington, KY: Kentucky. Agricultural ExperimentStation, University of Kentucky.

Oakley, P., and Marsden, D. (1984). *Approaches to participation in rural envelopment*. Geneva: International Labour Organization.

Pearson, C. M., and Clair, J. A. (1998). Reframing crisis management. *The Academy of Management Review, 23*(1), 59-76.

Reeder, W. W. (1974). *Some Aspects of the Informal Social Participation of Farm*. Familiers in New York State Cornell University.

Richardson, J. (1993). *Ecotourism & Nature based Holidays*. Sydney: Australian Print Group.

Rosenthal, U., Hart, P., and Charles, M. T. (1989). *The world of crises and crisis management*. In U.

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

Schiffman, L. G., and Kanuk, L. L. (1994). *Consumer behavior* (5th ed). Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.

Shelly, M. W. (1975). *Responding to Social Chang*. Pennsylvania: Dowden, Hutchison Press.

Smith, H. C. (1955). *Psychology of Industrial*. New York: McGraw-Hill.

Solomon, M. R. (2013). *Consumer Behavior: Buying, Having, and Being* (8th ed). NJ: Prentice-Hall.

The Ecotourism Society. (1991). *The Ecotourism Society's Definition*. The Ecotourism Society Newsletter.

Vroom, H. V. (1964). *Work and Motivation*. Now York: Wiley and Sons Inc.

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ภาคผนวก

2680464632
BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม 1

แบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทย

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรี ในภาวะวิกฤต

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

คำชี้แจง แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้โดยใส่เครื่องหมาย / ลงใน ( ) หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง ซึ่งข้อมูลที่ได้จากท่าน ผู้วิจัยจะปกปิดไว้เป็นความลับ แต่จะนำมาวิเคราะห์รวบรวมในเชิงเนื้อหาเพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงลงในช่องว่าง

1. เพศ

( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง ( ) 3. เพศทางเลือก

2. อายุ

( ) 1. 18-30 ปี ( ) 2. 31-40 ปี

( ) 3. 41-50 ปี ( ) 4. มากกว่า 50 ปี

3. สถานภาพ

( ) 1. โสด ( ) 2. สมรส

( ) 3. หย่าร้าง ( ) 4. หม้าย

4. อาชีพ

( ) 1. รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ ( ) 2. พนักงานเอกชน

( ) 3. เจ้าของกิจการ ( ) 4. อื่น ๆ ระบุ…….....

5. รายได้ต่อเดือน

( ) 1. ไม่เกิน 5,000 บาท ( ) 2. 5,001-10,000 บาท

( ) 3. 10,001-20,000 บาท ( ) 4. มากกว่า 20,000 บาท

6. ภูมิลำเนา

( ) 1. กรุงเทพหรือปริมณฑล ( ) 2. ภาคกลาง

( ) 3. ภาคเหนือ ( ) 4. ภาคตะวันออก

( ) 5. ภาคตะวันตก ( ) 6. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

( ) 7. อื่น ๆ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำคำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ท่านเคยมาท่องเที่ยว ณ สถานที่แห่งนี้หรือไม่ (ไม่รวมครั้งนี้)

( ) เคย ( ) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 7)

2. จำนวนครั้งที่ท่านมาเที่ยว ณ สถานที่แห่งนี้ (ไม่รวมครั้งนี้)

( ) 1 ครั้ง ( ) 2-3 ครั้ง ( ) 3-4 ครั้ง ( ) มากกว่า 5 ครั้ง

3. ท่านมักจะเดินทางมาเที่ยวในช่วงเวลาใด

( ) มกราคม-มีนาคม ( ) เมษายน-มิถุนายน

( ) กรกฎาคม-กันยายน ( ) ตุลาคม-ธันวาคม

4. ท่านใช้พาหนะใดในการเดินทาง

( ) รถยนต์ส่วนตัว ( ) รถจักรยานยนต์

( ) รถโดยสารประจำทาง ( ) รถบริการนำเที่ยว

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ท่านใช้เวลาในการท่องเที่ยวประมาณกี่วัน (ต่อ 1 ครั้ง)

( ) 1 วัน/ครั้ง ( ) 2-3 วัน/ครั้ง ( ) 4-5 วัน/ครั้ง ( ) มากกว่า 5 วัน/ครั้ง

6. การเดินทางครั้งนี้ท่านมากับใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) เดินทางมาคนเดียว ( ) เดินทางมากับครอบครัว

( ) เดินทางมากับเพื่อน ( ) เดินทางมากับกลุ่มเพื่อนและครอบครัว

( ) เดินทางมากับบริษัททัวร์ ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

7. อัตราค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย (ต่อ 1 ท่าน) สำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้

7.1 ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม (คน/วัน)

( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200 บาท ( ) 201-400 บาท

( ) 401-600 บาท ( ) 601-800 บาท

( ) 801-1,000 บาท ( ) มากกว่า 1,000 บาท

7.2 ค่าที่พัก (คน/วัน)

( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200 บาท ( ) 201-400 บาท

( ) 401-600 บาท ( ) 601-800 บาท

( ) 801-1,000 บาท ( ) มากกว่า 1,000 บาท

7.3 ค่าพาหนะ/คน

( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200 บาท ( ) 201-400 บาท

( ) 401-600 บาท ( ) 601-800 บาท

( ) 801-1,000 บาท ( ) มากกว่า 1,000 บาท

7.4 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ/คน (ของที่ระลึก ค่าธรรมเนียมผ่านประตู และอื่น ๆ)

( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200 บาท ( ) 201-400 บาท

( ) 401-600 บาท ( ) 601-800 บาท

( ) 801-1,000 บาท ( ) มากกว่า 1,000 บาท

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

8. ให้ท่านเลือกตอบในข้อที่ท่านเข้าใจว่าเป็นส่วนหนึ่งในความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( )8.1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อการใช้ประโยชน์ในพื้นที่จากการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับระบบนิเวศ

( )8.2 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรเน้นการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นหลักโดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

( )8.3 การเที่ยวชมสวนผลไม้ สวนป่า และฟาร์มปศุสัตว์ เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างหนึ่ง

( )8.4 พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีการจำกัดและควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้เข้าไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม

( )8.5 ไม่จำเป็นต้องให้ความรู้ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยวเพราะนักท่องเที่ยวต้องการมาเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น

( )8.6 การดูแลรักษาความสะอาดในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เท่านั้น

( )8.7 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

( )8.8 การชักนำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แต่ละแห่งในคราวเดียวกันมาก ๆ จะเป็นผลดีต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้น

( )8.9 เฉพาะหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น ที่ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น

( )8.10 การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ควรเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้จากหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้นโดยตรงเท่านั้น

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

9. เหตุผลในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ณ สถานที่แห่งนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) สถานที่ท่องเที่ยวมีจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ และมีความน่าสนใจ

( ) ชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยว

( ) ความสะดวกและรวดเร็วในการเดินทาง

( ) สถานที่ท่องเที่ยวมีความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ)……..……

10. ในอนาคตท่านคิดว่าจะกลับมาเที่ยวอีกหรือไม่ (ในช่วงระยะเวลา 6 เดือน)

( ) มาแน่นอน เพรา.....

( ) ไม่มาแน่นอน เพราะ.....

( ) ยังไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ เพราะ.....

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ให้ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

การบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ทรัพยากรและศักยภาพขององค์กร					
1.1 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมสถานที่ และมอบหมายบุคลากรเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว					
1.2 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมความพร้อม ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว					
1.3 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สำหรับ การให้ข้อมูล และการจองห้องพักล่วงหน้า					
1.4 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสามารถในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมโดยรอบบริเวณอุทยานฯ ให้คงความเป็นธรรมชาติตามสภาพเดิม					
2. คุณลักษณะขององค์กร					
2.1 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้บริการ และข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบถูกต้อง สะดวกและรวดเร็ว					
2.2 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้รับความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากธุรกิจเอกชนและชุมชนโดยรอบบริเวณอุทยาน					
2.3 นักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นภาพโครงสร้างองค์กรของแหล่งท่องเที่ยวได้จากแผนภูมิแสดงหน้าสำนักงานแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
3. การนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ (การไหลของข้อมูล)					
3.1 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีแผนผังแสดงขั้นตอนการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

การบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.2 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีระบบรับฟังความคิดเห็นและข้อแนะนำจากนักท่องเที่ยว					
3.3 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีระบบการให้ข้อมูลข่าว สาร เพื่อการสื่อสารแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิ ภาพ					
3.4 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดทำระบบสำหรับแจ้งข้อมูลเตือนภัยแก่นักท่องเที่ยว					
4. ค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร					
4.1 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เปิดโอกาสให้ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเข้ามาให้บริการด้านอาหาร และเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยว					
4.2 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสามารถในการธำรงรักษาความเป็นธรรมชาติ					
4.3 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมกิจกรรมที่รองรับนักท่องเที่ยวโดยเน้นการไม่ทำลาย และรบกวนธรรมชาติและสัตว์ป่า					
4.4 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการฝึกอบรมเยาวชนในพื้นที่เพื่อทำหน้าที่มัคคุเทศก์บริการนักท่องเที่ยว					
5. การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
5.1 นักท่องเที่ยวสามารถประสานงานด้านที่พักและข้อมูลข่าวสารโดยตรงต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
5.2 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้มีส่วนร่วมในการสร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น					
5.3 การมีธุรกิจที่พักของเอกชน โดยรอบเป็นเครือข่ายที่สำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
5.4 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้โอกาสชุมชนในท้องถิ่น เข้ามาเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา					
5.5 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้มีการกำหนดระเบียบ และวิธีการปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยวในระหว่างเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

การบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. ประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่					
6.1 เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความสามารถในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว					
6.2 เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวตลอดระยะเวลาในการเข้ามาท่องเที่ยว					
6.3 เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความ สามารถในการจูงใจนักท่องเที่ยวให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม					
6.4 เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความเต็มใจในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว					
6.5 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวและจำนวนยานพาหนะที่ไปท่องเที่ยวในอุทยานฯ เพื่อลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม					
7. ด้านที่พักอาศัย					
7.1 เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยวก่อนเข้าพักอาศัย					
7.2 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการทางด้านโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของที่พัก (ไฟฟ้า/น้ำดื่ม/น้ำใช้/โทรศัพท์สาธารณะ/สุขา) ได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว					
7.3 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (ที่พัก/เต็นท์/อุปกรณ์เครื่องใช้) ในการให้บริการอย่างเพียงพอต่อความต้องการ					
7.4 เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสามารถในการให้บริการด้านข้อมูลที่พักแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
7.5 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการ ปัญหาด้านขยะ และการดูแลรักษาความสะอาดในบริเวณที่พักได้อย่างเหมาะสม					

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

การบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7.6 ราคาค่าใช้จ่าย และค่าธรรมเนียมของที่พักประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความเหมาะสมกับบริการที่ได้รับ					
7.7 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีเครือข่ายด้านที่พักกับธุรกิจของเอกชนเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว					
8. ด้านการเดินทาง					
8.1 เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยวก่อนการเดินทางท่องเที่ยวบริเวณแหล่งท่องเที่ยว					
8.2 นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก					
8.3 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการทำป้ายสัญลักษณ์บอกทางเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว					
8.4 สภาพเส้นทางในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว (สภาพถนน ความปลอดภัย ฯลฯ)					
8.5 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดวางระบบเส้นทางเดินป่าที่หลากหลายเพื่อชื่นชมธรรมชาติ					
9. ด้านสถานที่และกิจกรรม					
9.1 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ และมีความน่าสนใจ ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยว					
9.2 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้จัดพื้นที่สำหรับจอดรถเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม					
9.3 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว อย่างมีประสิทธิภาพ					
9.4 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการปัญหาทางด้านขยะ และการดูแลรักษาความสะอาดภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างเหมาะสม					
9.5 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว					

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

การบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9.6 แหล่งท่องเที่ยว มีกิจกรรมพิเศษที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว (เช่น การพายเรือ การตกปลา)					
9.7 เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีส่วนร่วมกิจกรรมกับนักท่องเที่ยวในการทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
10. ด้านอาหารและงานฝีมือท้องถิ่น					
10.1 บริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่มอย่างเพียงพอ					
10.2 ร้านอาหารและเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสะอาดและถูกสุขอนามัย					
10.3 ราคาอาหารและเครื่องดื่มในบริเวณแหล่งท่อง เที่ยวเชิงนิเวศมีความเหมาะสมกับคุณภาพ					
10.4 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดพื้นที่เฉพาะเพื่อให้บริการด้านอาหาร เครื่องดื่ม และของที่ระลึก แก่นักท่องเที่ยว					
10.5 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้ให้โอกาสคนในชุมชนเข้ามาขายของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน					
11. โดยภาพรวมท่านมีความพึงพอใจในการเข้ามาท่องเที่ยวสถานที่แห่งนี้ในระดับใด					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

2680464632
BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

แบบสอบถาม 2

แบบสอบถามผู้อาศัยในพื้นที่

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรี ในภาวะวิกฤต

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

คำชี้แจง แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ส่วนที่ 3 ความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้โดยใส่เครื่องหมาย / ลงใน ( ) หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง ซึ่งข้อมูลที่ได้จากท่าน ผู้วิจัยจะปกปิดไว้เป็นความลับ แต่จะนำมาวิเคราะห์รวบรวมในเชิงเนื้อหาเพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงลงในช่องว่าง

1. เพศ

( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง ( ) 3. เพศทางเลือก

2. อายุ

( ) 1. 18-30 ปี ( ) 2. 31-40 ปี

( ) 3. 41-50 ปี ( ) 4. มากกว่า 50 ปี

3. สถานภาพ

( ) 1. โสด ( ) 2. สมรส

( ) 3. หย่าร้าง ( ) 4. หม้าย

4. อาชีพ

( ) 1. รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ ( ) 2. พนักงานเอกชน

( ) 3. เจ้าของกิจการ ( ) 4. อื่น ๆ ระบุ…….....

5. รายได้ต่อเดือน

( ) 1. ไม่เกิน 5,000 บาท ( ) 2. 5,001-10,000 บาท

( ) 3. 10,001-20,000 บาท ( ) 4. มากกว่า 20,000 บาท

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความที่ท่านเข้าใจว่าเป็นส่วนหนึ่งในความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( )2.1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อการใช้ประโยชน์ในพื้นที่จากการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับระบบนิเวศ

( )2.2 การเที่ยวชมสวนผลไม้ สวนป่า และฟาร์มปศุสัตว์ เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างหนึ่ง

( )2.3 พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีการจำกัดและควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยว ให้เข้าไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม

( )2.4 ไม่จำเป็นต้องให้ความรู้ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวต้องการมาเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น

( )2.5 การดูแลรักษาความสะอาดในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เท่านั้น

( )2.6 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

( )2.7 การชักนำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แต่ละแห่งในคราวเดียวกันมาก ๆ จะเป็นผลดีต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้น

( )2.8 เฉพาะหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น ที่ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น

( )2.9 การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ควรเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้จากหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้นโดยตรงเท่านั้น

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 3 ความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องให้ตรงกับระดับความต้องการการมีส่วนร่วมของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าระดับความต้องการการมีส่วนร่วม 5 ระดับ

การมีส่วนร่วม	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา					
1.1 วิเคราะห์สภาพปัญหาของชุมชน					
1.2 เสนอถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน					
1.3 เสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็น					
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน					
2.1 ประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
2.2 ตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
2.3 ตัดสินใจ กำหนดมาตร การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม					
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม					
3.1 เข้าร่วมในการทำกิจกรรมหรือโครงการ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
3.2 สนับสนุนทรัพย์สินเงินทอง เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
3.3 ในการร่วมมือกับคนในท้องถิ่น ในลักษณะรวมกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์ ด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว					
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล					
4.1 สังเกตการณ์ การทำงานของผู้รับจ้างภายนอกที่เข้ามาทำงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว					
4.2 ติดตามผลการดำเนินงานของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
4.3 ประเมินผลกระทบที่เกิดจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ 1

ปลัดอำเภอ และ ผู้อำนวยการ หรือผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

1. หน่วยงานของท่านมีมาตรการในการจัดการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และประเมินสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 อย่างไร

2. หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในชุมชน ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวอย่างไร

3. ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่มีการปิดสถานที่ท่องเที่ยว หน่วยงานของท่านมีการช่วยเหลือชุมชนและผู้ประกอบการอย่างไร

ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว

4. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คืออะไร

5. ในหน่วยงานของท่าน มีบุคลากร เจ้าหน้าที่ ในการดำเนินการเพียงพอหรือไม่ และมีโครงสร้างหน้าที่ชัดเจนเพียงใด

6. หากวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้จบลง หน่วยงานของท่านมีแนวทางในการจัดการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง

ผลงานที่ผ่านมาของหน่วยงานที่ผ่านมาในการพัฒนาการท่องเที่ยว

7. ผลงานที่ผ่านมาของหน่วยงานของท่านเกี่ยวกับการจัดการปัญหาในช่วงวิกฤตอื่น ๆ คืออะไรบ้าง

นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว

8. หน่วยงานของท่านมีงบประมาณในการจัดการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และประเมินสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่เพียงพอและมีความเหมาะสมกับภาระงานหรือไม่

9. หน่วยงานของท่านมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 อย่างไร และผ่านทางสื่อใดบ้าง

10. ท่านมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมอีกหรือไม่

26804646 32 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

แบบสัมภาษณ์ 2

แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต

ความต้องการและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. ท่านต้องการให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 อย่างไร

2. ท่านคิดว่า ท่านมีส่วนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 หรือไม่ อย่างไร

ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว

3. จุดเด่นที่ทำให้พื้นที่ของท่านมีความน่าสนใจในการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว คืออะไร

4. ท่านคิดว่าสิ่งใดที่เป็นจุดอ่อนของพื้นที่ของท่าน และท่านมีแนวทางการแก้ไขอย่างไร

แนวทางการพัฒนา

5. ในความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่าพื้นที่ของท่านควรได้รับการปรับปรุงพัฒนาด้านใดเพิ่มเติมบ้าง และ ท่านต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างไร

6. ท่านคิดว่า ถ้ามีการส่งเสริมการตลาดหรือการประชาสัมพันธ์เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจะมีผลต่อการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่หรือไม่ อย่างไร

7. ท่านคิดว่าบริเวณพื้นที่ของท่านควรมีกิจกรรมอื่น ๆ ด้านใด เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

8. ท่านมีแนวทางการพัฒนาพื้นที่ของท่านเพื่อส่งเสริมการขาย และดึงดูดนักท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง

9. ท่านมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมอีกหรือไม่

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ภาคผนวก ค

สำเนาเอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กองบริหารการวิจัยและนวัตกรรม งานมาตรฐานและจริยธรรมในการวิจัย โทร. ๒๖๒๐
ที่ อว ๘๑๐๐/- **วันที่** ๒๙ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖
เรื่อง ขอส่งสำเนาเอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เรียน นางสาวอรจิรา เปลื้องรัตน์

ตามที่ท่าน ได้ยื่นเอกสารคำร้องเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสโครงการวิจัย G-HU062/2566(E1) โครงการวิจัย เรื่อง
แนวทางการพัฒนาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรีในภาวะวิกฤต นั้น

บัดนี้ โครงการวิจัยดังกล่าว ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา สำหรับโครงการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาและระดับปริญญาตรี ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว กองบริหารการวิจัยและนวัตกรรม ในฐานะผู้ประสานงาน จึงขอส่งสำเนาเอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน ๑ ฉบับ เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย และเอกสารเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยประทับตรารับรองเรียบร้อยแล้ว มายังท่าน เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงจากผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

นางสาวพิมลพรรณ เลิศล้ำ
(นางสาวพิมลพรรณ เลิศล้ำ)
ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สำหรับโครงการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาและระดับปริญญาตรี
ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ภาคผนวก ง
ผลการตรวจความตรงตามเนื้อหา จากผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC)
แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
เพศ	❑ ชาย ❑ หญิง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อายุ	❑ 20 – 30 ปี ❑ 31 – 40 ปี ❑ 41 - 50 ปี ❑ มากกว่า 50 ปี	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
สถานภาพ	❑โสด ❑สมรส ❑ หย่าร้าง ❑ หม้าย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อาชีพ	❑ รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ ❑ พนักงานเอกชน ❑ เจ้าของกิจการ ❑ อื่น ๆ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
รายได้ของท่านเฉลี่ยต่อเดือน	❑ ไม่เกิน 5,000 บาท ❑ 50,001 – 10,000 บาท ❑10,001 – 20,000 บาท ❑ มากกว่า 20,000 บาท	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ภูมิลำเนา	❑ กรุงเทพหรือปริมณฑล ❑ ภาคกลาง ❑ ภาคเหนือ ❑ ภาคตะวันออก ❑ ภาคตะวันตก ❑ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ❑ อื่น ๆ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
1. ท่านเคยมาท่องเที่ยว ณ สถานที่แห่งนี้หรือไม่ (ไม่รวมครั้งนี้)	❑ เคย ❑ ไม่เคย (ข้ามไปข้อ 7)	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. จำนวนครั้งที่ท่านมาเที่ยว ณ สถานที่แห่งนี้ (ไม่รวมครั้งนี้)	❑ 1 ครั้ง ❑ 2 – 3 ครั้ง ❑ 4 – 5 ครั้ง ❑ มากกว่า 5 ครั้ง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. ท่านมักจะเดินทางมาเที่ยวในช่วงเวลาใด	❑ มกราคม - มีนาคม ❑ เมษายน – มิถุนายน ❑ กรกฎาคม - กันยายน ❑ ตุลาคม – ธันวาคม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
4. ท่านใช้พาหนะใดในการเดินทาง	❑ รถยนต์ส่วนตัว ❑ รถจักรยานยนต์ ❑ รถโดยสารประจำทาง ❑ รถบริการนำเที่ยว ❑ อื่น ๆ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. ท่านใช้เวลาในการท่องเที่ยวประมาณกี่วัน (ต่อ 1 ครั้ง)	❑ 1 ครั้ง ❑ 2 – 3 ครั้ง ❑ 4 – 5 ครั้ง ❑ มากกว่า 5 ครั้ง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. การเดินทางครั้งนี้ท่านมากับใคร	❑ เดินทางมาคนเดียว ❑ เดินทางมากับครอบครัว ❑ เดินทางมากับเพื่อน ❑ เดินทางมากับกลุ่มเพื่อนและครอบครัว ❑ เดินทางมากับบริษัททัวร์ ❑ อื่น ๆ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. อัตราค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย (ต่อ 1 ท่าน) สำหรับการท่องเที่ยวครั้งนี้	7.1 ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม (คน/วัน) ❑ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200 บาท ❑ 201 - 400 บาท ❑ 401 - 600 บาท ❑ 601 - 800 บาท ❑ 801 - 1,000 บาท ❑ มากกว่า 1,000 บาท	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
	7.2 ค่าที่พัก (คน/วัน) ❑ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200 บาท ❑ 201 - 400 บาท ❑ 401 - 600 บาท ❑ 601 - 800 บาท ❑ 801 - 1,000 บาท ❑ มากกว่า 1,000 บาท 7.3 ค่าพาหนะ/คน ❑ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200 บาท ❑ 201 - 400 บาท ❑ 401 - 600 บาท ❑ 601 - 800 บาท ❑ 801 - 1,000 บาท ❑ มากกว่า 1,000 บาท 7.4 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ/คน (ของที่ระลึก ค่าธรรมเนียมผ่านประตู และอื่นๆ) ❑ 201 - 400 บาท ❑ 401 - 600 บาท ❑ 601 - 800 บาท ❑ 801 - 1,000 บาท ❑ มากกว่า 1,000 บาท					

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
8. ให้ท่านเลือกตอบในข้อที่ท่านเข้าใจว่าเป็นส่วนหนึ่งในความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	❑การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อการใช้ประโยชน์ในพื้นที่จากการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับระบบนิเวศ ❑การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรเน้นการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นหลักโดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ❑การเที่ยวชมสวนผลไม้ สวนป่า และฟาร์มปศุสัตว์ เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างหนึ่ง ❑พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีการจำกัดและควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้เข้าไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ❑พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีการจำกัดและควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้เข้าไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ❑ไม่จำเป็นต้องให้ความรู้ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยวเพราะนักท่องเที่ยวต้องการมาเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น ❑การดูแลรักษาความสะอาดในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เท่านั้น ❑การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
8. ให้ท่านเลือกตอบในข้อที่ท่านเข้าใจว่าเป็นส่วนหนึ่งในความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (ต่อ)	❑การชักนำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แต่ละแห่งในคราวเดียวกันมาก ๆ จะเป็นผลดีต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้น ❑เฉพาะหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น ที่ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ❑การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ควรเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้จากหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้นโดยตรงเท่านั้น					
9. เหตุผลในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ณ สถานที่แห่งนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	❑สถานที่ท่องเที่ยวมีจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ และมีความน่าสนใจ ❑ชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยว ❑ความสะดวกและรวดเร็วในการเดินทาง ❑สถานที่ท่องเที่ยวมีความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ ❑อื่นๆ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ในอนาคตท่านคิดว่าจะกลับมาเที่ยวอีกหรือไม่ (ในเวลา 6 เดือน)	❑มาแน่นอน เพราะ ..... ❑ไม่มาแน่นอน เพราะ... ❑ยังไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ เพราะ....	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ทรัพยากรและศักยภาพขององค์กร	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมสถานที่ และมอบหมายบุคลากรเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมความพร้อม ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สำหรับการให้ข้อมูล และการจองห้องพักล่วงหน้า	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสามารถในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมโดยรอบบริเวณอุทยานฯ ให้คงความเป็นธรรมชาติตามสภาพเดิม	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
คุณลักษณะขององค์กร	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้บริการ และข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบถูกต้อง สะดวกและรวดเร็ว	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้รับความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมจากธุรกิจเอกชนและชุมชนโดยรอบบริเวณอุทยาน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	นักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นภาพโครงสร้างองค์กรของแหล่งท่องเที่ยวได้จากแผนภูมิแสดงหน้าสำนักงานแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
การนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีแผนผังแสดงขั้นตอนการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีระบบรับฟังความคิดเห็นและข้อแนะนำจากนักท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีระบบการให้ข้อมูลข่าว สาร เพื่อการสื่อสารแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิ ภาพ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดทำระบบสำหรับแจ้งข้อมูลเตือนภัยแก่นักท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เปิดโอกาสให้ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเข้ามาให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสามารถในการธำรงรักษาความเป็นธรรมชาติ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดเตรียมกิจกรรมที่รองรับนักท่องเที่ยวโดยเน้นการไม่ทำลาย และรบกวนธรรมชาติและสัตว์ป่า	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการฝึกอบรมเยาวชนในพื้นที่เพื่อทำหน้าที่มัคคุเทศก์บริการนักท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	นักท่องเที่ยวสามารถประสานงานด้านที่พักและข้อมูลข่าวสารโดยตรงต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้มีส่วนร่วมในการสร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	การมีธุรกิจที่พักของเอกชนโดยรอบเป็นเครือข่ายที่สำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้โอกาสชุมชนในท้องถิ่น เข้ามาเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้มีการกำหนดระเบียบ และวิธีการปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยวในระหว่างเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่	เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความสามารถในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวตลอดระยะเวลาในการเข้ามาท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความ สามารถในการจูงใจนักท่องเที่ยวให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ประสบการณ์และการปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)	เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความเต็มใจในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวและจำนวนยานพาหนะที่ไปท่องเที่ยวในอุทยานฯ เพื่อลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านที่พักอาศัย	เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยวก่อนเข้าพักอาศัย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการทางด้านโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของที่พัก (ไฟฟ้า/น้ำดื่ม/น้ำใช้/โทรศัพท์สาธารณะ/สุขา) ได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (ที่พัก/เต็นท์/อุปกรณ์เครื่องใช้) ในการให้บริการอย่างเพียงพอต่อความต้องการ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ด้านที่พักอาศัย (ต่อ)	เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสามารถในการให้บริการด้านข้อมูลที่พักแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการปัญหาด้านขยะ และการดูแลรักษาความสะอาดในบริเวณที่พักได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	ราคาค่าใช้จ่าย และค่าธรรมเนียมของที่พักประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความเหมาะสมกับบริการที่ได้รับ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีเครือข่ายด้านที่พักกับธุรกิจของเอกชน เพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านการเดินทาง	เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยวก่อนการเดินทางท่องเที่ยวบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการทำป้ายสัญลักษณ์บอกทางเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
	สภาพเส้นทางในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว (สภาพถนน ความปลอดภัย ฯลฯ)	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดวางระบบเส้นทางเดินป่าที่หลากหลายเพื่อชื่นชมธรรมชาติ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านสถานที่และกิจกรรม	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ และมีความน่าสนใจ ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้จัดพื้นที่สำหรับจอดรถเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการปัญหาทางด้านขยะ และการดูแลรักษาความสะอาดภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดการโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยว มีกิจกรรมพิเศษที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว (เช่น การพายเรือ การตกปลา)	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีส่วนร่วมกิจกรรมกับนักท่องเที่ยวในการทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านอาหารและงานฝีมือท้องถิ่น	บริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่มอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	ร้านอาหารและเครื่องดื่มในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสะอาดและถูกสุขอนามัย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	ราคาอาหารและเครื่องดื่มในบริเวณแหล่งท่อง เที่ยวเชิงนิเวศมีความเหมาะสมกับคุณภาพ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการจัดพื้นที่เฉพาะเพื่อให้บริการด้านอาหาร เครื่องดื่ม และของที่ระลึก แก่นักท่องเที่ยว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้ให้โอกาสคนในชุมชนเข้ามาขายของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ค่าเฉลี่ยผลการตรวจความเที่ยงเชิงเนื้อหา (IOC) ทั้งฉบับ					1.00	สอดคล้อง

ค่าเฉลี่ยผลการตรวจความเที่ยงเชิงเนื้อหา (IOC) ทั้งฉบับ	ค่า IOC	แปลผล
	1.00	สอดคล้อง สามารถนำข้อคำถามไปใช้ได้

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

แบบสอบถามสำหรับผู้อาศัยในพื้นที่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
เพศ	❑ ชาย ❑ หญิง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อายุ	❑ 20 – 30 ปี ❑ 31 – 40 ปี ❑ 41 - 50 ปี ❑ มากกว่า 50 ปี	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
สถานภาพ	❑โสด ❑สมรส ❑ หย่าร้าง ❑ หม้าย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อาชีพ	❑ รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ ❑ พนักงานเอกชน ❑ เจ้าของกิจการ ❑ อื่น ๆ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
รายได้ของท่านเฉลี่ยต่อเดือน	❑ ไม่เกิน 5,000 บาท ❑ 50,001 – 10,000 บาท ❑10,001 – 20,000 บาท ❑ มากกว่า 20,000 บาท	-1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อการใช้ประโยชน์ในพื้นที่จากการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับระบบนิเวศ	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
	การเที่ยวชมสวนผลไม้ สวนป่า และฟาร์มปศุสัตว์ เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างหนึ่ง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีการจำกัดและควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้เข้าไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
	ไม่จำเป็นต้องให้ความรู้ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวต้องการมาเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	การดูแลรักษาความสะอาดในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เท่านั้น	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
	การชักนำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แต่ละแห่งในคราวเดียวกันมาก ๆ จะเป็นผลดีต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้น	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ	เฉพาะหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น ที่ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
	การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ควรเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้จากหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้นโดยตรงเท่านั้น	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง

ส่วนที่ 3 ความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา	วิเคราะห์สภาพปัญหาของชุมชน	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
	เสนอถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
	เสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็น	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
การมีส่วนร่วมในการวางแผน	ประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่างๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
	ตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
	ตัดสินใจ กำหนดมาตร การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

ส่วนที่ 3 ความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ต่อ)

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม	เข้าร่วมในการทำกิจกรรมหรือโครงการ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
	สนับสนุนทรัพย์สินเงินทอง เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
	ในการร่วมมือกับคนในท้องถิ่น ในลักษณะรวมกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์ด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	สังเกตการณ์ การทำงานของผู้รับจ้างภายนอกที่เข้ามาทำงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
	ติดตามผลการดำเนินงานของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
	ประเมินผลกระทบที่เกิดจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง

ค่าเฉลี่ยผลการตรวจความเที่ยงเชิงเนื้อหา (IOC) ทั้งฉบับ	ค่า IOC	แปลผล
	0.77	สอดคล้อง สามารถนำข้อคำถามไปใช้ได้

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้อำนวยการ หรือผู้แทนที่สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี และปลัดอำเภอ

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	1. หน่วยงานของท่านมีมาตรการในการจัดการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และประเมินสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 อย่างไร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	2. หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในชุมชน ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	3. ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่มีการปิดสถานที่ท่องเที่ยว หน่วยงานของท่านมีการช่วยเหลือชุมชนและผู้ประกอบการอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว	4. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คืออะไร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	5. ในหน่วยงานของท่าน มีบุคลากรเจ้าหน้าที่ ในการดำเนินการเพียงพอหรือไม่ และมีโครงสร้างหน้าที่ชัดเจนเพียงใด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	6. หากวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้จบลง หน่วยงานของท่านมีแนวทางในการจัดการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ผลงานที่ผ่านมาของหน่วยงานที่ผ่านมาในการพัฒนาการท่องเที่ยว	7. ผลงานที่ผ่านมาของหน่วยงานของท่านเกี่ยวกับการจัดการปัญหาในช่วงวิกฤต อื่น ๆ คืออะไรบ้าง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว	8. หน่วยงานของท่านมีงบประมาณในการจัดการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และประเมินสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่เพียงพอและมีความเหมาะสมกับภาระงานหรือไม่	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	9. หน่วยงานของท่านมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 อย่างไร และผ่านทางสื่อใดบ้าง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	10. ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติมอีกหรือไม่	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ค่าเฉลี่ยผลการตรวจความเที่ยงเชิงเนื้อหา (IOC) ทั้งฉบับ	ค่า IOC	แปลผล
	1.00	สอดคล้อง สามารถนำข้อคำถามไปใช้ได้

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ประกอบการ

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ความต้องการและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	1. ท่านต้องการให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 อย่างไร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	2. ท่านคิดว่า ท่านมีส่วนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว	3. จุดเด่นที่ทำให้พื้นที่ของท่านมีความน่าสนใจในการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว คืออะไร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	4. ท่านคิดว่าสิ่งใดที่เป็นจุดอ่อนของพื้นที่ของท่าน และท่านมีแนวทางการแก้ไขอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
แนวทางการพัฒนา	5. ในความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่าพื้นที่ของท่านควรได้รับการปรับปรุงพัฒนาด้านใดเพิ่มเติมบ้าง และ ท่านต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	6. ท่านคิดว่า ถ้ามีการส่งเสริมการตลาดหรือการประชาสัมพันธ์เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจะมีผลต่อการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49

คำถาม	ตัวเลือก	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
	7. ท่านคิดว่าบริเวณพื้นที่ของท่านควรมีกิจกรรมอื่นๆ ด้านใด เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มเติมหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
	8. ท่านมีแนวทางการพัฒนาพื้นที่ของท่านเพื่อส่งเสริมการขาย และดึงดูดนักท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
แนวทางการพัฒนา	9. ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติมอีกหรือไม่	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ค่าเฉลี่ยผลการตรวจความเที่ยงเชิงเนื้อหา (IOC) ทั้งฉบับ	ค่า IOC	แปลผล
	1.00	สอดคล้อง สามารถนำข้อคำถามไปใช้ได้

2680464632 BUU iThesis 62920156 thesis / recv: 12072567 22:31:40 / seq: 49